პირველი საყოველთაო დემოკრატიული არჩევნები დამოუკიდებელ საქართველოში

FIRST UNIVERSAL DEMOCRATIC ELECTIONS IN INDEPENDENT GEORGIA

2018

ცესკო

წინამდებარე პუბლიკაციის მომზადება შესაძლებელი გახდა ამერიკელი ხალხის მხარდაჭერით ამერიკის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) მეშვეობით. მის შინაარსზე პასუხისმგებელია ავტორი და იგი შესაძლოა არ ასახავდეს საერთაშორისო სისტემათა საერთაშორისო ფონდის (IFES), USAID-ის ან ამერიკის მთავრობის მოსაზრებებს.

This publication is made possible by the support of the American people through the United States Agency for International Development (USAID). The contents are the sole responsibility of the author and do not necessarily reflect the views of IFES, USAID or the United States Government.

სარჩევი

წინასიტყვაობა 6

საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის დამფუძნებელი კრების არჩევნების სამზადისი 14

საქართველოს დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საპარლამენტო საარჩევნო კომისია 18

საარჩევნო სუბიექტები 27 საარჩევნო კამპანია 64 არჩევნების შედეგები 80

TABLE OF CONTENTS

Preface 8 Preparations for Elections of Constituent Assembly of Democratic Republic of Georgia 16

The Central Parliamentary Election Commission of the Constituent Assembly of Georgia 18

Election Subjects 27 Election Campaign 64 Election Results 80

ეს გამოცემა ეძღვნება საქართველოს ისტორიაში ერთ-ერთ გამორჩეულ მოვლენას, თავისუფალი საქართველოს პირველ დემოკრატიულ არჩევნებს, რომელმაც თვალნათლად აჩვენა მეოცე საუკუნის დასაწყისის ქართველი ააზოგადოების პოლიტიკური კულტურის მაღალი დონე. 1919 წლის საქართველოს დამფუძნებელი კრების არჩევნები მრავალი ფაქტორის გამო იყო გამორჩეული. პირველ რიგში განსაკუთრებული იყო საყოველთაოობის მაღალი ხარისხით – საქართველოს საარჩევნო კანონმდებლობა ხმის მიცემის უფლებას აძლევდა ყველა მოქალაქეს, სქესისა და წარმომავლობის განურჩევლად. საქართველოს დამფუძნებელ კრებაში არჩეულ იენა 5 ქალი, მაშინ როდესაც იმდროინდელი მსოფლიოს სახელმწიფოთა უმრავლესობაში ქალებს ხმის მიცემის უფლება არ ჰქონდათ, უფრო მეტიც, პრეზიდიუმის წევრად (მდივნად) არჩეულ იქნა – ქრისტინე შარაშიძე. გარდა ქალთა ჩართულობისა, არჩევნებში ხმის მიცემისა და დეპუტატად არჩევის საშუალება მიეცათ საქართველოში მცხოვრები ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებს. დემოკრატიის, თანასწორობის, ტოლერანტობისა და სხვა ჰუმანისტური ფასეულობების დემონსტრირება იყო არჩევნები ქვეანაში, რომელსაც საუკუნეზე დიდხანს დაკარგული ჰქონდა სახელმწიფოებრიობა და დამოუკიდებლობა ახლა რამდენიმე თვის წინ აღედგინა.

პირველმა დემოკრატიულმა რესპუბლიკამ მცირე ხანს იარსება, თუმცა გასაანალიზებლად ბევრი ისეთი საკითხი დავიტოვა, რასაც დღესაც არ დაუკარგავს აქტუალობა. ჩვენი ქვეყნის ისტორიაში უმნიშვნელოვანეს მოვლენას, დამოუკიდებლობის გამოცხადებას და საქართველოს პირველი დამოუკიდებელი რესპუბლიკის შექმნას, ორი მნიშვნელოვანი მოვლენა უსწრებდა – საქართველოში პირველი უნივერსიტეტის დაარსება და ეკლესიის ავტოკეფალიის აღდგენა. ცხადია, ეს შემთხვევითი არ იყო, რადგან იმდროინდელ საკმაოდ რთულ პოლიტიკურ ვითარებაში სწორედ ამ ფაქტორებმა შეუწყვეს ხელი ქართველი საზოგადოების სულიერ ორიენტაციას. ივანე ჯავახიშვილისა და მის თანამებრძოლთა მიერ ჩამოყალიბებული უმაღლესი სკოლის კონცეფცია ემნიდა განათლების რეფორმის მწყობრ სისტემას, რომელიც საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის ევროპული გზით განვითარებას შეესაბამებოდა.

საქართველოს ეროვნული საბჭოს სახელით აკაკი ჩხენკელმა უნივერსიტეტის გახსნისადმი მიძღვნილ ზეიმზე თავის გამოსვლაში ჩამოაყალიბა საქართველოს მომავალი მთავრობის საგანმანათლებლო პოლიტიკა. მან უნივერსიტეტის დამფუძნებლებს მოუწოდა, მთავრობასთან ერთად, შეემუშავებინათ ეროვნული განათლების ერთიანი სისტემა და გამოეყენებინათ ევროპის წამყვან სახელმწიფოთა გამოცდილება. ამ საგანმანათლებლო პოლიტიკით მთავრობა, უნივერსიტეტის დამფუძნებლებთან ერთად, რადიკალურად უპირისპირდებოდა ზოგადად რუსეთის და ბოლშევიზმის ინტერესებს, რომელიც მოგვიანებით აქტიურად ცდილობდა ფეხის მოკიდებას უნივერსიტეტში.

მჯიდროდ გადაეჯაჭვა ერთმანეთს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის განვითარების გზები. დემოკრატიული საქართველოს პირმშო თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ამ სახელმწიფოს აღმავლობისა და მარცხის ხანმოკლე, მაგრამ საოცრად დრამატული ისტორიის ერთგვარ მემატიანედაც იქცა. ამიტომაც ლოგიკური იყო, რომ სწორედ ამ გამორჩეულ პერიოდთან (1918-1921 წწ.) დაკავშირებული ნაბეჭდი პროდუქციის, საბიბლიოთეკო თუ საარქივო დოკუმენტების შეგროვების, დაცვისა და შესწავლის მიზნით შეიქმნა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის შემსწავლელი ცენტრი.

საფრანგეთში მოღვაწე ქართველი ემიგრანტის მამია ბერიშვილის ვაჟმა, ტიერი ბერიშვილმა, რომელიც ფრანგულ-ქართული კულტურის ასოციაციას ხელმძღვანელობს, 2015 წელს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს მამის პირადი არქივი და ბიბლიოთეკა გადასცა. აღნიშნული ფაქტი გახდა წინაპირობა, რომ უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში გახსნილიყო ახალი განყოფილება – „საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის (1918-1921 წწ.) შემსწავლელი ცენტრი-ბიბლიოთეკა“, რომლის მიზანია საქართველოს ისტორიის ამ მონაკვეთის კვლევა-ანალიზი, საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის შესახებ ახალგაზრდების ინფორმირება. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის არსებობის პერიოდში შექმნილი საბიბლიოთეკო-საარქივო დოკუმენტების მოძიება, შენახვა, შესწავლა-დამუშავება, გამოფენების, ჰუბლიკაციებისა და გამოცემების მომზადება.

ცენტრის თანამშრომლებმა არაერთი ღონისძიება გამართეს. მათ შორის აღსანიშნავია, 1919 წლის 14-16 თებერვალს საქართველოს ისტორიაში გამართული პირველი მრავალპარტიული, დემოკრატიული არჩევნების შესახებ გამოფენა. არჩევნების, რომელსაც უნდა განესაზღვრა საქართველოს დამოუკიდებელი სახელმწიფოს სოციალ-ეკონომიკური და პოლიტიკური საფუძვლები და შეემუშავებინა კონსტიტუცია. სწორედ ამ გამოფენისთვის მომზადებული მასალა გახდა წინამდებარე გამოცემის საფუძველი.

ზურაბ გაიპარაშვილი
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკის ხელმძღვანელი

This edition is dedicated to one of the most significant events in Georgian history, namely, the first free democratic elections of Georgia that unequivocally demonstrated the high level of political culture in Georgian society at the beginning of 20th century. The 1919 elections of the Constituent Assembly of Georgia were significant in many regards, though especially notable is the application of universal enfranchisement – Georgian election legislation granted franchise to each citizen, regardless of gender and origins. In these elections, five women were elected to the Constituent Assembly, at a time when in the majority of countries women were not granted the right to vote; furthermore Kristine Sharashidze was elected as a member of presidium (Secretary). In addition to women's participation in the elections in Georgia, voting as well as the right to contest the elections was extended to representatives of ethnic minorities residing in the country. These elections were a demonstration of democracy, equality, tolerance and humanistic values in a country that had lost its statehood for more than a century and restored independence just several months prior.

The first democratic republic existed for a short of time, yet its legacy left a number of issues that are still relevant today. Two important events, the founding the first university in Georgia and the restoration of autocephaly of the Georgian church preceded the most significant moment in Georgian history, that is the declaration of independence and establishment of the first independent republic. Indeed, this series of events was not accidental as precisely these factors contributed to the cultivation of favorable climate within Georgian society during a difficult political situation. The concept for an institute of higher learning developed by Ivane Javakhishvili and his fellow fighters laid the ground work for consolidated education reform in Georgia, which in turn contributed to the development of Georgian society.

On behalf of the National Council of Georgia, Akaki Chkhenkeli presented the education policy of the future government at the celebration event marking the opening of the University. He called upon the founders of the university to develop a national unified education system in partnership with the government and to follow the model and experience of the leading countries in Europe. This partnership between government and university founders was in radical opposition to the Russian and Bolshevik's interests, who later actively sought to establish a foothold in the university.

The path to democratic development of both the Republic of Georgia and Tbilisi State University was closely intertwined. The first academic institution of democratic Georgia, Tbilisi State University, became a recorder of the short-term successes and setbacks of the country, yet, bore witness to remarkably dramatic history. Accordingly, it is logical that in order to collect, preserve and study published, library and archival documents associated with this exceptional period (1918-1921), the library at Ivane Javakhishvili Tbilisi State University established the Center for the Study of Democratic Republic.

In 2015 Tieri Berishvili, the son of Georgian immigrant Mamia Berishvili, living in France, head of French – Georgian Cultural Association, presented his father's personal archive and library to the State University of Georgia. This gift enabled the university to open a new department at university's library "Center – Library for the Study of Democratic Republic of Georgia (1918-1921)" which aims to research and analyze this particular period of Georgian history, educating young people about the Democratic Republic of Georgia, as well as contributing to the search and preservation of important documents, offering scholars the opportunity for substantive research of library and archive documents produced during Democratic Republic of Georgia. The Center also organizes exhibitions, and publishes academic literature.

Members of the Center have held numerous events. Notably, the exhibition focused on the first multiparty, democratic elections held on 14-16 February, 1919 is worth mentioning. These elections underpinned the development of independent Georgia's social-economic and political system, and constitution. The materials prepared for this exhibition served as the basis for this publication.

ZURAB GAIPARASHVILI
Head of Ivane Javakhishvili State University Library

ძვირფასო მკითხველო,

საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია (ცესკო) არჩევნების ისტორიის შესახებ ინფორმაციის გავრცელებას დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს. ეს ჩვენს საზოგადოებას შესაძლებლობას აძლევს მთლიანობაში აღიქვას საქართველოს საპარლამენტო დემოკრატიის ისტორია თავისი მიღწევებით, წარმატებებითა და ხარვეზებით. განსაკუთრებით საინტერესოა 1919 წლის დამფუძნებელი კრების არჩევნები – პირველი არჩევნები დამოუკიდებელი საქართველოს ისტორიაში, გამორჩეული თავისი დემოკრატიულობითა და თავისუფლებით. ამ არჩევნებში მონაწილეობის უფლება ჰქონდათ ქალებს, რაც იმ დროს მსოფლიოში იშვიათი მოვლენა იყო. საარჩევნო სუბიექტები წარმოდგენილი იყვნენ როგორც მსოფლმხედველობრივი, ისე ეთნიკური ნიშნის მიხედვით. სამაგალითოდ იყო ორგანიზებული საარჩევნო ადმინისტრაციის საქმიანობა.

ეს ყველაფერი ჩვენი ქვეყნის ისტორიის ნაწილია და საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია მიზანმიმართულად ახორციელებს სხვადასხვა აქტივობას საზოგადოებაში არჩევნების ისტორიის პოპულარიზაციის მიზნით.

2013 წლის 27 სექტემბერს, ცესკოს მედიაცენტრში გაიმართა ფოტო-ვიდეო გამოფენა სახელწოდებით – „არჩევნები – ერის შემოქმედი". გამოფენაზე წარმოდგენილი იყო საქართველოს საარჩევნო ისტორიის უნიკალური მასალა, რომელიც 1918-2008 წლების პერიოდს მოიცავდა. გამოფენის გახსნას დაესწრნენ სახელმწიფო უწყებების, საერთაშორისო ორგანიზაციების, სამოქალაქო საზოგადოების და პოლიტიკური პარტიების წარმომადგენლები, საქართველოს უმაღლესი სასწავლებლების ხელმძღვანელები და ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ყოფილი თავმჯდომარეები, აგრეთვე, საქართველოს 2013 წლის 27 ოქტომბრის არჩევნებში მონაწილე პრეზიდენტობის კანდიდატები. ხელი მოეწერა ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას, ეროვნულ ბიბლიოთეკასა და ეროვნულ არქივს შორის.

ანალოგიური გამოფენა 2013 წლის 29 ნოემბერს, ქუთაისში, საქართველოს პარლამენტის შენობაში გაიმართა, რომელსაც პარლამენტის წევრები, არასამთავრობო სექტორისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლები დაესწრნენ.

საჯარო აქციების პარალელურად, ცესკოს მედიაცენტრში მუდმივად გამოფენილია არჩევნების ისტორიასთან დაკავშირებული ექსპონატები, რომლითაც ხშირად ინტერესდებიან საზოგადოების სხვადასხვა ჯგუფის, განსაკუთრებით ახალგაზრდების წარმომადგენლები. სამომავლოდ დაგეგმილია საგამოფენო ექსპონატების ელექტრონულ ფორმატში გადატანა და ვებ-გვერდზე განთავსება, რაც ექსპონატებს დაინტერესებული პირებისთვის კიდევ უფრო ხელმისაწვდომს გახდის.

ეს გამოცემა – „პირველი საყოველთაო დემოკრატიული არჩევნები დამოუკიდებელ საქართველოში" – არჩევნების ისტორიის პოპულარიზაციას ემსახურება და საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია მოხარულია, რომ ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკასთან თანამშრომლობით და საარჩევნო სისტემების საერთაშორისო ფონდის (IFES) მხარდაჭერით ამის შესაძლებლობა მიეცა.

თამარ შვანია
საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე

Dear Reader,

The Central Election Commission (CEC) of Georgia believes it is highly important to raise awareness in Georgia on the history of democratic elections. Doing so, provides our society with an opportunity to reflect on the history of parliamentary democracy of the country holistically, noting achievements, successes, and issues. Particularly interesting is the Constituent Assembly Elections 1919, the first elections in the history of independent Georgia, remarkable for its high-level of democracy and freedom. Especially significant is the fact that women stood as candidates, and participated as voters in this election, which was rare at that time across the world. Election subjects were represented by their ideology/worldview and also by their ethnic belonging. The Election Administration's performance was exceptional in terms of organizing the election activities.

The events surrounding this election are a part of our democratic legacy and the CEC of Georgia deliberately implements various activities in order to promote the history of elections to the Georgian public.

On 27 September, 2013, a photo-video exhibition titled "Elections, Making of a Nation" was held at the CEC News Room. At the exhibition many unique Georgian electoral artifacts from the period of 1918 to 2008 were presented. Representatives of state entities, international organizations, civil society, political parties and the heads of higher education institutions of Georgia, as well as the former chairpersons of the CEC, and participant candidates in the presidential elections of 27 September, 2013, attended the opening of this exhibition. A memorandum on cooperation was signed between the CEC, the National Library, and the National Archives.

On 29 November, 2013, a similar exhibition was held in Kutaisi, at the Parliament of Georgia, where Members of Parliament and representatives of non-governmental sector and international organizations were present.

Parallel to public campaigns, the permanent exhibition related to Georgia's electoral history is open at the News Room of the CEC, which is frequently an interesting topic for various groups of Georgians, particularly young people, to explore. Materials of the permanent collection are planned to be transformed into an electronic format in the future and made available on the CEC's website, which will make the exhibits more accessible to all.

This publication "The First Universal Democratic Elections in Independent Georgia" serves to promote Georgia's electoral legacy. The CEC of Georgia is delighted to cooperate with Ivane Javakhishvili State University Library and the International Foundation for Electoral Systems (IFES) in support of this goal.

TAMAR ZHVANIA
Chairperson of Central Election Commission of Georgia

ძვირფასო მკითხველო,

საარჩევნო სისტემათა საერთაშორისო ფონდის (IFES) სახელით, რომელიც ხელს უწყობს სამხრეთ კავკასიაში დემოკრატიული არჩევნების პროცესის განვითარებას 1990 წლიდან, ნება მიბოძეთ, მივულოცო საქართველოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას და ნაშრომის ავტორებს, ირაკლი ირემაძესა და სალომე ჭანტურიძეს საქართველოს არჩევნების ისტორიის ამ ღირსშესანიშნავი და დროული მატიანეს შემუშავება, რომელიც 1919 წელს განვითარებულ მოვლენებს ეძღვნება. ეს ნაშრომი საქართველოს ყველა ასაკის მოქალაქეს, ისევე, როგორც უცხოელ მკითხველს, შესაძლებლობას მისცემს, ახლებურად შეაფასოს ის ქარტეხილები, რომლის ნინაშეც იდგა ქვეყანა დემოკრატიის შენების პროცესში.

არ არსებობს დემოკრატიის ერთი, ჭეშმარიტი, იდეალური მოდელი. ყველა ქვეყანა ირჩევს თავის უნიკალურ გზას და ხელმძღვანელობს საკუთარი გამოცდილებით და ისტორიით დემოკრატიული არჩევნებისა და პოლიტიკური პროცესების საყოველთაო პრინციპებისა და ნორმების დანერგვისას. ამ კუთხით არც საქართველოა გამონაკლისი. მეტიც, მან გამოიჩინა იშვიათი გამბედაობა და სურვილი, ესწავლა თავის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით და, ამავე დროს, მიეღო მომავალი, რომელშიც მის ყველა მოქალაქეს აქვს უფლება და შესაძლებლობა, აირჩიოს საკუთარი ქვეყნის ბედი.

საქართველოში ჩატარებული ყოველი არჩევნები ბიძგს აძლევს საზოგადოებრივი დისკუსიების გამართვას საარჩევნო სისტემის გარშემო. ქართველები არასოდეს უფრთხოდნენ დიალოგსა თუ დებატებში მონაწილეობას და ამჟამად ეს პროცესი უკვე მოიცავს აზრთა და პოზიციათა მზარდ მრავალფეროვნებას, დაწყებული პირველი ამომრჩევლებიდან და გაგრძელებული ქალებით, ეთნიკური უმცირესობებით დასახლებული თემების მცხოვრებლებით თუ შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებით. ქართველთა უნიკალურობა გამოიხატება თეზისით „საქართველო ყველასათვის“, რომელიც, თავის მხრივ, დაფუძნებულია ნდობაზე – რწმენაზე იმისა, რომ თითოეული ხმა იქნება შესმენილი და თითოეული ხმა იქნება თანაბრად დათვლილი – სწორედ ეს წარმოადგენს ჭეშმარიტი დემოკრატიის საფუძველს.

მჯერა, რომ ამ წიგნს თქვენც ისეთივე სიამოვნებით წაიკითხავთ, როგორც მე და, ამავე დროს, საფუძვლიანად გაიაზრებთ იმ ცოდნას, რომელიც მასშია გადმოცემული, ვინაიდან იგი შეიცავს სასიცოცხლო მნიშვნელობის ინფორმაციას, რომელიც უზრუნველყოფს საქართველოში ინკლუზიური, დემოკრატიული არჩევნების მომზადებასა და ჩატარებას მომავალში, რაც საქართველოს მოწინავე დემოკრატიული ქვეყნების რიგებში აყენებს.

საუკეთესო სურვილებით,

უილიამ რ. სუინი უმცროსი
პრეზიდენტი და მთავარი აღმასრულებელი ხელმძღვანელი
საარჩევნო სისტემათა საერთაშორისო ფონდი (IFES)

Dear Reader,

On behalf of the International Foundation for Electoral Systems (IFES), which first began working in the South Caucasus in support of democratic election processes in the 1990s, let me congratulate the Central Election Commission and the authors, Irakli Iremadze and Salome Chanturidze, on this comprehensive and timely account of the historic first national democratic elections conducted in Georgia in 1919. In developing this volume, Georgians of all ages, as well as international readers will gain a newfound appreciation for the permanent challenges to building and sustaining a democratic system.

There is no one ideal model of democracy. Each country draws upon its own culture, experiences and history in the quest to uphold universal obligations and principles for democratic elections. Georgia is no exception in this regard, as Georgians have repeatedly demonstrated an uncommon courage and willingness to learn from its past and embrace a future in which all of its citizens have equal ability to exercise their right to choose the destiny of their country.

The impact of each Georgian election experience continues today to shape public debates about the fundamental structure of Georgia's electoral system. Georgians have never been afraid to engage in dialogue and debate, and now this process includes a growing diversity of voices, ranging from first-time voters, to women, residents of ethnic minority communities and persons with disabilities. This identity of a "Georgia for everyone" is built on trust – trust that one's voice will be heard and that one's vote counted equally – that forms the bedrock of true democracy.

I know you will enjoy reading and learning from this book as much as I have. It provides vital background and understanding that will hopefully continue to guide the development and conduct of inclusive, democratic elections in Georgia in the future and continue to showcase Georgia as a democratic leader in the world.

With best regards,

WILLIAM R. SWEENEY, JR.
President and CEO
International Foundation for Electoral Systems

საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის დამფუძნებელი კრების არჩევნების სამზადისი

საქართველოს დემოკრატიულმა რესპუბლიკამ, რომელმაც 1028 დღის განმავლობაში იარსება, ქვეყნის ისტორიაში გამორჩეული ადგილი დაიმკვიდრა. იმ დროს არსებული საგარეო პოლიტიკური კრიზისისა და სამინაო ეკონომიკური არასტაბილურობის მიუხედავად, ხელისუფლებამ ბევრი მნიშვნელოვანი პოლიტიკური ნაბიჯის გადადგმა შეძლო. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის პოლიტიკური სისტემისა და დემოკრატიზაციის პროცესზე საუბრისას, პირველ რიგში, აღსანიშნავია საყოველთაო დემოკრატიული არჩევნები. 1919 წლის 14, 15, 16 თებერვალს გამართული არჩევნები, გარკვეული ხარვეზების მიუხედავად, იმდროინდელ მსოფლიოში ერთ-ერთ ყველაზე დემოკრატიულად შეიძლება ჩაითვალოს.

1917 წლის ნოემბერში მოწვეული საქართველოს ეროვნული ყრილობის მიერ არაპირდაპირი წესით არჩეულმა ეროვნულმა საბჭომ 1918 წლის 26 მაისს საქართველოს დამოუკიდებლობა გამოაცხადა. 1917 წლის ბოლოს გაჩნდა იდეა დამფუძნებელი კრების მოწვევის შესახებ. თუმცა, პოლიტიკური მოუმზადებლობისა და კრიზისის გამო, გადადებული იქნა სამომავლოდ. დამოუკიდებლობის გამოცხადების შემდეგ, 1918 წლის ზაფხულში ეროვნულმა საბჭომ დამფუძნებელი კრების არჩევის წესსა და საარჩევნო დებულებაზე დაიწყო მუშაობა. კანონმდებლობის მომზადება რამდენიმე თვეს გაგრძელდა, მასში ეროვნულ საბჭოში წარმოდგენილი ყველა პოლიტიკური სუბიექტი იყო ჩართული.

1918 წლის 22 ნოემბერს საქართველოს ეროვნულმა საბჭომ (1918 წლის 8 ოქტომბრიდან პარლამენტად იწოდებოდა) დაამტკიცა კანონი – **„დებულება დამფუძნებელი კრების არჩევნებისა“**, რომელიც 10 თავისა და 119 მუხლისგან შედგებოდა. შემუშავებული კანონი, თავისი შინაარსობრივი და პოლიტიკური მნიშვნელობიდან გამომდინარე, უაღრესად პროგრესული იყო. მაგალითად გამოდგება **პირველი თავი – საერთო დებულება,** რომელშიც პირველ მუხლში ვკითხულობთ: **„დამფუძნებელ კრებას შეადგენენ წევრები, არჩეული მცხოვრებთა მიერ საყოველთაო – განურჩევლათ სქესისა, – თანასწორის, პირდაპირის და ფარულის ხმის მიცემით პროპორციული წარმომადგენლობის წესისამებრ;“** II თავის მე-3 მუხლი კი საარჩევნო უფლებას

შეეხება – „დამფუძნებელი კრების არჩევნებში მონაწილეობის უფლება აქვს რესპუბლიკის ორივე სქესის მოქალაქეს, თუ არჩევნების დღისთვის ოცი წელი შესრულებიათ. რეგულიარულ ჯარში ჩარიცხულს აქვს მხოლოდ პასიური საარჩევნო უფლება"[1]. – (პასიური საარჩევნო უფლების შეზღუდვა შეეხებოდა მხოლოდ რეგულარულ ჯარში მოსამსახურეებს, გვარდიის პირად შემადგენლობაზე ეს შეზღუდვა არ ვრცელდებოდა. გვარდიის მეთაურები და წევრები სოციალ-დემოკრატიული პარტიის საკანდიდატო სიებშიც იყვნენ წარმოდგენილი). – საარჩევნო კანონმდებლობაში 1919 წლის 10 იანვარს ჩასწორებები განხორციელდა, რომელიც ძირითადად ამომრჩეველთა საარჩევნო სიებში დამატებასა და ამორიცხვას შეეხებოდა.

საქართველოს პარლამენტი და მის მიერ შედგენილი დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საპარლამენტო საარჩევნო კომისია არჩევნების გამართვას 1919 წლის გვიან გაზაფხულზე ვარაუდობდა. შინაგან საქმეთა მინისტრი ნოე რამიშვილი 1918 წლის 29 დეკემბერს კომისიის წინამე ინიციატივით წარსდგა, რომელიც არჩევნების 1919 წლის თებერვალში გამართვას უკავშირდებოდა. თარიღი საგარეო ფაქტორების გათვალისწინებით შეირჩა. 1919 წლის იანვარში პარიზში იხსნებოდა სამშვიდობო კონფერენცია, რომლის მუშაობაში საქართველოს დელეგაციას აუცილებელად უნდა მიეღო მონაწილეობა. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი კი საყოველთაო არჩევნების შედეგად არჩეული ხელისუფლების წარმომადგენელთა გამგზავრება იყო.[2]

საქართველოს პარლამენტმა და მის მიერ შექმნილმა დამფუძნებელი კრების ცენტრალურმა საპარლამენტო საარჩევნო კომისიამ შინაგან საქმეთა მინისტრის წინადადება გაიზიარა. 1919 წლის 10 იანვრის პარლამენტის სხდომაზე მიიღეს კანონი – **„დამფუძნებელი კრების არჩევნების დანიშვნისა"**, რომელშიც წერია – **„საქართველოს დამფუძნებელი კრების არჩევნების პირველ დღედ დანიშნულ იქნეს მდგომარე წლის თებერვლის 14 (ახალი სტილით).**[3] დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საარჩევნო კომისია შეივსო წევრებით და შეუდგა აქტიურ მუშაობას.

---

1. *საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის სამართლებრივი აქტების კრებული 1918-21. სპეც. რედ. ვ. შარაშენიძე. თბ. 1990. გვ. 84-109.*

2. *საქართველოს ცენტრალური საისტორიო არქივი, ფონდი 1834, აღწერა 1, საქმე N19.*

3. *საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის სამართლებრივი აქტების კრებული 1918-21. სპეც. რედ. ვ. შარაშენიძე. თბ. 1990. გვ. 204.*

PREPARATIONS FOR THE ELECTIONS OF CONSTITUENT ASSEMBLY OF DEMOCRATIC REPUBLIC OF GEORGIA

The Democratic Republic of Georgia existed for 1028 days and occupies a distinguished place in the history of the country. Despite the ongoing political crisis in foreign affairs and domestic economic instability, the government during that time made many significant political advancements. The significance of universal democratic elections should be emphasized when examining the political system and democratization processes of the Democratic Republic of Georgia. The elections held on 14, 15, and 16 February, 1919 can be regarded as one of the most democratic elections held at the time throughout the world despite certain issues.

In November 1917, the National Council of Georgia (indirectly elected by the invited National Congress) declared Georgia's independence on 26 May 1918. The idea to convene the Constituent Assembly came at the end of 1917. However, due to lack of preparation and the political crisis the idea was postponed. After declaring independence in 1918 the National Council began working on the rules governing the election of the Constituent Assembly and electoral regulation. After declaring independence, in the summer of 1918, the National Council commenced work on the election rules of the Constituent Assembly and electoral regulation. The legislative drafting process lasted for a few months, and all political subjects of the National Council were involved.

On 22 November, 1918 the National Council of Georgia (referred to as "Parliament" from 8 October, 1918) approved a law on **"The Regulation of the Constituent Assembly Elections"** that consisted of ten chapters and 119 articles. This legislation was deemed highly progressive in terms of its content and political significance at the time. For example, in the first article of the first chapter the general provision states: **"the Constituent Assembly is composed of members, elected by the general population – despite gender – by equal, direct and secret**

ballot with proportional representation, according to the rule;" Article 3 of the second chapter refers to voting rights, "citizens of both genders of the republic are entitled to vote in the Constituent Assembly Elections if they attain the age of 20 on election day. Persons regularly enrolled in the army only have passive suffrage rights".[1] Passive voting rights' restriction referred only to regular military personnel, whereas this restriction did not apply to National Guard personnel. Guard commanders and members of the Social Democratic Party were included in the candidates' lists. On 10 January, 1919 amendments to the electoral law were made; these amendments primarily referred to adding and removing voters from the voter lists.

The Parliament of Georgia and its newly established body, the Central Parliamentary Election Commission of Constituent Assembly, planned to hold elections in late spring of 1919. Noe Ramishvili, Minister of Internal Affairs, presented a proposal to the Commission on 29 December, 1918 to hold the elections in February 1919. The date for elections was selected based on external factors, for example in January 1919 the Paris Peace Conference was due to open where the Georgian delegation's participation was deemed necessary; particularly important was officials' attendance at the event, elected through universal elections.[2]

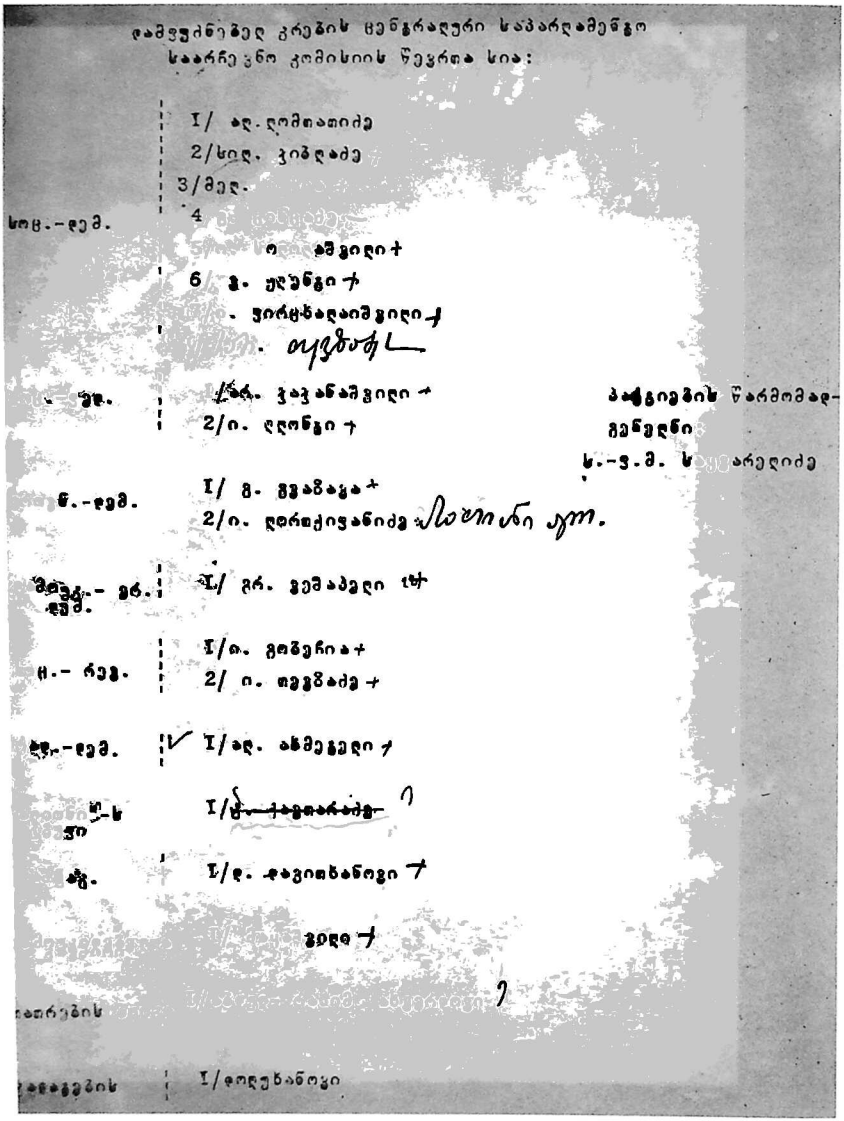
The Parliament of Georgia and its Central Parliamentary Election Commission of Constituent Assembly accepted the proposal of the Minister of Internal Affairs. On 10 January, 1919, the Parliament adopted the law "Appointing the Constituent Assembly Elections", which states that "the first day of the Constituent Assembly elections is scheduled on 14 February of the current year" (according to new style – Julian calendar).[3] The appointed members of the Central Election Commission of the Constituent Assembly began work in earnest.

---

1. Legal Acts of the Democratic Republic of Georgia 1918-21. Spec. Ed. V. Sharashenidze. Tb. 1990. pp. 84-109.

2. The Central Historical Archive of Georgia, the Foundation 1834, Description 1, Case N19.

3. Legal Acts of the Democratic Republic of Georgia 1918-21. Spec. Ed. V. Sharashenidze. Tb. 1990. p. 204.

დამფუძნებელ კრების ცენტრალური საპარლამენტო
საარჩევნო კომისიის წევრთა სია:

I/ ალ. ღომთათიძე
2/ სიდ. ჯიბლაძე
3/ მელ.
4
ო ამაშვილი
6 ვ. ულუნგი
. ვირცხლაიშვილი
. თუქშაშვილი

პარტიების წარმომად-
გენელი
ს.-ფ.მ. ს არეულიძე

I/ გ. გვაბაგა
2/ი. დეროქიანიძე

I/ გრ. ვეშაპელი

I/ი. გოგიჩაია
2/ ი. ოქუჯავა

I/ალ. ახმეტელი

I/ დავითაძანიშვილი

I/ დ. ბერიძანიშვილი

საქართველოს დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საპარლამენტო საარჩევნო კომისია

საქართველოს დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საპარლამენტო საარჩევნო კომისიის წევრთა რაოდენობა და შემადგენლობა მუდმივად იცვლებოდა, თუმცა უცვლელი იყო მთავარი პრინციპი, კომისიაში თითოეული საარჩევნო სუბიექტისთვის მინიმუმ 1 წევრის ადგილის გამოყოფისა. პარლამენტში წარმოდგენილ ფრაქციებს პარლამენტის წევრთა პროპორციულად კომისიაში განსხვავებული რაოდენობის მანდატი ჰქონდათ. კომისიის თითქმის ყველა წევრი ამავე დროს წარმოდგენილი იყო საარჩევნო სუბიექტების საკანდიდატო სიებში, ეს ფაქტორი არ გახლდათ შემზღუდველი ნორმა.

CENTRAL PARLIAMENTARY ELECTION COMMISSION OF THE CONSTITUENT ASSEMBLY

The number and composition of members of Central Parliamentary Election Commission of Constituent Assembly changed regularly; however, the primary function remained intact, namely, assigning a minimum of one member to every election subject in the Commission. Each faction represented in the Parliament had a different number of mandates in the commission, which was proportional to the number of their MPs. At the same time, all members of the commission were included on the candidate lists of election subjects, and this was not a limiting factor.

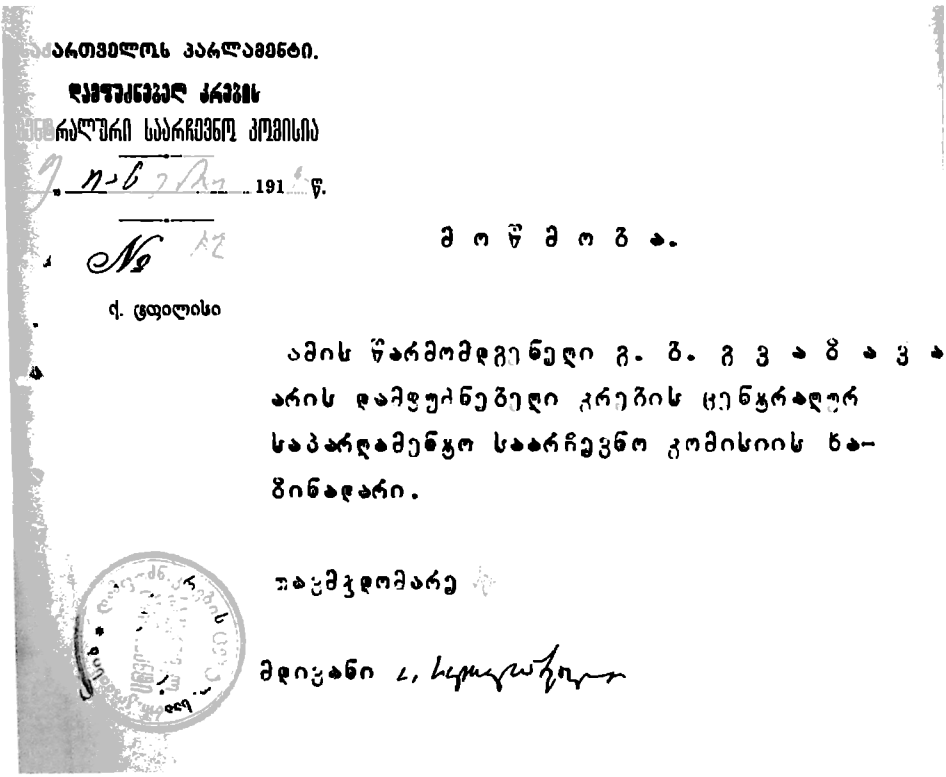

ალექსანდრე ლომთათიძე – საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე. სოციალ-დემოკრატიული პარტიის წევრი. დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის პირველი ამხანაგი (მოადგილე). ფოტო დაცულია კორნელი კეკელიძის სახელობის ხელნაწერთა ეროვნულ ცენტრში

Aleksandre Lomtatidze – Chairperson of the Election Commission. Member of the Social-Democratic Party. First Comrade (deputy) of Chairperson of the Constituent Assembly. The photo is preserved at Korneli Kekelidze Georgian National Centre of Manuscripts.

საქართველოს დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საპარლამენტო საარჩევნო კომისია თავის წევრებზე გასცემდა მოწმობებს, რომელსაც ხელს აწერდა თავმჯდომარე და მდივანი, მოწმობა იბეჭდებოდა კომისიის ბლანკიან ფურცელზე და დამოწმებული იყო საარჩევნო კომისიის ბეჭდით. მოწმობა გაიცემოდა კომისიის ყველა წევრზე სხვადასხვა საქმიანობის განსახორციელებლად.

The Central Parliamentary Election Commission of the Constituent Assembly issued certificates to its members that were later signed by the Chairperson and the Secretary, and were printed on the commission's official letterhead and certified by the election commission seal. The certificate was issued to all members of the commission in order to implement various activities.

საქართველოს პარლამენტი.

დამფუძნებელ კრების

ცენტრალური საარჩევნო კომისია

"10" ნოემბერი 191[illegible] წ.

№ 42

ქ. ცხინვალისი

მ ო წ მ ო ბ ა.

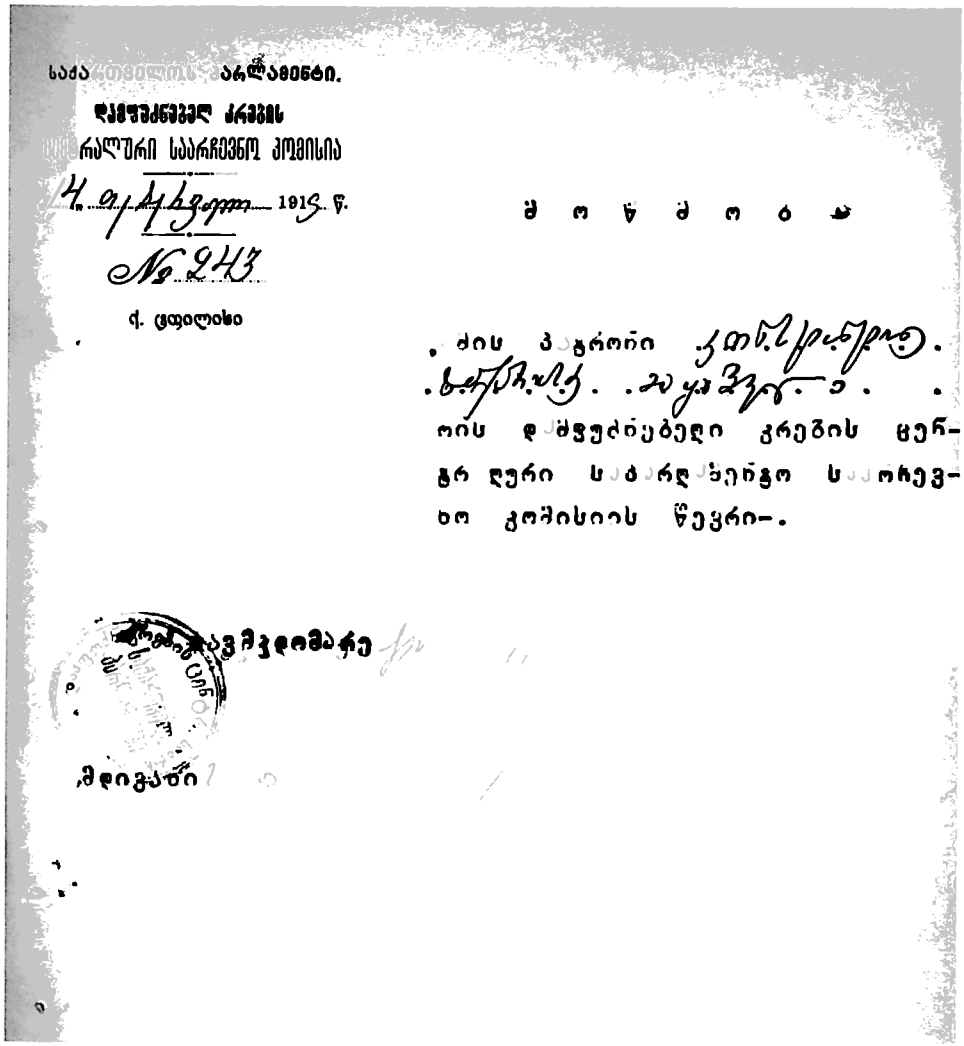
ამის წარმომდგენელი გ. ბ. გ ვ ა ზ ა ვ ა არის დამფუძნებელი კრების ცენტრალურ საპარლამენტო საარჩევნო კომისიის წევრი.

თავმჯდომარე

მდივანი ა. [illegible]

ეროვნულ-დემოკრატ გიორგი გვამაგამე გაცემული მოწმობა, საარჩევნო კომისიის ხაზინადარის მოვალეობის შესრულების შესახებ. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 1, საქმე N118.

The certificate issued to a member of National-Democrats Giorgi Gvazava, on performing the duties of the treasurer at the Election Commission. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 1, Case N118.

საქართველოს არმაზიანი.

დამფუძნებელ კრების

რაღშრი საარჩევნო კომისია

4 დეკემბერი 1919 წ.

№ 243

ქ. ცფილისი

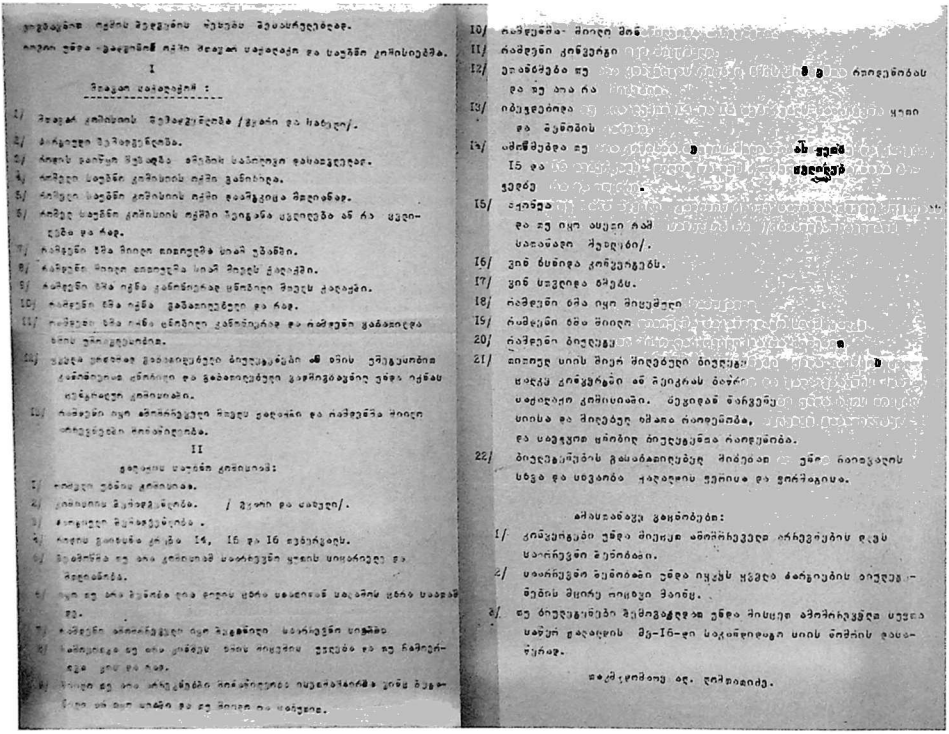
მ ო წ მ ო ბ ა

. ძის პატრონი კონსტანტინე.
. ხელმწიფ. . აყაფლი. ე. .
ოის დამფუძნებელი კრების ცენ-
ტრ ული საარჩევნო კომისიის წევრი-.

მდივანი

საქართველოს დამფუძნებელი კრების ცენტრალურმა საპარლამენტო საარჩევნო კომისიამ შეიმუშავა და დაადგინა საქალაქო, სამაზრო და საუბნო კომისიების ოქმების შედგენის წესები, რომელიც დაეგზავნა ყველა დონის კომისიებს გასაცნობად. ოქმის შედგენის წესები გამოქვეყნდა დემოკრატიული რესპუბლიკის მთავრობის ოფიციალურ ორგანოში გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკაში". წესები და ოქმის ნიმუშები ასევე დაიბეჭდა სხვადასხვა პარტიის გაზეთებში.

The Central Parliamentary Election Commission of the Constituent Assembly prepared and enacted rules to draft protocols for the municipal, district and precinct commissions, which were sent to commissions at all levels. Protocol rules were published in the official body of the government of the Democratic Republic, in the newspaper "Sakartvelos Respublika" (The Republic of Georgia). Rules and protocol samples were also printed in various parties' newspapers for the purposes of voter education.

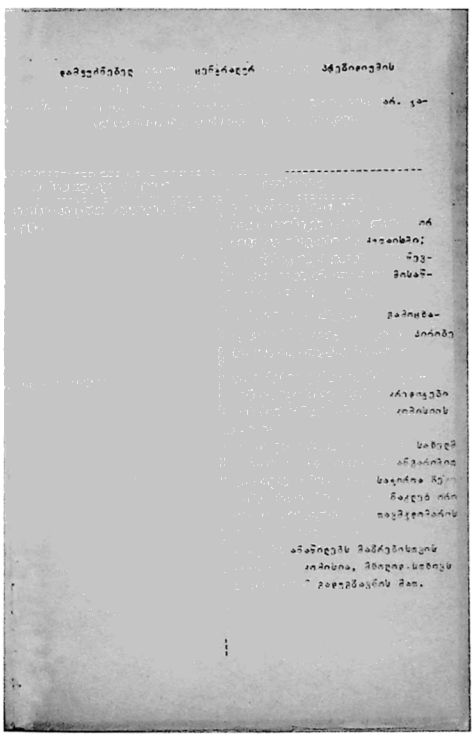

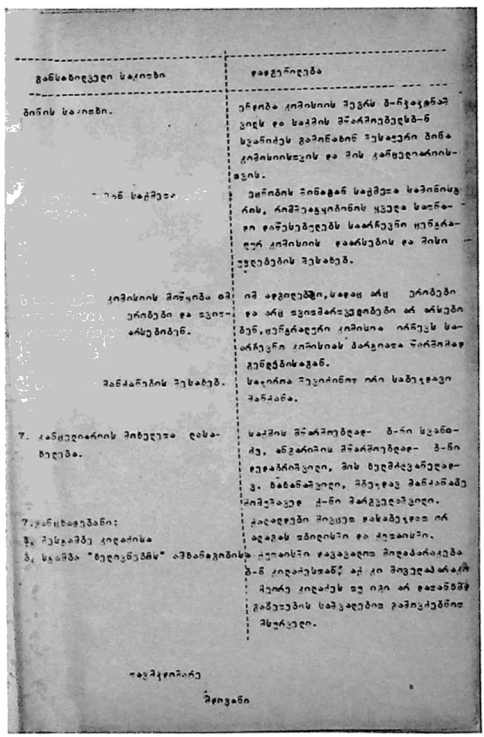
საქართველოს პარლამენტის დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ საქალაქო და საუბნო კომისიებისთვის დაგზავნილი ოქმების შევსების წესი. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 1. საქმე N127.

The rule to fil protocols de vered at all levels of the commission: municipal and precinct by the Central Parliamentary Election Commission of the Constituent Assembly. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 1, Case N127.

დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საპარლამენტო საარჩევნო კომისია, მიუხედავად მცირე ფინანსური რესურსისა, ცდილობდა, საარჩევნო პროცესების კარგად ორგანიზებისათვის, კომისიებში მოეზიდა კვალიფიციური კადრები და მოეხდინა მათი გადამზადება. ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ 1918 წლის 27 ნოემბერს მიიღო დადგენილება, რომელიც ქუთაისსა და თბილისში საქალაქო, სამაზრო და საუბნო კომისიის წევრთათვის სწავლების გამართვას შეეხებოდა. ამ მიზნით კომისიამ წევრები ქუთაისში მიავლინა.

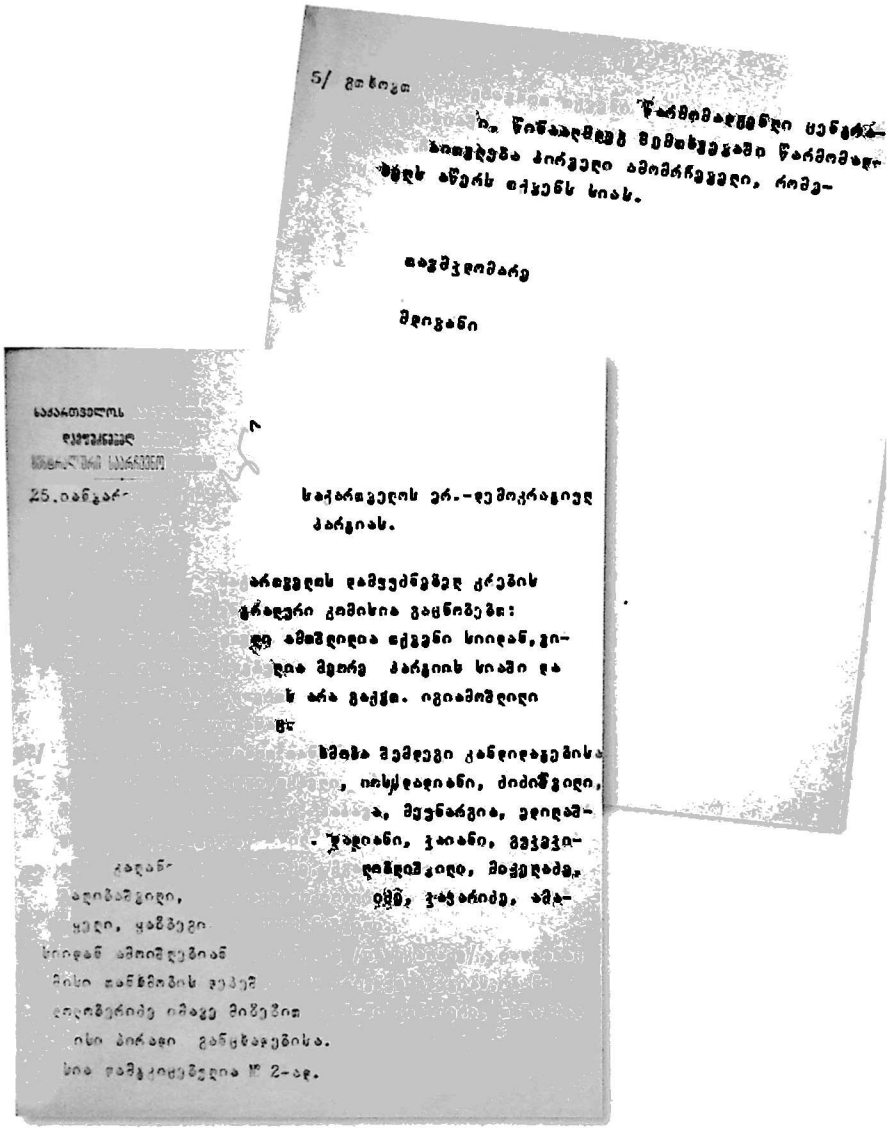
The Central Parliamentary Election Commission of the Constituent Assembly, despite meager financial resources, attempted to attract qualified staff to serve in the commissions and offer sufficient training in order to ensure the electoral process was administered at a high level. The Central Election Commission adopted a resolution on 27 November, 1918, that dealt with the training of municipal, district and precinct commission members in Kutaisi and Tbilisi. Afterwards, the commission sent members to Kutaisi.

საქართველოს პარლამენტის დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საარჩევნო კომისიის პრეზიდიუმის 1918 წლის 27 ნოემბრის სხდომის ოქმი. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N19.

Meeting minutes of Presidium of the Central Parliamentary Election Commission of the Constituent Assembly on 27 November, 1918. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 2, Case N19.

საქართველოს
ცენტრალური
საარჩევნო კომისია
25.იანვარი

ს ა ქ ა რ თ ვ ე ლ ო ს
პარლამენტის დამფუძნებელი კრების
ცენტრალური საარჩევნო კომისიის წერილი
საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიას.

საქართველოს პარლამენტის დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საარჩევნო კომისია გაცნობებთ:

1) ამომწურავია თქვენი სიიდან, გიორგი მგელაძის პარტიის სიაში ყოფნა და ის არა გაქვთ. იგი ამომწურავი

2) სხვა შემდეგი კანდიდატებისა , იოსებიანი, ძიძიშვილი, ა, მეუნარგია, ყიფიანი, ჯაიანი, მჭედლიძე, ჭყონია, ჯაჭარიძე, ამბა-

კანდი-
ატიშვილი,
ყენი, ყაზბეგი
სიიდან ამოიშლებიან
მისი თანხმობის ქვეშ
ეროვნულის იმავე მიზეზით
ისი პირადი განცხადებისა.
სია დამატებულია № 2-ად.

საქართველოს პარლამენტის დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საარჩევნო კომისიის წერილი საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიას. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ სახისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 1, საქმე N118

Letter of the Central Elecvon Commission of Constituent Assembly of Parliament of Georgia to National Democratic Party. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 1, Case N118.

საარჩევნო სუბიექტები

1919 წლის იანვრის განმავლობაში მიმდინარეობდა ამომრჩეველთა სიების დაზუსტება. ამ მიზნით საარჩევნო კომისია აქტიურ მიმოწერას ახორციელებდა ერობებთან და შინაგან საქმეთა სამინისტროსთან. 22 იანვრიდან 26 იანვრამდე საარჩევნო კომისიამ განიხილა არჩევნებში მონაწილე პოლიტიკურ პარტიათა საკანდიდატო სიები და დაამტკიცა 15 საარჩევნო სუბიექტი. სხვადასხვა სიაში აღმოჩნდა კანონთან შეუსაბამო ფაქტები, ხშირ შემთხვევაში ხარვეზები დაკავშირებული იყო საქართველოს მოქალაქეობის არმქონე პირთა შეყვანის საკითხთან. სიების კორექტირებასთან დაკავშირებით საინტერესოა, რომ ცნობილი პუბლიცისტი და აქტივისტი მიხაკო წერეთელი შეყვანილი იყო ეროვნულ-დემოკრატებისა და სოციალისტ-ფედერალისტების საკანდიდატო სიაში მაშინ, როდესაც არცერთ პარტიას არ ჰქონდა წარმოდგენილი ავთენტური ხელმოწერით დამოწმებული კანდიდატის თანხმობის წერილი.

ELECTION SUBJECTS

In January, 1919, the Election Commission performed a verification of the voters' lists. For this purpose, the Election Commission corresponded actively with local bodies and the Ministry of Internal Affairs (MIA). From 22 – 26 January the Election Commission reviewed candidate lists of political parties participating in the elections and approved 15 election subjects. Inconsistencies not in line with the electoral legislation were found in some lists; in many cases, several of these issues were related to stateless persons of Georgia who had been entered into the list. Concerning the list deficiencies, it should be mentioned, that an eminent journalist and activist Mikhako Tsereteli was entered onto the National Democrats as well as Socialist-Federalists candidate list, though neither party had submitted a letter of consent containing the authentic signature of the candidate.

ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ, არჩევნებში მონაწილე პოლიტიკურ სუბიექტთა დაზუსტებული და დამტკიცებული საკანდიდატო სიები გადაუგზავნა საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის მთავრობის ოფიციალურ ბეჭდვით ორგანოს – გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკას“.

The Central Election Commission sent verified and approved candidate lists of participant political subjects to the official publication of the government of the Democratic Republic of Georgia, the newspaper "Sakartvelos Respublika" (Republic of Georgia).

დამფუძნებელი კრების არჩევნებზე სუბიექტები შემდეგი ნომრებით გავიდნენ:

N1 საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტია

N2 საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია

N3 საქართველოს სოციალისტ-რევოლუციონერთა პარტია

N4 სომეხთა რევოლუციონური პარტია „დაშნაკცუთუნი“

N5 საქართველოს სოციალისტ-ფედერალისტთა სარევოლუციო პარტია

N6 საქართველოს მუსულმანთა ეროვნული საბჭო

N7 საქართველოს რადიკალ-დემოკრატიულ გლეხთა პარტია

N8 საქართველოს ეროვნული პარტია

N9 საქართველოს სოციალისტ-ფედერალისტთა მემარცხენეთა პარტია

N10 ბოთა რუსთაველის ჯგუფი

N11 დამოუკიდებელთა (უპარტიოთა) კავშირი

N12 ბორჩალოს მაზრის მუსულმანები

N13 რუსეთის სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტია (რსდმპ)

N14 „ესთეტიური ლიგა პატრიოტებისა“

N15 ელინთა დემოკრატიული პარტია

ELECTION SUBJECTS USED THE FOLLOWING NUMBERS DURING CONSTITUENT ASSEMBLY ELECTION:

N1 Social Democratic Labour Party of Georgia

N2 National-Democratic Party of Georgia

N3 Socialist-Revolutionary Party of Georgia

N4 Armenian Party in Georgia – "Dashnaktsiutun"

N5 Georgian Socialist-Federalist Revolutionary Party

N6 National Council of Muslims of Georgia

N7 Radical-Democratic Labour Party of Georgia

N8 The National Party of Georgia

N9 Left Socialist-Federalist Party of Georgia

N10 Party of Rustaveli Group

N11 Union of (Non-Party) Independents

N12 Group of Muslims from Borchalo District

N13 Russian Social-Democratic Labour Party (RSDL)

N14 "Aesthetic League of Patriots"

N15 Democratic Group of Georgian Hellenes

იანვარი 9₉ [illegible]

137.

გიგზავნით ცენტრალურ საარჩევნო კომისიის მიერ დამტკიცებულ 15 ს კანდიდატთა სიას დაბეჭდვისთვის და გთხოვთ გამოქვეყნდეს ნომერში. სიებს ქვეშ ეწერება:

მშვიდობიანი კრების ცენტრალური საარჩევნო კომისია.

საქართველოს დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საარჩევნო საპარლამენტო კომისიის წერილი გაზ. „საქართველოს რესპუბლიკის" რედაქციას. 30 იანვარი, 1919 წელი. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 1, საქმე N118.

Letter of the Central Parliamentary Election Commission of the Constituent Assembly to newspaper "Republic of Georgia" editorial office, 30 January, 1919. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation, 1834, Description 1, Case N118.

საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკის ფონდების ელექტრონული კატალოგი

საქანდიდატო სია

№ 1

საქანდიდატო სია

№ 2.

ს:ანდიდატო სია.

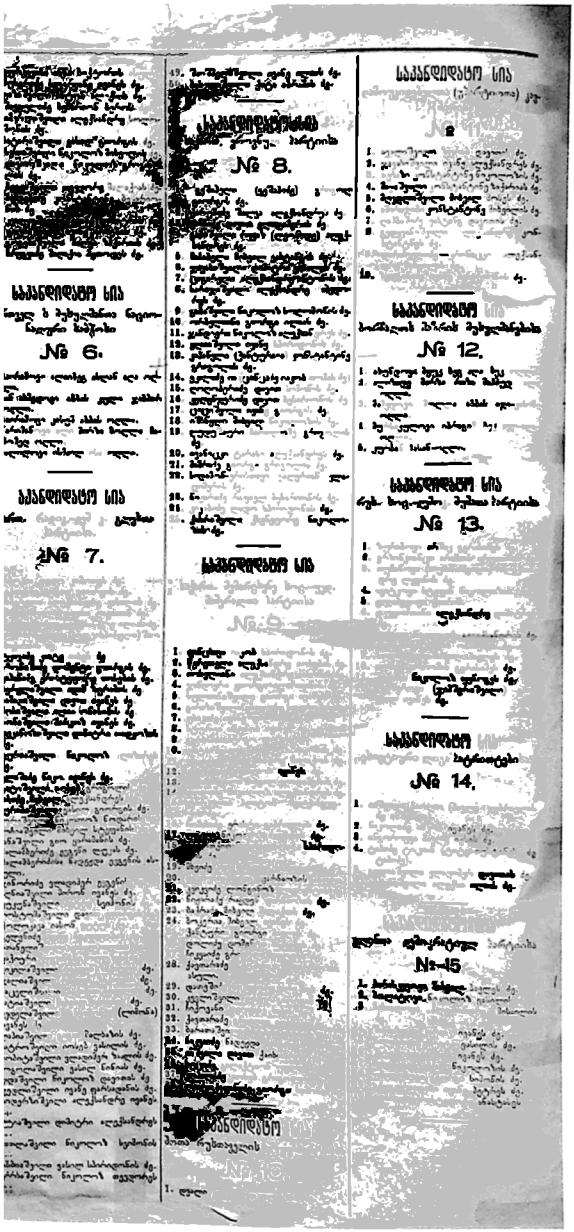
№ 3.

საქანდიდატო სია

№ 4.

საქანდიდატო სია

№ 5.

საარჩევნო სუბიექტებს სიებში სხვადასხვა რაოდენობის კანდიდატები ჰყავდათ წარმოდგენილი. მათ შორის ყველაზე მეტი – 130 კანდიდატი წარმოდგენილი ჰყავდა საქართველოს სოციალ-დემოკრატიულ მუშათა პარტიას, ხოლო ყველაზე მცირე, ერთი კანდიდატით არჩევნებზე წარდგენილი იყო შოთა რუსთაველის ჯგუფი-პარტია. საარჩევნო კომისიის მიერ დამტკიცებულ 15 საკანდიდატო სიაში, საერთო ჯამში წარმოდგენილი იყო 600 კანდიდატი, მათგან 26 ქალი კანდიდატი. ქალი კანდიდატები სიაში ჰყავდათ შემდეგ პოლიტიკურ სუბიექტებს: N1 საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტია – 6 კანდიდატი; N3 – საქართველოს სოციალისტ-რევოლუციონერთა პარტია – 5 კანდიდატი; N4 სომეხთა რევოლუციონური პარტია „დაშნაკციუთუნი" – 2 კანდიდატი; N5 საქართველოს სოციალ-ფედერალისტთა სარევოლუციო პარტია – 9 კანდიდატი; N7 საქართველოს რადიკალ-დემოკრატიულ გლეხთა პარტია – 1 კანდიდატი; N9 საქართველოს სოციალ-ფედერალისტთა მაშვრალთა პარტია – 3 კანდიდატი.

A different number of candidates were presented in the lists of election subjects. Among them, the Social Democratic Labour Party of Georgia presented the highest number, 130 candidates, whereas the Shota Rustaveli-party group nominated the fewest with a single candidate. Overall 600 candidates were presented on 15 different candidate lists, which were approved by the Election Commission. Of those, there were 26 women nominated as candidates. Women were presented on the lists of the following political subjects: N1 Social Democratic Labour Party of Georgia, 6 candidates; N3 The Socialist-Revolutionary Party, 5 candidates; N4 Armenian Party in Georgia "Dashnaktsyutun", 2 candidates; N5 Georgian Socialist-Federalist Revolutionary Party, 9 candidates; N7 Radical-Democratic Party of Georgia, 1 candidate; N9 Left Socialist-Federalist Party, 3 candidates.

საქართველოს დამფუძნებელი კრების არჩევნების საკანდიდატო სიები. გაზ. „საქართველოს რესპუბლიკა" N25-ის დამატება, 1 თებერვალი, 1919 წელი. გამეთი დაცულია თსუ-ს ბიბლიოთეკაში.

Candidate List of the Constituent Assembly Elections. Newspaper "Sakartvelos Respublika" (The Republic of Georgia) N25-'s addition, 1 February, 1919. The newspaper is preserved at Tbilisi State University Library.

ქართველოს პარლამენტი.

[illegible]

[illegible]

13 [illegible] 191[illegible]წ.

№ 259

ქ. ცხალისი

სამაზრო სატრიბუნო
კომისიას.

გაცნობებთ, რომ ყვანწარდეულმა კომისიამ თავის სხდომაზე 13 თებერვალს მიიღო შემდეგი წერილი მიუღებლობის ცნობის გასისა იმ პარტიებისაგან, რომელთაც თვით უარი განსრეს მიუღებლობის დარიგება: " სამაზრო კომისია გთხოვს ყველა მიუღებლობის დარიგებაში თვით პარტიის მიერ აუცილებელ ხარჯების გაწევის მიზნით. მაგრამ არა უმეტეს 2 კაპ. თითოეულ წაღებულ მიუღებლობაზე და რომელიმე პარტიას კუთვნილ თანხაზე მეტი აღმოაჩნდება წაღებული ის გადმებული მეტი დაუბრუნოს კომისიას! "

თავმჯდომარე ალ. დომანიძე.

საარჩევნო დებულების თანახმად, საარჩევნო სუბიექტების საარჩევნო ბიულეტენები არ უნდა ყოფილიყო განსხვავებული. ამ ბიულეტენების ბეჭდვა ხორციელდებოდა, როგორც ცენტრალური საარჩევნო კომისიის, ასევე უშუალოდ პარტიათა მიერ. საარჩევნო ბიულეტენების ბეჭდვა შესაძლებელი იყო როგორც ქართულ, ასევე კონკრეტულ მაზრებში მცხოვრები ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებისათვის – მათ მშობლიურ ენებზეც. პოლიტიკურ სუბიექტთა ნაწილმა წინასწარვე წერილობით აცნობა დამფუძნებელ კრებას, თუ როგორ სურდა ბიულეტენების დაბეჭდვა და რომელ ენაზე რამდენი ერთეული უნდა დაბეჭდილიყო. ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ 13 თებერვალს მიიღო დადგენილება პარტიებისათვის აენაზღაურებინა ბიულეტენების ბეჭდვისა და დარიგების ხარჯები.

According to the electoral regulation, the ballot papers of the electoral subjects should all have the same format. Ballot papers were printed by the Central Election Commission as well as by the parties. Ballot papers were printed in Georgian, as well as other languages in districts populated by ethnic minorities. Some political subjects were informed beforehand by the Constituent Assembly in written form regarding the number and languages of the ballot paper to be printed. The Central Election Commission adopted a resolution on 13 February to reimburse expenses to the parties for printing and delivery of ballot papers.

◀ *საქართველოს პარლამენტის დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საარჩევნო კომისიის წერილი სამაზრო საარჩევნო კომისიებს, პარტიებისათვის ბიულეტენების დარიგების ხარჯების ანაზღაურების შესახებ. 13 თებერვალი, 1919 წელი. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 1, საქმე N127.*

Letter of the Central Election Commision Constituent Assembly of Parliament of Georgia to district election commissions on reimbursement of delivery costs of ballot papers to the parties. 13 Feruary, 1919. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation, 1834, Description 1, Case N127.

N1 საქართველოს სოციალ-დემოკრატიულ მუშათა პარტია

არჩევნებზე ყველაზე მეტი 130 კაციანი საკანდიდატო სია წარდგენილი ჰქონდა საქართველოს სოციალ-დემოკრატიულ მუშათა პარტიას, რომელიც იმ დროისთვის ყველაზე გავლენიან პოლიტიკურ სუბიექტს წარმოადგენდა. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის 1918-19 წწ.-ის კოალიციურ მთავრობაში 4 მინისტრის, მთავრობის თავმჯდომარისა და ეროვნული საბჭოს (პარლამენტის) თავმჯდომარის პოსტი სოციალ-დემოკრატიული პარტიის წარმომადგენლებს ეჭირათ. პარტიის შექმნის თარიღად 1892 წლის 25 დეკემბრის, ყვირილას პირველი ქართული მემარცხენე კონფერენცია და 1893 წლის თებერვლის თბილისის კონფერენცია მიიჩნევა. პარტია 1903 წლიდან შეუერთდა სრულიად რუსეთის სოციალ-დემოკრატიულ მუშათა პარტიას და შემდგომში მისი მენშევიკური ფრთას. ცენტრალური პარტიული ხაზისაგან ხშირად განსხვავებულ პოლიტიკურ კურსს ატარებდა. რუსეთის იმპერიის პერიოდში ამიერკავკასიაში ყველაზე გავლენიან პოლიტიკურ სუბიექტს წარმოადგენდა. რუსეთის დუმის ოთხივე არჩევნებში ქართულ დასახლებებში ამომრჩეველთა დიდი მხარდაჭერა მოიპოვა. 1918 წლის ნოემბერში პარტია გამოეყო რსდმპ-ს ამიერკავკასიის საოლქო კომიტეტს და დამოუკიდებელ ქართულ პარტიად გააგრძელა საქმიანობა.

N1 SOCIAL-DEMOCRATIC LABOUR PARTY OF GEORGIA

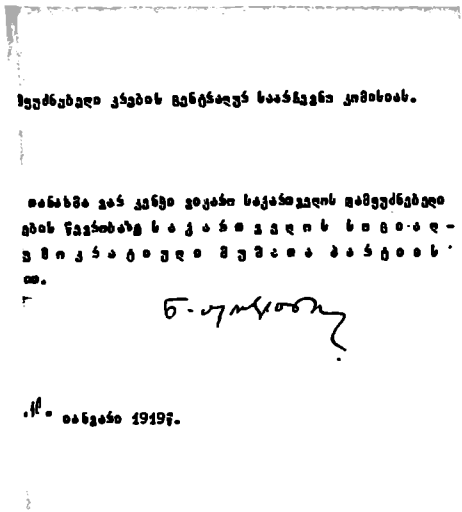
The largest list of candidates composed of 130 persons was presented by Social-Democratic Labour Party of Georgia. At the time this party was deemed as one of the most influential political subjects. During the period of 1918 to 1919, four ministers' offices, head of government and chairperson of the National Council (Parliament) of the coalition government of the Democratic Republic of Georgia were held by the representatives of Social-Democratic Party. The first leftist's conference "Kvirila" dated 25 December 1892, and Tbilisi conference dated February 1893 is believed to be the date of party's formation. Since 1903, the party joined the All-Russian Social-Democratic Labour Party (RSDL) and later joined its Menshevik wing. The Party operated contrary to the central party line. It was one of the most influential political subjects in Transcaucasia at the time of Russian Empire. The party received vast support in all four Russian Duma Elections from its electorate in Georgian populated areas. In November, 1918, the party separated from RSDL Caucasus Regional Committee and continued its activities as an independent Georgian party.

საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტიის საარჩევნო საკანდიდატო სია. დამოწმებულია პარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბეჭდით. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N73. ▶

List of candidates of Social Democratic Labour Party of Georgia. Approved by the Central Committee party seal. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation, 1834, Description 2, Case N73.

საარჩევნო დებულების თანახმად, არჩევნებში მონაწილე პოლიტიკურ სუბიექტებს ცენტრალური საარჩევნო კომისიისათვის, განსაზღვრულ ვადებში საარჩევნო სიაში მყოფი თითოეული პიროვნების თანხმობის წერილის წარმოდგენა ევალებოდათ.

According to electoral regulation, political subjects participating in the elections were obligated to submit a letter of consent from each person on the electoral lists to the Central Election Commission in defined terms.

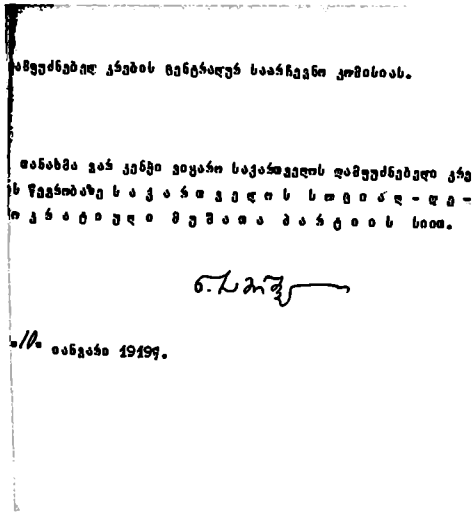
ცკ-ს წევრობაზე საქართველოს დამფუძნებელი კრების წევრობაზე

მოწვეულ კრების ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას.

მანახმა ვან კენჩი ვიყავი საქართველოს დამფუძნებელი კრების წევრობაზე საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული პარტიის ცკ-ს წევრობაზე

ნ. ჟორდანია

„11" იანვარი 1919წ.

მოწვეულ კრების ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას.

მანახმა ვან კენჩი ვიყავი საქართველოს დამფუძნებელი კრების წევრობაზე საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული პარტიის ცკ-ს წევრობაზე

ნ. რამიშვილი

„11" იანვარი 1919წ.

მთავრობის თავმჯდომარის და სოციალ-დემოკრატიული პარტიის ლიდერის ნოე ჟორდანიას თანხმობის წერილი არჩევნებში მონაწილეობის შესახებ. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ სახელმწიფო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N73.

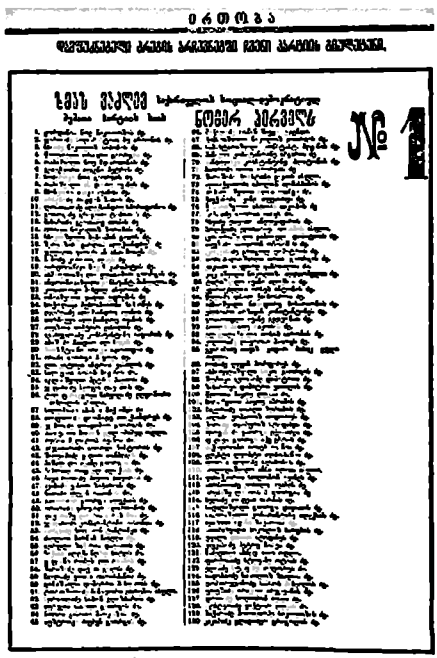
A letter of consent on participation in elections by the head of government and one of the leaders of Social-Democratic Party, Noe Zhordania. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation, 1834, Description 2, Case N73.

ყოფილი მთავრობის თავმჯდომარისა და მოქმედი შინაგან საქმეთა მინისტრის ნოე რამიშვილის თანხმობის წერილი არჩევნებში მონაწილეობის შესახებ. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ სახელმწიფო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N73.

A letter of consent on participation in the elections by the former head of government and acting Minister of Internal Affairs, Noe Ramishvili. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation, 1834, Description 2, Case N73.

საქართველოს სოციალ-დემოკრატიულმა პარტიამ თავისი საარჩევნო სია პარტიის დამფუძნებლებით, მთავრობისა და პარლამენტის თავმჯდომარეებით, რუსეთის იმპერიის დუმის ყოფილი წევრებით, საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის მოქმედი მინისტრებით, გამოცდილი რევოლუციონერებით, საქართველოში მცხოვრები 8 სხვადასხვა ეთნიკური უმცირესობის 19 წარმომადგენლითა და პარტიის ახალგაზრდა წევრებით დააკომპლექტა. 130 კაციან სიაში წარმოდგენილი იყო 6 ქალი კანდიდატი (N36 ელიონორა ტერ-პარსაგოვა-მახვილაძისა; N61 მინადორა ტოროშელიძე; N72 ქრისტინე შარაშიძე; N79 ელისაბედ ბოლქვაძე; N110 ანნა (ოლღა) სოლოღაშვილი; N126 მარიამ ბერიანიძე).

Social-Democratic Party of Georgia augmented its electoral list with party founders, heads of government and Parliament, former members of Russian Duma, acting ministers of the Democratic Republic of Georgia, experienced revolutionaries, and 19 representatives of eight different ethnic minorities and the party's young members. Six women were presented on the 130-member candidate list (N36 Elionora Ter-Parsagova-Makhviladze; N61 Minadora Toroshelidze; N72 Kristine Sharashidze; N79 Elisabed Bolkvadze; N110 Anna (Olgha) Sologhashvili; N126 Mariam Berianidze).

საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტიის საარჩევნო ბიულეტენი. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N52.

Ballot Paper of Social Democratic Labour Party of Georgia. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation, 1834, Description 2, Case N52.

N2 საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატული პარტია 1917 წელს შეიქმნა. თუმცა, ილია ჭავჭავაძეს მსგავსი სახელწოდებისა და იდეოლოგიის პარტიის დაარსების იდეა, ჯერ კიდევ მეოცე საუკუნის დასაწყისში ჰქონდა. თავდაპირველად რუსეთის 1905 წლის რევოლუციამ, ხოლო შემდგომში ილიას მკვლელობამ პარტიის ჩამოყალიბების პროცესი მნიშვნელოვნად შეაფერხა და იდეის ხორცშესხმა მხოლოდ 1917 წელს მოხერხდა. ეროვნულ-დემოკრატიულმა პარტიამ ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას 96 კაციანი საკანდიდატო სია წარუდგინა, მათ შორის იყვნენ პარტიის ლიდერები, ცნობილი ქართველი ინტელექტუალები და პუბლიცისტები. სიის პირველი ნომერი ნიკო ნიკოლაძე გახლდათ. პარტიის საარჩევნო სია ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებისა და ქალი კანდიდატების გარეშე იყო წარმოდგენილი.

N2 NATIONAL DEMOCRATIC PARTY OF GEORGIA

The National Democratic Party of Georgia was formed in 1917. However, Ilia Chavchavadze conceived a similar idea earlier in the twentieth century concerning the creation of a party with the same name and ideology. Chavchavadze's idea never came to fruition as the Russian Revolution in 1905, then the murder of Chavchavadze himself in 1907 significantly disrupted the development of the party. The idea was realized many years later in 1917. The National Democratic Party presented a 96-person candidate list to the Central Election Commission; the list included party leaders, famous Georgian intellectuals and publicists. Niko Nikoladze occupied the first position on the list. However, the party's electoral candidate list did not include women, or representatives of ethnic minorities.

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატული პარტიის მიერ, ცენტრალური საარჩევნო კომისიისათვის წარდგენილი საკანდიდატო სია. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ ისტორიულ არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N80.

National Democratic Party's submitted candidates list to the Central Election Commission. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 2, case N80.

ხმას გაძლევ საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიის

სია №2.

1. ნიკოლაძე ნიკოლოზ (ნიკო) იაკობის ძე.
2. ცქიტიშვილი ალექსანდრე ალექსანდრეს ძე.
3. ჯორბენაძე გიორგი ბესარიონის ძე.
4. ჯაფარიძე ალექსანდრე ივანეს ძე.
5. ჯაფარიძე ლევან სიმონის ძე.
6. ჯანდიერი ნიკოლოზ ყარამანის ძე.
7. ჯაფარიძე ტრიფონ მიხეილის ძე.
8. ჯიქიძე ელენიერ სიმონის ძე.
9. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
10. ჯაფარიძე ნიკოლოზ ესტატეს ძე.
11. ჯანდიერი ოსებ სოლომონის ძე.
12. ჯანდიერი ოსებ სოლომონის ძე.
13. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
14. ჯაფარიძე ალექსანდრე დავითის ძე.
15. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
16. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
17. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
18. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
19. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
20. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
21. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
22. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
23. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
24. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
25. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
26. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
27. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
28. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
29. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
30. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
31. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
32. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
33. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
34. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
35. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
36. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
37. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
38. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
39. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
40. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
41. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
42. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
43. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
44. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
45. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
46. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
47. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
48. ჯანდიერი ნიკოლოზ იოსების ძე.
49. ბერელაშვილი ვასილ გერასიმეს ძე.
50. ედილაშვილი ზაქარია (ზ. ედილი) ერმალოზის ძე.
51. მოსეშვილი ბართლომე პავლეს ძე.
52. მაჭავარიანი გიორგი ლუარსაბის ძე.
53. ხუსკივაძე თეოფილე იესეს ძე.
54. გველესიანი იოსებ იოსების ძე.
55. დადიანი ილია ილიას ძე.
56. ჯაიანი ბესარიონ ლევანის ძე.
57. გუჯეჯიანი გიორგი სტეფანეს ძე.
58. კალანდაძე დავით იაგორის ძე.
59. ბარათაშვილი გრიგოლ სანინოს ძე.
60. ახვლედიანი ვარლამ სოლომონის ძე.
61. მგალობლიშვილი ვასილ გიორგის ძე.
62. კლიმიაშვილი ზაქარია მიხეილის ძე.
63. გვალია მიხეილ ოტიას ძე.
64. გრიგოლაშვილი ალექსანდრე პლატონის ძე.
65. გოგიტაძე გერმან იოსების ძე.
66. გაბრეკელი ალექსანდრე ივანეს ძე.
67. ჯავახიშვილი იასონ ვლადიმერის ძე.
68. ეოიოზიშვილი კონსტანტინე მალხაზის ძე.
69. შალიბაშვილი გიორგი მიხეილის ძე.
70. ტატიშვილი შალვა გიორგის ძე.
71. უუფარამე ბარნაბ სოლომონის ძე.
72. კასრაძე დავით ილარიონის ძე.
73. უხნაძე პავლე ნიკოლოზის ძე.
74. აბაშიძე გიორგი მინას ძე.
75. ხუნდაძე ლევან სილოვანის ძე.
76. გედევანიშვილი რევაზ ალექსანდრეს ძე.
77. ძებნიაური მიხეილ მათეს ძე.
78. იშხნელი ზაქარია ნიკოლოზის ძე.
79. გეერდწითელი გაბრიელ ივანეს ძე.
80. მარუაშვილი მინა მალაქიას ძე.
81. ბებურიშვილი ამბროსი ბესარიონის ძე.
82. გამყრელიძე სამსონ ითამის ძე.
83. ხერხეულიძე მიხეილ ზურაბის ძე.
84. ღლონტი ილარიონ მოსეს ძე.
85. კლიმიაშვილი ნესტორ მიხეილის ძე.
86. დალაქიშვილი ჭეგენი გიორგის ძე.
87. მგალობლიშვილი ვარლამ მიხეილის ძე.
88. უხურგუნაშვილი რაჟდენ სოლომონის ძე.
89. კაიშაური ნიკოლოზ ანდრიას ძე.
90. ჩიბალაშვილი ივანე თედორეს ძე.
91. შამანაური მიხეილ შიოს ძე.
92. დათიაშვილი ბესარიონ ბესარიონის ძე.
93. ბერძენიშვილი ივანე სიმონის ძე.
94. კეკელიური ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძე.
95. ქვარაცხელია ლავრენტი თადეოზის ძე.
96. კიკნაძე ალექსანდრე ილიას ძე.

საარჩევნო კამპანიაში მონაწილე დიდ პარტიათაგან, ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია ფაქტობრივად ერთადერთ მემარჯვენე პოლიტიკურ ძალას წარმოადგენდა. დამფუძნებელი კრების არჩევნებში ასევე მონაწილეობდა პარტიისგან გამოყოფილი ნაციონალისტური პარტია, რომელსაც საარჩევნოდ ჩილად ხვდა 1917 წლის ბოლოს რუსეთის დამფუძნებელი კრების არჩევნებზე ეროვნულ-დემოკრატთა საარჩევნო ნომერი – 8. მოქალაქეთა მიერ შეცდომის დაშვების თავიდან ასარიდებლად პარტია აქტიურად ცდილობდა ამომრჩევლისათვის გაეცნო თავისი ახალი საარჩევნო ნომერი.

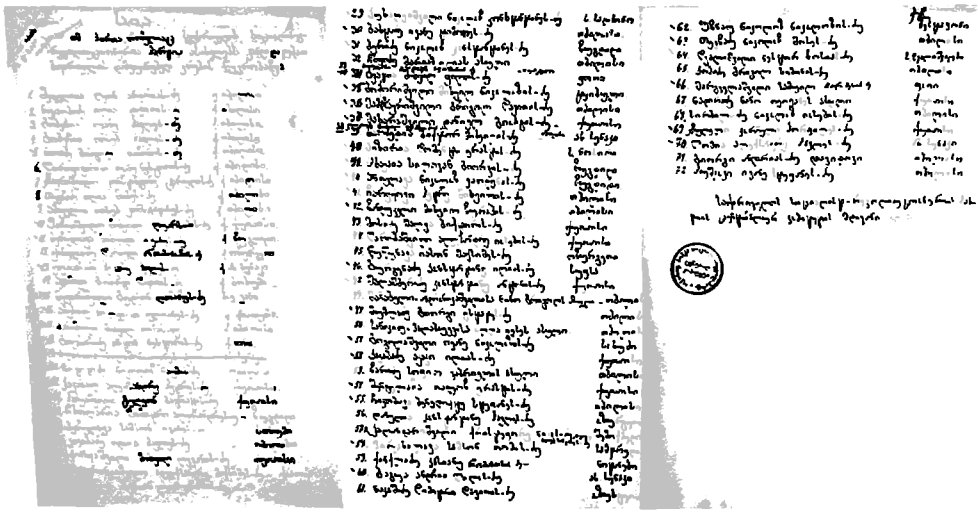
The National Democratic Party was essentially the only right-wing political power among other major parties participating in the election campaign. The Nationalist Party, which had seceded from National Democratic Party, also participated in the elections of Constituent Assembly; the party used the National Democratic Party's election number 8, derived from their participation in the Constituent Assembly Elections held in 1917 in Russia. In order to avoid any misunderstanding among voters, the Nationalist Party actively tried to inform the public of its new election number.

◀ *საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის საარჩევნო ბიულეტენი. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N79.*

Ballot paper of National Democratic Party of Georgia. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 2, Case N79.

N3 საქართველოს სოციალისტ-რევოლუციონერთა (ესერთა) პარტია

საქართველოს სოციალისტ-რევოლუციონერთა (ესერთა) პარტია 1918 წლის ზაფხულში ჩამოყალიბდა, როგორც დამოუკიდებელი პოლიტიკური სუბიექტი. მისი წევრები ძირითადად რუსულ ესერთა პარტიის ამიერკავკასიის საოლქო განაყოფში მოღვაწეობდნენ. საქართველოს სოციალისტ-რევოლუციონერთა პარტია იდეოლოგიურად მკვეთრად მემარცხენე ძალას წარმოადგენდა. საარჩევნო სიაში წარმოდგენილი ჰყავდა პარტიის ლიდერები და აქტიური წევრები. პარტიის 73 კაციან საარჩევნო სიაში 5 ქალი კანდიდატი იყო (N31 მარიამი ჩხეიძე; N49 ნინო მაჩაბელი-ანდრონიკაშვილისა; N51 ოლღა სანიკიძე-ვალაბუევისა; N54 სოფიო ზაოიძე; N68 ნინა ნადირაძე).

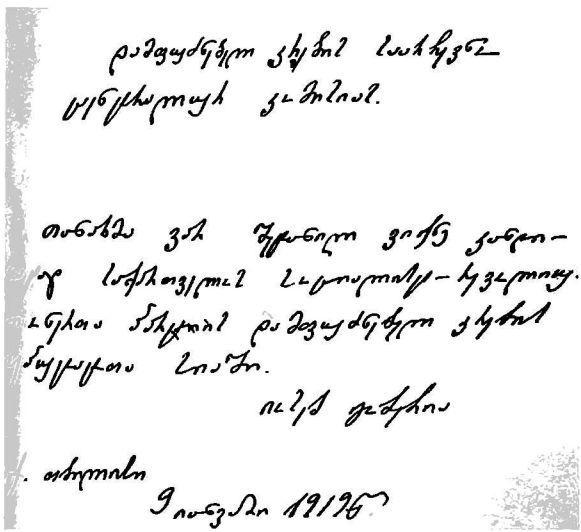

საქართველოს სოციალისტ-რევოლუციონერთა პარტიის მიერ ცენტრალური საარჩევნო კომისიისათვის წარდგენილი პარტიის კანდიდატო სია დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N85.

List of candidates of Socialist-Revolutionary Party of Georgia submitted to the Central Election Commission. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 2, Case N85.

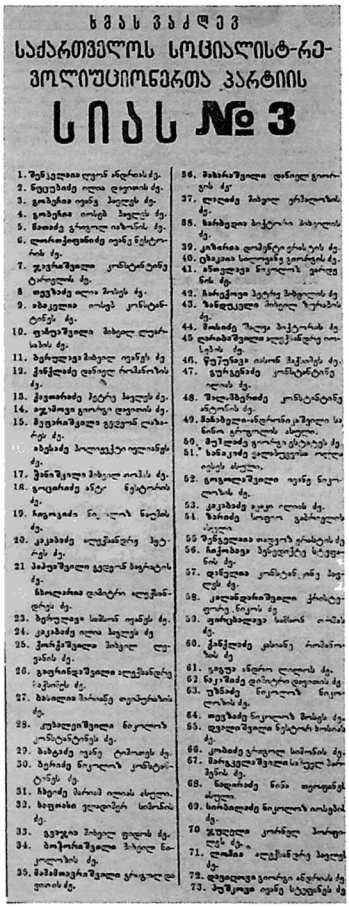
N3 SOCIALIST-REVOLUTIONARY PARTY (SRP) OF GEORGIA

The Socialist-Revolutionary Party (SRP) of Georgia was established in summer, 1918 as an independent political subject. Party members generally worked in the Russian Socialist-Revolutionary Party of Transcaucasia district division. Socialist-Revolutionary Party of Georgia was ideologically a distinctively left-wing political power. Party leaders and active members were included in the party list. Five women were presented as candidates on the party list comprised of 73 persons; N31 Mariami Chkheidze; N49 Nino Machabeli-Andronikashvili; N51 Olgha Sanikidze – Valabueva; N54 Sopio Zaridze; N68 Nina Nadiradze.

ესერთა პარტიის ლიდერის იოსებ გობეჩიას თანხმობის წერილი დამფუძნებელი კრების საკანდიდატო სიაში შეტანასთან დაკავშირებით. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N85.

SRP party leader, Ioseb Gobechia's letter of consent to enter the candidate list of the Constituent Assembly. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 2, Case N85.

ᲮᲛᲐᲡ ᲛᲐᲫᲚᲔᲕ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢ-ᲠᲔᲕᲝᲚᲘᲣᲪᲘᲝᲜᲔᲠᲗᲐ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ

ᲡᲘᲐᲡ № 3

1. ᲖᲔᲜᲔᲑᲔᲚᲝᲕᲐ ᲚᲔᲕᲐᲜ ᲐᲜᲓᲠᲔᲘᲡᲫᲔ.
2. ᲜᲐᲪᲕᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲘ ᲘᲚᲘᲐ ᲓᲐᲕᲘᲗᲘᲡ ᲫᲔ.
3. ᲒᲝᲑᲔᲩᲘᲐ ᲘᲝᲡᲔᲑ ᲒᲘᲝᲠᲒᲘᲡ ᲫᲔ.
4. ᲒᲝᲑᲔᲩᲘᲐ ᲘᲝᲡᲔᲑ ᲒᲘᲝᲠᲒᲘᲡ ᲫᲔ.
5. ᲜᲐᲛᲝᲫᲔ ᲒᲠᲘᲒᲝᲚ ᲘᲐᲮᲝᲜᲘᲡ ᲫᲔ.
6. ᲚᲝᲠᲗᲙᲘᲤᲐᲜᲘᲫᲔ ᲘᲕᲐᲜᲔ ᲜᲘᲙᲝᲚᲝᲖᲘᲡ ᲫᲔ.
7. ᲒᲣᲠᲕᲘᲜᲔᲚᲘ ᲙᲝᲜᲡᲢᲐᲜᲢᲘᲜᲔ ᲢᲐᲠᲐᲡᲘᲡ ᲫᲔ.
8. ᲝᲛᲐᲫᲔ ᲐᲚᲐ ᲞᲐᲢᲘᲡ ᲫᲔ.
9. ᲐᲑᲐᲫᲔᲚᲐ ᲘᲝᲡᲘᲤᲘ ᲙᲝᲜᲡᲢᲐᲜᲢᲘᲜᲔ ᲫᲔ.
10. ᲤᲐᲠᲐᲕᲐᲨᲕᲘᲚᲘ ᲛᲐᲮᲐᲚᲔ ᲓᲐᲕᲘᲗᲘᲡ ᲫᲔ.
11. ᲛᲔᲠᲒᲔᲚᲐᲫᲔ ᲛᲐᲮᲐᲚᲔ ᲘᲕᲐᲜᲘᲡ ᲫᲔ
12. ᲭᲘᲜᲩᲐᲮᲔᲚᲐ ᲓᲐᲜᲘᲔᲚ ᲠᲝᲛᲐᲜᲝᲖᲘᲡ ᲫᲔ.
13. ᲯᲘᲯᲮᲘᲐᲫᲔ ᲚᲔᲕᲐᲜ ᲛᲔᲡᲮᲘᲡ ᲫᲔ.
14. ᲠᲣᲒᲣᲜᲘᲐ ᲒᲘᲝᲠᲒᲘ ᲓᲐᲕᲘᲗᲘᲡ ᲫᲔ.
15. ᲛᲔᲒᲠᲘᲨᲕᲘᲚᲘ ᲒᲣᲒᲣᲜᲐ ᲚᲝᲠᲗᲙᲘᲤᲐᲜᲘᲫᲔ ᲫᲔ.
16. ᲐᲮᲐᲚᲐᲫᲔ ᲚᲝᲚᲣᲙᲘᲐ ᲘᲐᲚᲐᲕᲐᲜᲘᲡ ᲫᲔ.
17. ᲭᲐᲜᲩᲘᲨᲕᲘᲚᲘ ᲛᲐᲮᲐᲚᲔ ᲙᲝᲜᲘᲐ ᲫᲔ.
18. ᲒᲝᲪᲘᲠᲘᲫᲔ ᲐᲜᲔᲠᲘ ᲜᲘᲙᲝᲚᲝᲖᲘᲡ ᲫᲔ.
19. ᲮᲝᲒᲐᲘᲫᲔ ᲜᲘᲜᲝᲭᲙᲐ ᲜᲐᲪᲕᲚᲘᲡ ᲫᲔ.
20. ᲙᲔᲠᲙᲔᲫᲔ ᲚᲣᲙᲐᲡ ᲜᲐᲪᲕᲚᲘᲡ ᲫᲔ.
21. ᲞᲐᲢᲐᲨᲕᲘᲚᲘ ᲙᲔᲠᲐᲕᲜᲝ ᲑᲐᲒᲠᲐᲢᲘᲝᲜᲘ ᲫᲔ. ᲒᲘᲜᲐᲮᲐᲠᲐ ᲓᲐᲛᲝᲪᲐᲠ ᲚᲣᲙᲐᲡ ᲫᲔ.
23. ᲛᲔᲠᲒᲔᲚᲐᲫᲔ ᲡᲐᲛᲮᲠᲝ ᲘᲐᲚᲐᲕᲐᲜᲘᲡ ᲫᲔ.
24. ᲙᲔᲙᲠᲔᲫᲔ ᲘᲚᲘᲐ ᲑᲔᲠᲣᲚᲐᲕᲐ
25. ᲭᲘᲜᲩᲐᲮᲔᲚᲐ ᲛᲐᲮᲐᲚᲔ ᲚᲔᲕᲐᲜᲘᲡ ᲫᲔ.
26. ᲒᲐᲠᲩᲔᲜᲘᲫᲔ-ᲒᲐᲠᲩᲔᲜᲘᲫᲔ ᲚᲔᲕᲐᲜᲘᲡ ᲘᲐᲨᲘᲚᲘᲡ ᲫᲔ.
27. ᲮᲐᲜᲯᲐᲠᲘᲐ ᲛᲐᲮᲐᲜᲯᲐᲠᲔᲚᲘᲡ ᲫᲔ.
28. ᲙᲣᲚᲐᲕᲐᲨᲕᲘᲚᲘ ᲜᲘᲜᲝᲭᲙᲐ ᲙᲝᲜᲡᲢᲐᲜᲢᲘᲜᲔᲡ ᲫᲔ.
29. ᲑᲐᲑᲐᲫᲔ ᲘᲕᲐᲜᲔ ᲒᲝᲒᲝᲗᲘᲡ ᲫᲔ.
30. ᲛᲔᲠᲙᲐᲫᲔ ᲜᲘᲜᲝᲭᲙᲐ ᲙᲝᲜᲡᲢᲐᲜᲢᲘᲜᲔᲡ ᲫᲔ.
31. ᲜᲘᲜᲝᲫᲔ ᲛᲐᲠᲘᲐᲛ ᲭᲘᲐᲥᲐᲫᲔ ᲐᲚᲔᲚᲐ.
32. ᲮᲔᲒᲘᲐᲜᲘ ᲕᲔᲚᲐᲞᲘᲐᲠᲘ ᲡᲐᲛᲘᲙᲘᲡ ᲫᲔ.
33. ᲒᲣᲯᲔᲯᲘᲐ ᲛᲘᲮᲔᲘᲚ ᲒᲝᲪᲘᲠᲘᲫᲔ ᲫᲔ.
34. ᲛᲐᲮᲐᲠᲐᲫᲔ-ᲛᲐᲮᲐᲠᲐᲫᲔ ᲛᲐᲮᲐᲚᲔ ᲜᲐᲪᲕᲚᲘᲡ ᲫᲔ.
35. ᲒᲐᲒᲘᲨᲕᲘᲚᲘ ᲒᲠᲘᲒᲝᲚ ᲓᲐᲕᲘᲗᲘᲡ ᲫᲔ.
36. ᲒᲐᲒᲘᲨᲕᲘᲚᲘ ᲓᲐᲜᲘᲔᲚ ᲒᲝᲪᲘᲠᲘᲫᲔ ᲫᲔ.
37. ᲓᲔᲚᲐᲥᲘᲫᲔ ᲒᲐᲒᲔᲚ ᲒᲠᲘᲒᲝᲚᲘᲡ ᲫᲔ.
38. ᲒᲐᲒᲘᲨᲕᲘᲚᲘ ᲒᲐᲒᲔᲚ ᲒᲠᲘᲒᲝᲚᲘᲡ ᲫᲔ.
39. ᲙᲐᲮᲐᲠᲘᲐ ᲓᲐᲛᲘᲜᲔᲠᲘ ᲒᲠᲘᲒᲝᲚᲘᲡ ᲫᲔ.
40. ᲭᲙᲘᲕᲘᲫᲔ ᲡᲐᲚᲝᲛᲔ ᲒᲘᲝᲠᲒᲘᲡ ᲫᲔ.
41. ᲜᲘᲜᲔᲚᲐᲫᲔ ᲜᲘᲜᲝᲭᲙᲐ ᲒᲐᲠᲯᲘᲐᲜᲘ ᲫᲔ.
42. ᲐᲜᲯᲐᲤᲐᲠᲘᲫᲔ ᲚᲔᲕᲐᲜ ᲒᲐᲒᲔᲚᲘᲡ ᲫᲔ
43. ᲮᲐᲜᲓᲒᲣᲚᲔᲕᲐ ᲛᲘᲮᲔᲘᲚ ᲧᲐᲤᲐᲜᲘᲡ ᲫᲔ.
44. ᲗᲝᲛᲐᲫᲔ ᲗᲔᲚᲝ ᲒᲔᲚᲔᲠᲘᲡ ᲫᲔ
45. ᲓᲐᲜᲘᲔᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ ᲐᲚᲔᲥᲡᲐᲜᲓᲠᲘᲐ ᲘᲝᲡᲔᲑᲘᲡ ᲫᲔ.
46. ᲤᲘᲪᲮᲔᲚᲐᲕᲐ ᲘᲐᲡᲝᲜ ᲒᲐᲒᲔᲚᲘᲡ ᲫᲔ.
47. ᲒᲣᲠᲕᲘᲜᲔᲚᲘ ᲙᲝᲜᲡᲢᲐᲜᲢᲘᲜᲔ ᲢᲐᲠᲐᲡᲘᲡ ᲫᲔ.
48. ᲗᲔᲚᲐᲕᲨᲕᲘᲚᲘ ᲙᲝᲜᲡᲢᲐᲜᲢᲘᲜᲔ ᲐᲜᲓᲠᲝᲜᲘᲙᲐᲨᲕᲘᲚᲘ ᲫᲔ.
49. ᲛᲐᲩᲐᲑᲔᲚᲘ-ᲐᲜᲓᲠᲝᲜᲘᲙᲐᲨᲕᲘᲚᲘ ᲜᲘᲜᲐ ᲒᲠᲘᲒᲝᲚᲘᲡ ᲐᲚᲐᲚᲘ.
50. ᲛᲔᲚᲘᲥᲐᲫᲔ ᲒᲝᲠᲒᲐ ᲒᲣᲒᲔᲑᲘᲡ ᲫᲔ.
51. ᲡᲐᲜᲘᲙᲘᲫᲔ ᲔᲚᲔᲥᲡᲐᲜᲓᲠᲔ ᲘᲚᲘᲐᲡ ᲐᲚᲐᲚᲘ.
52. ᲒᲝᲒᲝᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ ᲘᲕᲐᲜᲔ ᲜᲘᲜᲝᲭᲙᲐᲡ ᲫᲔ.
53. ᲙᲔᲙᲠᲔᲫᲔ ᲔᲚᲘᲐ ᲘᲚᲘᲐᲡ ᲫᲔ.
54. ᲮᲐᲜᲯᲐᲠᲘᲐ ᲡᲝᲤᲘᲐ ᲒᲐᲛᲪᲘᲚᲔᲑᲔᲚᲘ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ
55. ᲗᲔᲚᲐᲕᲔᲚᲘᲫᲔ ᲒᲠᲘᲒᲝᲚᲘᲡ ᲫᲔ.
56. ᲮᲐᲩᲘᲨᲕᲘᲚᲘ ᲜᲐᲪᲕᲚᲘᲡ ᲫᲔ.
57. ᲓᲐᲜᲘᲔᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ ᲙᲘᲠᲘᲚᲔ ᲒᲝᲪᲘᲠᲘᲫᲔ ᲫᲔ.
58. ᲙᲝᲜᲯᲐᲠᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲘ ᲥᲘᲠᲘᲚᲔ ᲒᲝᲪᲘᲠᲘᲫᲔ ᲫᲔ.
59. ᲭᲘᲜᲩᲐᲮᲔᲚᲐ ᲡᲐᲛᲮᲠᲝ ᲘᲝᲡᲔᲑᲘᲡ ᲫᲔ.
60. ᲭᲘᲜᲩᲐᲮᲔᲚᲐ ᲛᲐᲮᲐᲚᲔ ᲠᲝᲛᲐᲜᲝᲖᲘᲡ ᲫᲔ
61. ᲮᲔᲠᲮᲔᲣᲚᲘᲫᲔ ᲐᲜᲓᲠᲘᲐ ᲚᲔᲕᲐᲜᲘᲡ ᲫᲔ.
62. ᲜᲐᲯᲐᲤᲐᲠᲘᲫᲔ ᲓᲐᲕᲘᲗᲘᲡ ᲫᲔ.
63. ᲭᲘᲜᲩᲐᲮᲔᲚᲐ ᲜᲘᲜᲝᲭᲙᲐ ᲜᲘᲜᲝᲭᲙᲐᲡ ᲫᲔ.
64. ᲝᲛᲐᲫᲔ ᲜᲘᲜᲝᲭᲙᲐ ᲒᲘᲝᲠᲒᲘᲡ ᲫᲔ.
65. ᲓᲐᲜᲘᲔᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ ᲜᲘᲙᲝᲚᲝᲖᲘᲡ ᲛᲝᲮᲔᲡᲘᲡ ᲫᲔ.
66. ᲙᲘᲠᲙᲘᲫᲔ ᲕᲐᲪᲚᲐᲕ ᲡᲝᲤᲝᲛᲝᲜᲘᲡ ᲫᲔ.
67. ᲛᲔᲠᲙᲕᲔᲚᲐᲫᲔ ᲒᲘᲝᲠᲒᲘ ᲡᲐᲮᲔᲚᲘᲡ ᲫᲔ.
68. ᲜᲐᲓᲘᲠᲐᲫᲔ ᲜᲘᲜᲐ ᲛᲘᲮᲔᲘᲚᲘᲡ ᲐᲚᲐᲚᲘ.
69. ᲮᲐᲩᲘᲞᲝᲖᲘᲫᲔ ᲜᲘᲜᲝᲭᲙᲐ ᲘᲝᲡᲔᲑᲘᲡ ᲫᲔ.
70. ᲯᲘᲯᲔᲚᲘᲐ ᲘᲝᲠᲒᲘ ᲒᲘᲝᲠᲒᲘᲡ ᲫᲔ.
71. ᲪᲐᲚᲐᲘᲐ ᲐᲚᲔᲥᲡᲐᲜᲓᲠᲘᲐ ᲒᲐᲒᲔᲚᲘᲡ ᲫᲔ.
72. ᲓᲔᲕᲓᲐᲠᲘᲐᲜᲘ ᲒᲝᲠᲩᲐᲠᲘᲡ ᲫᲔ.
73. ᲮᲔᲜᲓᲠᲘᲙᲐ ᲘᲝᲠᲒᲘ ᲮᲔᲜᲓᲠᲘᲙᲘᲡ ᲫᲔ.

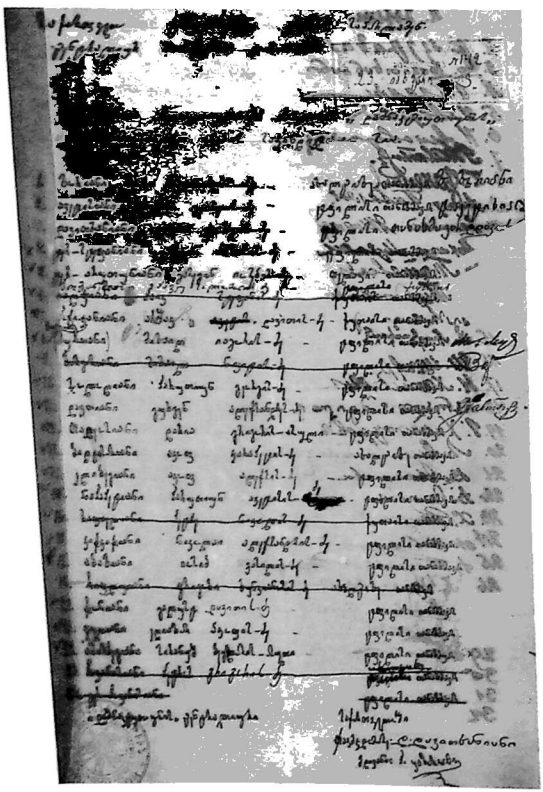
საქართველოს სოციალისტ-რევოლუციონერთა პარტიის საარჩევნო ბიულეტენი, გამეთი „შრომა", N34, 1919 წლის 13 თებერვალი. გამეთი დაცულია თსუ-ს ბიბლიოთეკაში.

Ballot paper of Socialist-Revolutionary Party of Georgia, newspaper "Shroma", case N34, 13 February, 1919. The newspaper is preserved at Tbilisi State University Library.

N4 სომეხთა რევოლუციური პარტია – „დაშნაკცუთიუნი"

სომეხთა რევოლუციური პარტია – „დაშნაკცუთიუნი" ამიერკავკასიის ერთ-ერთ ყველაზე ძველ პოლიტიკურ გაერთიანებას წარმოადგენდა, რომელიც 1890 წელს თბილისში შეიქმნა. მართალია, 1918 წლის ბოლოს მომხდარი სომხეთ-საქართველოს ომის გამო მას მოქალაქეთა კრიტიკა არ აკლდა, მაგრამ პარტიამ მაინც შეძლო ხმების მნიშვნელოვანი რაოდენობის მოგროვება. პარტიის საკანდიდატო სია ძირითადად თბილისში მცხოვრები სომხებისაგან შედგებოდა. პარტიის 19 კაციან საარჩევნო სიაში 2 ქალი კანდიდატი იყო (N11 დარია თადეოსიანი და N19 სირანუშ ამირბეგიანი).

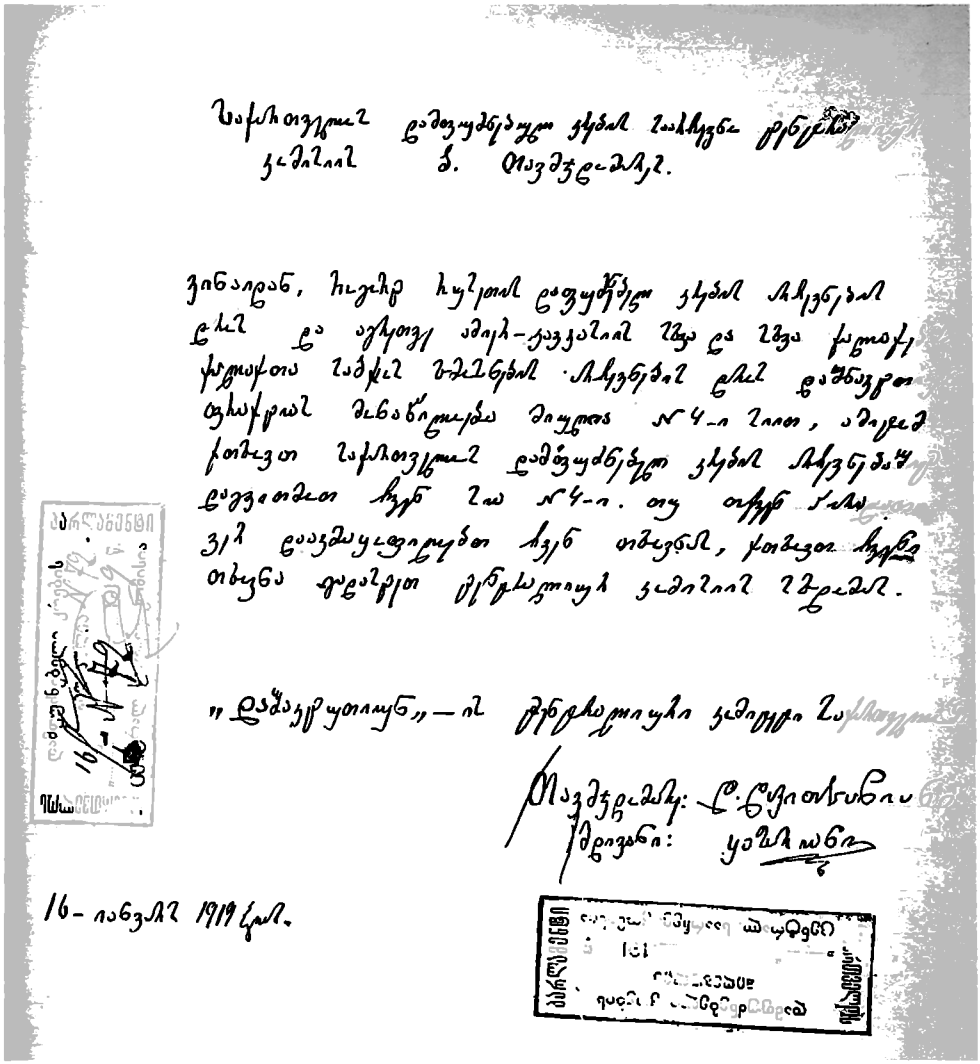
N4 ARMENIAN PARTY IN GEORGIA – "DASHNAKTSUTYUN"

Armenian Party in Georgia – "Dashnaktsutyun" is one of the oldest political unions in Transcaucasia, it was established in 1890, in Tbilisi. Despite the criticizm raised among the citizens, towards the party, which was caused by the war between Armenia and Georgia, the party received a considerable amount of votes in the election. The party list of candidates was composed primarily of Armenians residing in Tbilisi. Two women, N11 Daria Tadeosiani and N19 Siranush Amirbegiani, out of 19 total candidates were presented on electoral party list.

სომეხთა რევოლუციური პარტიის „დაშნაკცუთიუნის" მიერ საარჩევნო კომისიისთვის წარდგენილი საკანდიდატო სია. დამოწმებულია პარტიის ბეჭდით და პარტიის თავმჯდომარის ხელმოწერით. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N75.

Armenian Party in Georgia – "Dashnaktsutyun" submitted candidates list to the election commission. The list is approved by the signature of party chairperson and party stamp. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 2, Case N75.

„დაშნაკცუთიუნის" თავმჯდომარის დავით დავითხანიანის წერილი ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარეს, საარჩევნო ნომრის მინიჭებასთან დაკავშირებით. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N75.

"Dashnaktsutyun" chairperson Davit Davitkhaniani's letter to Chairperson of the Central Election Commission on granting the electoral number. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 2, Case N75.

N5 საქართველოს სოციალისტ-ფედერალისტთა სარევოლუციო პარტია

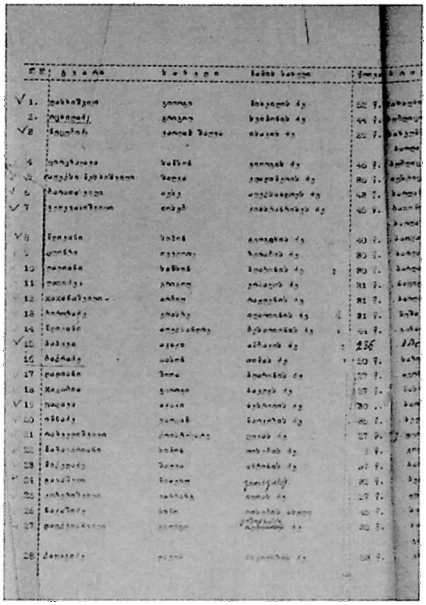
საქართველოს სოციალისტ-ფედერალისტთა სარევოლუციო პარტია,1904 წლის აპრილში ჟენევის ქართულ პოლიტიკურ ფრაქციათა კონფერენციაზე შეიქმნა. თავდაპირველად პარტია კოალიციური ტიპის პოლიტიკურ ორგანიზაციას წარმოადგენდა, რომელშიც გარდა უშუალოდ ფედერალისტთა პარტიის ბირთვისა (არჩილ ჯორჯაძე, გიორგი და ანდრია დეკანოზიშვილები) გაერთიანებული იყვნენ ეროვნულ-დემოკრატიული, ანარქისტული და სოციალ-რევოლუციონერთა ჯგუფებიც. 1919 წლის დამფუძნებელი კრების არჩევნებში პარტია აქტიურად მონაწილეობდა. საკანდიდატო სიაში წარმოდგენილი ჰყავდა პარტიის ლიდერები, კოალიციური მთავრობის ორი მოქმედი მინისტრი, ქართული სამეცნიერო წრისა და პარტიის აქტიური წევრები. 120 კაციან საარჩევნო საკანდიდატო სიაში 9 ქალი იყო (N26 ნინო ნაკაშიძე; N37 მელანია გველესიანი; N41 ალექსანდრა ბერეკაშვილი-სანიკიძისა; N43 თამარ ფალავანდიშვილი; N46 ელენე იმნაძე; N56 თამარ მაჭავარიანი; N65 აგრაფინა ბახტაძე; N78 ლიუბა ჩხენკელი და N107 ანნა იურკევიჩი).

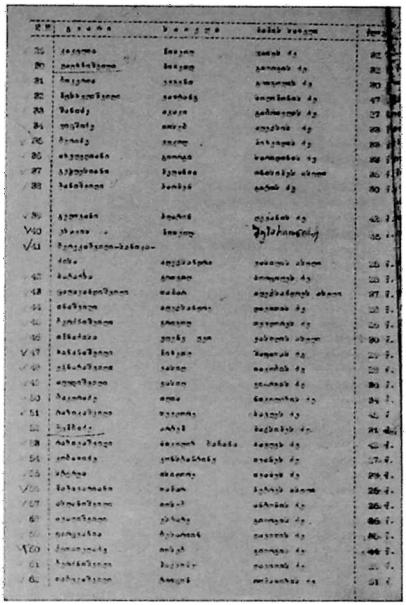
N5 GEORGIAN SOCIALIST-FEDERALIST REVOLUTIONARY PARTY

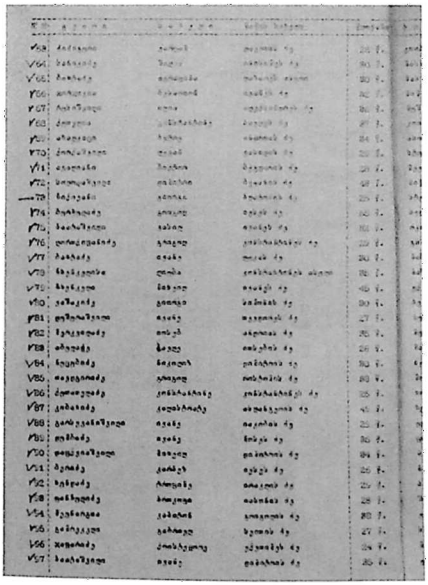
The Georgian Socialist-Federalist Revolutionary Party was formed during the Georgian Factions Conference in Geneva in April 1904. From the very beginning, the party structure was similar to a coalition-like political organization in that in addition to the leading Federalists, Archil Jorjadze, Giorgi and Andria Dekanozishvilebi, there were united National-Democrats, Anarchists and Social-Revolutionaries. The party actively participated in the Constituent Assembly Elections of Georgia in 1919. Party leaders, two acting ministers of the coalition government, active members of Georgian academia and the party were presented in the candidate list. Out of a total of 120 candidates, nine women were nominated as electoral candidates: N26 Nino Nakashidze; N37 Melania Gvelesiani; N41 Aleksandra Berekashvili-Sanikidze; N43 Tamar Palavandishvili; N46 Elene Imnadze; N56 Tamar Machavariani; N65 Agrapina Bakhtadze; N78 Liuba Chkhenkeli and N107 Anna Iurkevichi.

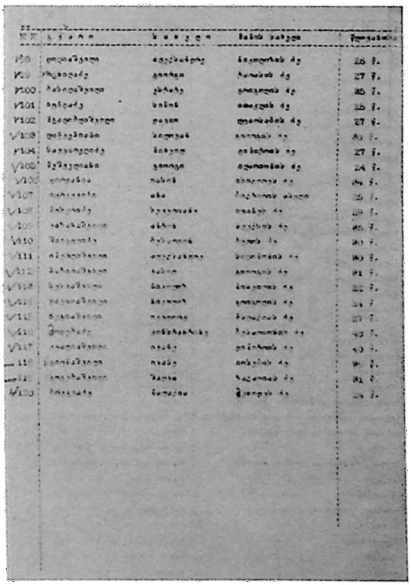
საქართველოს სოციალისტ-ფედერალისტთა პარტიის საარჩევნო საკანდიდატო სია. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ ისტორიულ არქივში. ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N68.

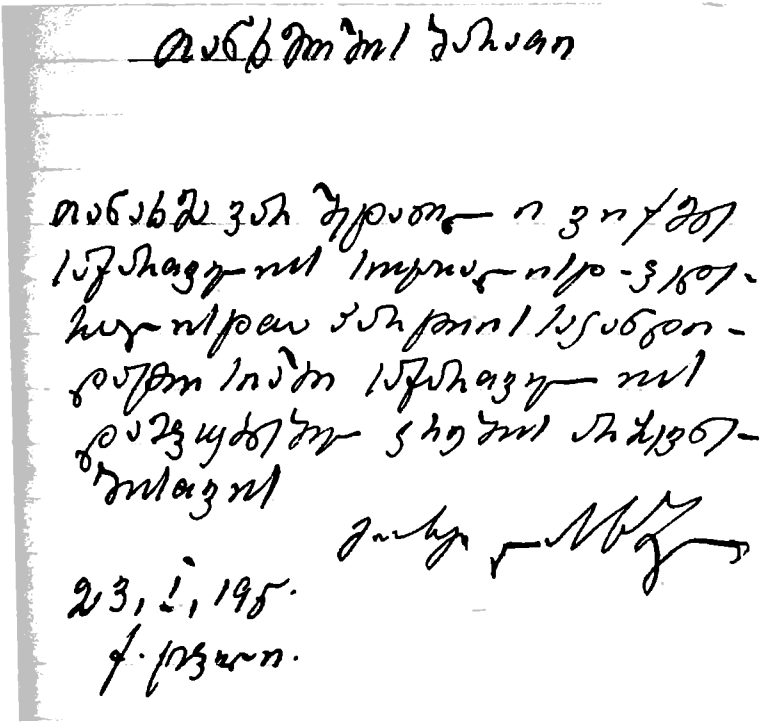
Georgian Socialist-Federalist Revolutionary Party's electoral candidate list. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 2, Case N68.

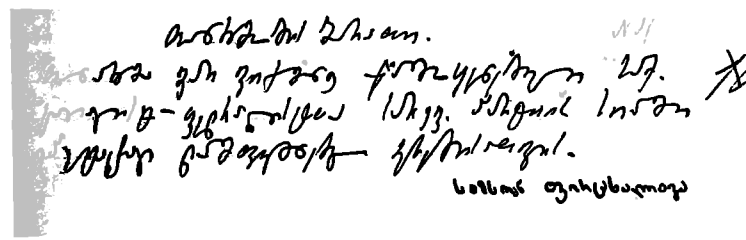

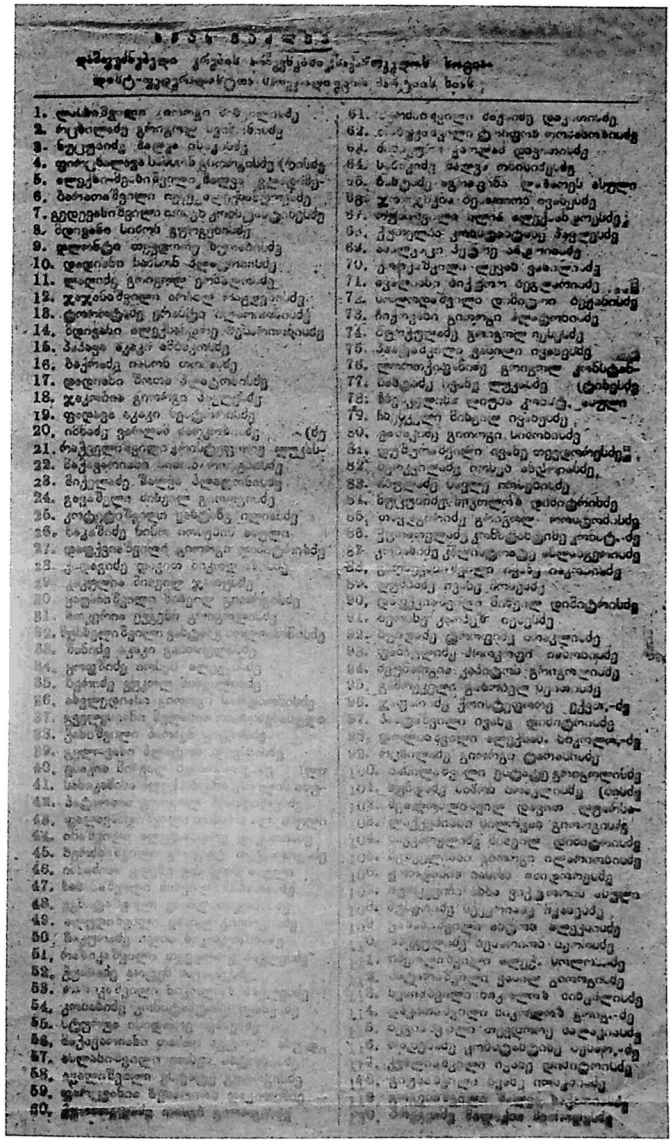
საქართველოს სოციალისტ-ფედერალისტური პარტიის ლიდერის, დემოკრატიული რესპუბლიკის განათლების მინისტრის (1918-19 წწ.) გიორგი ლასხიშვილის თანხმობის წერილი. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ სახელმწიფო არქივში. ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N68

Letter of consent of Giorgi Laskhishvili, Socialist Federalist Revolutionary Party leader, minister of education of Democratic Republic of Georgia (1918-19). The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 2, Case N68.

სოციალისტ-ფედერალისტური პარტიის ერთ-ერთი ლიდერის სამსონ ფირცხალავას თანხმობის წერილი. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ სახელმწიფო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N68

Letter of consent of Samson Pirtskhalava, one of the leaders of Socialist Federalist Revolutionary Party. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 2, Case N68.

საქართველოს სოციალისტ-ფედერალისტთა სარევოლუციო პარტიის საარჩევნო ბიულეტენი. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს პარლამენტის ეროვნულ ბიბლიოთეკაში.

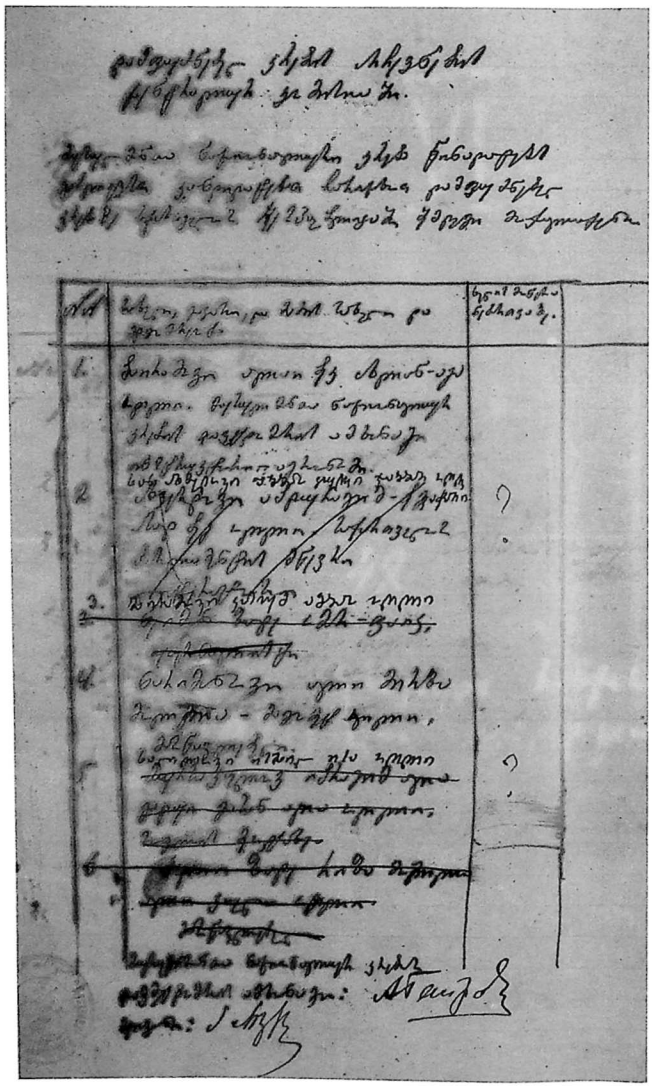
Election ballot paper of Georgian Socialist-Federalist Revolutionary Party. The document is preserved at the National Library of Parliament of Georgia.

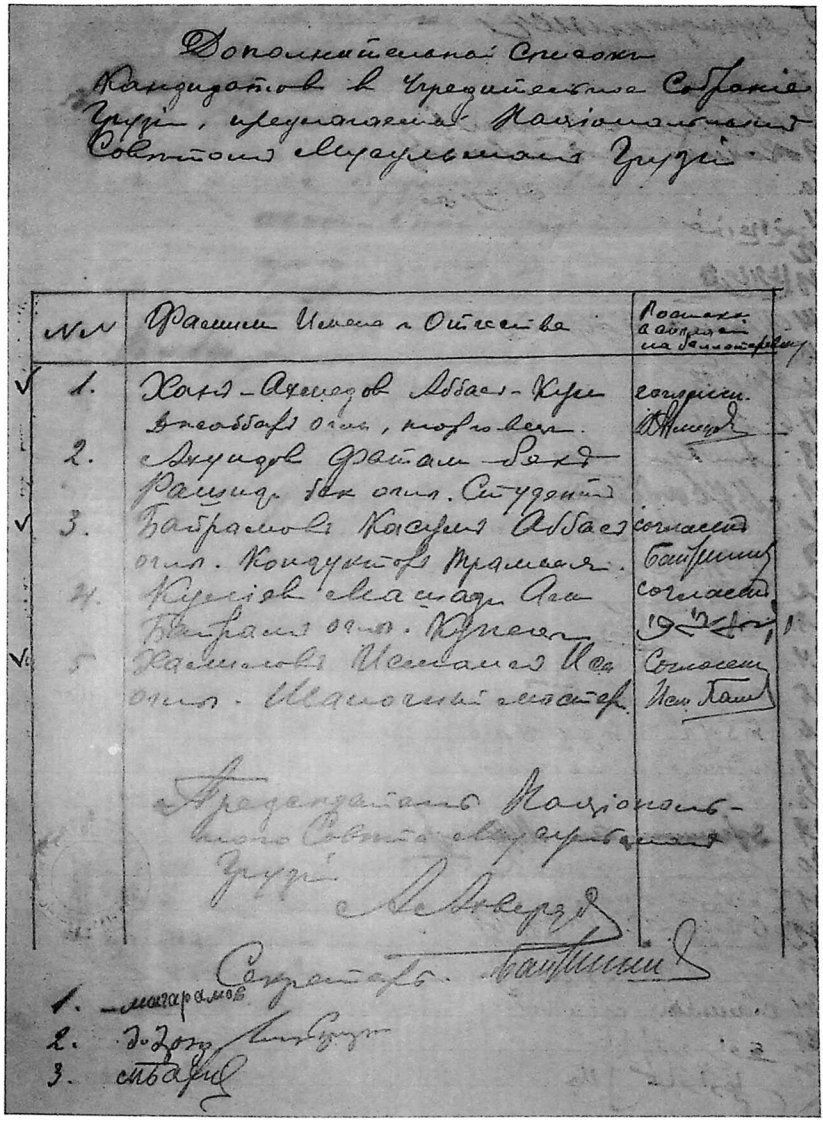
N6 საქართველოს მუსულმანთა ეროვნული საბჭო

N6 NATIONAL COUNCIL OF MUSLIMS

საქართველოს დამფუძნებელი კრების არჩევნებში მონაწილეობდა საქართველოს მუსულმანთა ეროვნული საბჭო, რომელმაც საარჩევნო კომისიას ქართულ და რუსულ ენაზე წედგენილი 5 კაციანი საკანდიდატო სია წარუდგინა. საკანდიდატო სია დამოწმებულია ეროვნული საბჭოს ბეჭდითა და საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილის საკანდიდატო სიაში პირველი ნომრის, ბაირამოვი ალიბეგ ასლან აღა ოღლის ხელმოწერით.

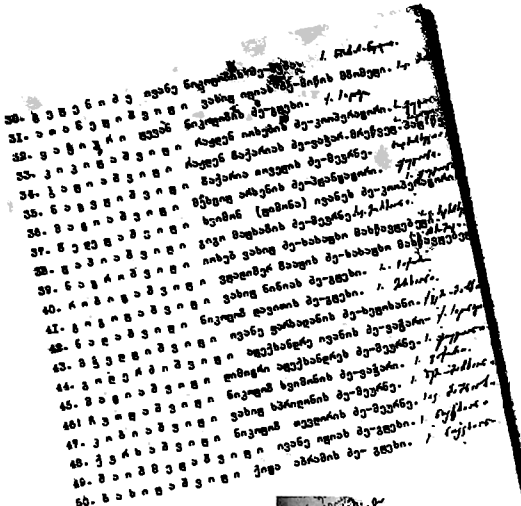
The National Council of Muslims of Georgia participated in the Elections of Constituent Assembly of Georgia. The party submitted its candidate list of five people in Georgian and Russian languages to the election commission. The candidate list was approved by the National Council stamp and signature of Council's deputy; set as the first number in the candidate's list, Bairamov Alibeg Aslan Agha Ogni.

საქართველოს მუსულმანთა ეროვნული საბჭოს საკანდიდატო სია რუსულ და ქართულ ენაზე – დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N83.

Candidate list of National Council of Muslims of Georgia. The document in Russian and Georgian languages is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 2, Case N83.

იმ პირთა, რომელთაც ხაქარხვეთის რაიკავშ-ღემოკრატიული გგეხია პარტია ახახელებს კანდიდატებად ხაქარხვეთის დამ-ფუძნებელ კრების წევრობაზე.

2. ჩიქოვანი დავით გიორგი მე-პარტმუნეთის წევრი.
3. ახმეტელი აფექხანდრე ვახიფის მე-პარტამენფის წევრი.
4. ხახიკია ოცი კიმოფეს მე-ფურნალისფი.
5. გარიგაშვილი დავით დავითის მე-ქიმიკოხი.
6. ანთაძვილი აფექხანდრე იფიან მე-მგოხანი.
7. ღლონტიშვილი(არაგვისპირელი) შიო ზაქარის მე-ბეჭდვითნ
8. ჭყონიძე კოწე იახეს მე-ხიგნახის ბანკის თავმჯდომარე.
9. ჩინჩიშიძე დიმენტი გიორგის მე-ფურნალისფი.
10. კვანტაძე ქრისტეფორე იახების მე - ფიფოფოვი.
11. ბერეგაშვილი აღამ წურაბის მე-კომერხანტი.
12. ხამადაშვილი დავით ივანეს მე-აგრონომი.
13. მიხაშვილი იფია ანიხიმეს ძე-მგოხანი.
14. ნანაშვილი მარკოზ ივანეს მე-ფიფოხიფის დილეფორი.
15. ევანთიშვილი დიმიფრი თადეოზის მე-პედაგოგი.
16. გურგანაშვილი ნიკოლოზ ლაზარეს მე-ექიმი.
17. ~~ღლონტიშვილი~~ ირაკლი დიმიფრის მე-პედაგოგი. ~~(illegible)~~
18. გაგნიძვილი იოსებ გრიგოლის მე-იურისფი.
19. ზახიძე მიხეილ აფექხანდრეს მე-ექიმი.
20. ჩაბაშვილი ვახიფ გიორგის მე-კომერხანტი.
21. ვარაშვილი ნიკოლოზ ნიღარის მე-ვაჭ.-მრეწ.-პაპაგის წევრი
22. ყიფიანშვილი მიხეილ ხვიჩანის მე-ხტატისტიკოხი.
23. ნაკვილი გიო ყარამანის ძე-გვეხი.
24. მაჭარიძე ევგენი ლუკას მე-ექიმი.
25. მაჭარიძე ევგენის ახული-ხამეგრ.-დამხ კომიფეფის წევრი.
26. ჯიქია მირონ ივანეს მე-მეურნე.
27. ვაჩნაძე პეფრე ხვიმინის მე-გვეხი.
28. რობაქიძე დავით გიორგის მე-გვეხი.
29. ჯ[illegible] იახონ გუგულ ძე-მგშა.

N7 საქართველოს რადიკალ-დემოკრატიულ გლეხთა პარტია

არჩევნებში მონაწილე საქართველოს რადიკალ-დემოკრატიულ გლეხთა პარტია მემარჯვენე იდეოლოგიის პოლიტიკურ სუბიექტს წარმოადგენდა. 1921 წელს ეროვნულ-დემოკრატებთან და ეროვნულ (ნაციონალისტურ) პარტიასთან ერთად ჩამოყალიბა კოალიციური ტიპის „საქართველოს დემოკრატიული პარტია“ რადიკალ-დემოკრატიულ გლეხთა პარტიის საარჩევნო საკანდიდატო სიაში წარმოდგენილი იყვნენ მოქმედი ეროვნული საბჭოს (პარლამენტის) წევრი დავით ჩიქოვანი, ცნობილი მკვლევარი და მოგზაური თედო სახოკია, შემდგომში ცნობილი რეჟისორი ალექსანდრე (სანდრო) ახმეტელი და მწერალი შიო დედაბრიშვილი (არაგვისპირელი). პარტიის მიერ საარჩევნო კომისიისთვის წარდგენილ 50 კაციან საკანდიდატო სიაში 1 ქალი კანდიდატიც იყო (N24 ნადეჟდა შალამბერიძე).

N7 RADICAL-DEMOCRATIC LABOUR PARTY OF GEORGIA

The Radical-Democratic Labour Party of Georgia, was a political subject representative of the right-wing ideology. The party formed a coalition "Democratic Party of Georgia" together with the National Democrats and National (Nationalist) party in 1921. Radical-Democratic Labour Party of Georgia's electoral candidate list included an acting member of the National Council (Parliament) Davit Chikovani, a well-known researcher and traveler Tedo Sakhokia, a then-famous film director Aleksandre (Sandro) Akhmeteli, and writer Shio Dedabrishvili (Aragvispireli). Only one women, N24 Nadezhda Shalamberidze, was included on the candidate list out of 50 people.

◀ *საქართველოს რადიკალ-დემოკრატიულ გლეხთა პარტიის საარჩევნო საკანდიდატო სია. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N71.*

Electoral candidate list of Radical-Democratic Party of Georgia. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 2, Case N71.

N8 საქართველოს ეროვნული პარტია

საქართველოს ეროვნული პარტია პოლიტიკური სუბიექტი, რომელიც დამფუძნებელი კრების არჩევნებში მონაწილეთა შორის იდეოლოგიურად ყველაზე მემარჯვენე გახლდათ. 1918 წლის შემოდგომაზე ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიას გამოეყო რადიკალური მემარჯვენე ნაციონალისტური ჯგუფი და შექმნეს ეროვნული-ნაციონალისტური პარტია. პარტიას გააჩნდა თავისი ოფიციალური ბეჭდვითი ორგანო, სხვადასხვა დროს „სალი კლდის" და „კლდის" სახელით გამომავალი. პარტიამ ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას 25 კაციანი სია გადაუგზავნა. სია ეროვნული საბჭოს (პარლამენტის) მოქმედი წევრებით, ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის ყოფილი ლიდერებით იყო დაკომპლექტებული. სიაში არ იყო არცერთი ქალი და ეთნიკური უმცირესობის წარმომადგენელი კანდიდატი.

N8 NATIONAL PARTY OF GEORGIA

The National Party of Georgia was the leading ideologically right-wing party amongst participants in the Elections of the Constituent Assembly. In autumn 1918, radical Nationalistic Group seceded from the National Democratic Party and formed the National-Nationalist party. The party's official publication was known at different times by the names of "Sali Klde" and "Klde". The party submitted a list of 25 candidates to the Central Election Commission that was composed of acting members of the National Council and former leaders of National-Democratic party. The list did not include any women or representatives of ethnic minorities.

საქართველოს ეროვნული პარტიის მიერ, დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საარჩევნო კომისიისათვის წარდგენილი საკანდიდატო სია. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N81.

Candidate list of National Party of Georgia submitted to the Central Election Commission. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 2, Case N81.

ს ი ა

ვ პირად რიგითად საქართველოს მშრომელთა სოციალისტ-ფედერალისტ პა-
პარტიის პირველ ახალგაზრდებს კანდიდატებად საქართველოს დამფუძნებელ
კრების წევრობაზე.

გვარი, სახელი და მამის სახელი.	მისამართი.
ვანიკაია იაკობ ხუსრიანის-ძე	ქალაქი. ოზურგეთი.
წერეთელი ალექსანდრე იოსების-ძე	ქალაქი. ქალაქ. ქუჩა ნომერი.
ხიხელიანი ალექსანდრე იასონის-ძე	ქალაქი. მუშა. ქუჩა. №15.
ჯანიური გიორგი იესეიანის-ძე	ქალაქი. [illegible]
ხალანდიური გიორგი იესეის-ძე	ქალაქი. [illegible]
ჯანაშვილი იმედოვნე ხოფრომის-ძე	ქალაქი. სოფ. [illegible]
ფიქრია იესეს ფილიპეს-ძე	ქალაქი. ზედაზნის ქუჩა №2.
ხარაზი ანანიას იესეის-ძე	ქალაქი. [illegible]
ჭკუასელი ხერკი ლუკას-ძე	ქალაქი. სანაპირო ქ. №2.
ჭოხონელიძე ნიკოლოზ იაკობის-ძე	ქალაქი. სანაპირო ქ. №31.
ჯაფარიძე ალექსანდრე ზაქარიას-ძე	ქალაქი. ლელის ქუჩა №21.
ჭკუასელი ეფრემ [illegible]	[illegible]
ჯაბანიანელი ზიმენ ჯალიმენის-ძე	[illegible]
ქიქოძე ნიკოლოზ ალექსანდრეს-ძე	ქალაქი. ხიდისთავის ქუჩა №3.
ჯალიაშვილი შალიან შენგელიელის-ძე	ქალაქი. ბაზარის ქ. №1.
ჩოხელი ერასტი კვირიკეს-ძე	[illegible]
ლაზარიშვილი ალექსანდრე ხუსრიანის-ძე	[illegible]
[illegible]	[illegible]
ჯაფარიძე ნინო ალექსანდრის ასული	ოზური.
ჯიქურაძე ალექსანდრე ალექსანდრის-ძე	ოზური.
ბაქრაძე ზიმენ ზაქარიას-ძე	ოზური.

[illegible] ქალაქი

დამფუძნებელი კრების
სამდივნოში №123
[illegible] 1919

N9 საქართველოს მემარცხენე სოციალისტ-ფედერალისტთა მაშვრალთა პარტია

საქართველოს მემარცხენე სოციალისტ-ფედერალისტთა მაშვრალთა პარტია, დამფუძნებელი კრების არჩევნებში მონაწილე პოლიტიკური სუბიექტი 1918 წელს გამოეყო სოციალისტ-ფედერალისტთა მთავარ ჯგუფს. მაშვრალთა ჯგუფის რადიკალური მემარცხენე შეხედულებები მიუღებელი აღმოჩნდა ფედერალისტთა პარტიისათვის. პოლიტიკური განხეთქილება საქართველოს ეროვნულ საბჭოში დაიწყო, რის შემდეგაც საბჭოს წევრი, ალექსანდრე წერეთელი ფედერალისტთა ფრაქციიდან გარიცხეს. დამფუძნებელი კრების არჩევნებამდე, 1919 წლის 2 თებერვალს, გაიმართა ქალაქ თბილისის საბჭოს არჩევნები, რომელშიც მაშვრალთა პარტიამ მოულოდნელად მანდატი მოიპოვა. დამფუძნებელი კრების არჩევნებზე პარტიას წარდგენილი ჰქონდა 38 კაციანი საკანდიდატო სია, რომელშიც 3 ქალი კანდიდატი იყო (N20 ნინო დგებუაძე; N28 შუშანიკა ქავთარაძე და N34 ნადეჟდა ჩიკვაიძე)

N9 LEFT-WING SOCIALIST-FEDERALIST PARTY OF GEORGIA

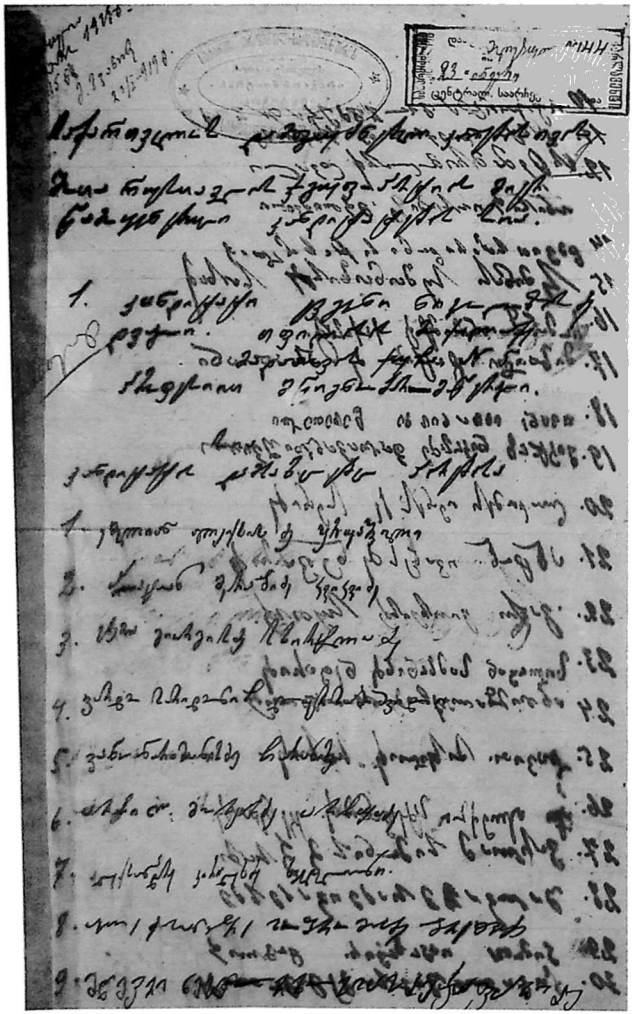
The Leftists Socialist-Federalist Party of Georgia, the participant of the Elections of the Constituent Assembly, seceded from the major group of Socialist-Federalists in 1918. Socialists' radical leftist views were unacceptable to the Federalist Party. The political dissent began in the National Council when Aleksandre Tsereteli, a member of the council was expelled from the Federalists faction. Prior to the Elections of the Constituent Assembly, the Tbilisi City Council Election was held on 2 February, 1919, where Leftists unexpectedly won a mandate. The party put forward a 38-member candidate list that included three women, N20 Nino Dgebuadze; N28 Shushanika Kavtaradze and N34 Nadezhda Chikvaidze.

◀ *საქართველოს მემარცხენე სოციალისტ-ფედერალისტთა მაშვრალთა პარტიის საკანდიდატო სია. დაშონშებული პარტიის ბეჭდით. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N82.*

Candidates list of Left Socialist-Federalist Party of Georgia. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 2, Case N82.

N10 მოთა რუსთაველის ჯგუფ-პარტია

საინტერესოა, რომ აღნიშნული პოლიტიკური სუბიექტი დამფუძნებელი კრების არჩევნებზე მხოლოდ 1 კანდიდატით იყო წაოდგენილი – მწერლისა და მწიგნობრის ევგენი დვალის სახით. წარდგენის ბარათს ხელს აწერდა 55 პირი. საკანდიდატო სია დამოწმებულია პარტიის მთავარი კომიტეტის ბეჭდით.

N10 PARTY OF RUSTAVELI GROUP

The Party of Rustaveli Group presented only one candidate at the Elections of the Constituent Assembly, Evgeni Dvali, a writer and intellectual. The card for Dvali's nomination was signed by 55 people. The candidate list was approved by the major committee's stamp.

მოთა რუსთაველის ჯგუფ-პარტიის საკანდიდატო სია დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N77.

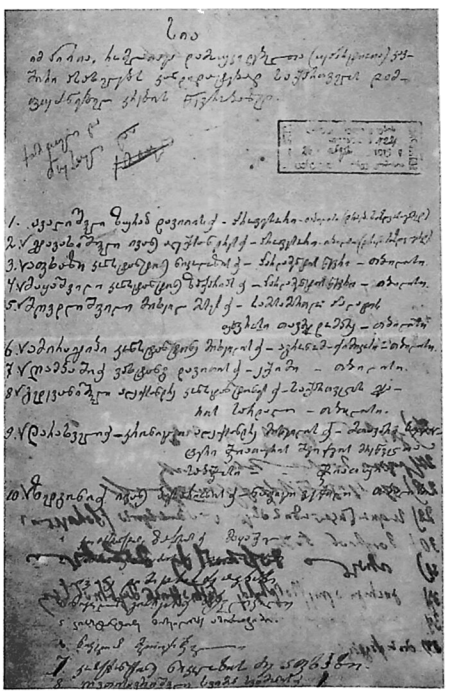
Candidates list of Party/Group of Rustaveli. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 2, Case N77.

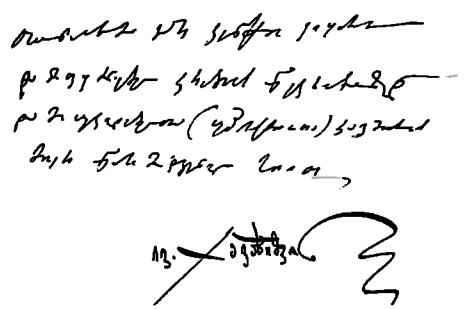
N11 დამოუკიდებელთა (უპარტიოთა) კავშირი

აღნიშნული საკანდიდატო სიით დამფუძნებელი კრების არჩევნებში მონაწილეობას იღებდნენ ქართული ინტელექტუალური საზოგადოების გამორჩეული წევრები, რომლებიც არცერთ დიდ პოლიტიკურ გაერთიანებას არ მიეკუთვნებოდნენ. სიაში წარმოდგენილი იყვნენ მოქმედი ეროვნული საბჭოს (პარლამენტის) წევრები – გენერალი კონსტანტინე აფხაზი და პოეტი კოტე მაყაშვილი, ცნობილი იურისტი და დიპლომატი ზურაბ ავალიშვილი, თბილისის ქართული უნივერსიტეტის (1918 წლის სექტემბრიდან სახელმწიფო უნივერსიტეტის) დამფუძნებელი პროფესორი ივანე ჯავახიშვილი, ცნობილი ექიმი ვახტანგ ღამბაშიძე და სხვები. საკანდიდატო სიაში სულ 10 კანდიდატი იყო წარმოდგენილი.

N11 UNION OF (NON-PARTY) INDEPENDENTS

Some distinguished members of Georgian intelligentsia contested the elections of the Constituent Assembly without membership in any major political unions. The candidate list of independents included acting members of the National Council (Parliament) General Konstantine Abkhazi, poet Kote Makashvili, a well-known lawyer and diplomat, Zurab Avalishvili, the founder of Tbilisi Georgian University, Ivane Javakhishvili (since September 1918 known as state university), the famous doctor, Vakhtang Ghambashidze, among others. Only 10 candidates were presented on this candidate list.

პროფესორ ივანე ჯავახიშვილის მიერ ხელმოწერილი თანხმობის წერილი არჩევნებში მონაწილეობასთან დაკავშირებით. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N86.

A letter of consent signed by Professor Ivane Javakhishvili on participation in the elections. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 2, Case N86.

დამოუკიდებელთა (უპარტიოთა) კავშირის მიერ დამფუძნებელი კრების არჩევნებისათვის წარდგენილი საკანდიდატო სია. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N86.

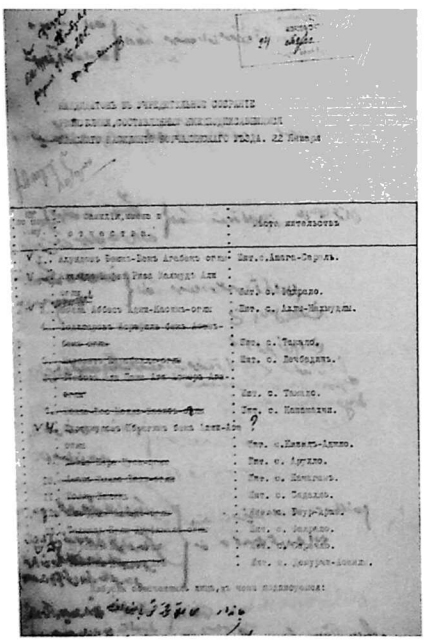
Candidates list of Union of (Non-Party) Independents submitted for elections of the Constituent Assembly. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 2, Case N86.

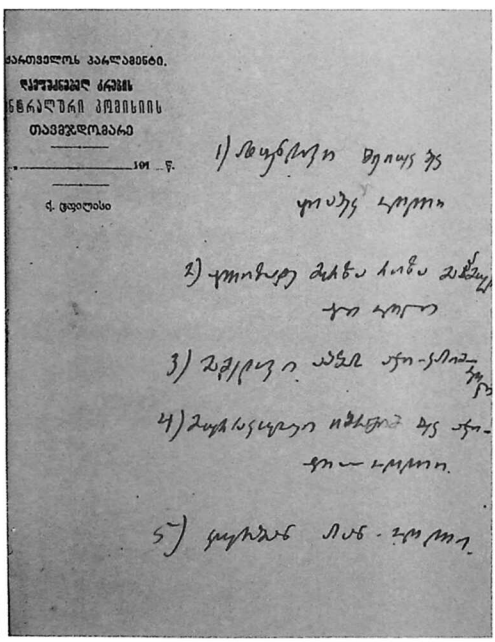
N12 ბორჩალოს მაზრის მუსულმანების საკანდიდატო სია

საქართველოს დამფუძნებელი კრების არჩევნებისათვის ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას, ხუთკაციანი საკანდიდატო სია წარუდგინეს ბორჩალოს მაზრის მცხოვრებლებმა. პოლიტიკური სუბიექტის საკანდიდატო სიები და ბიულეტენები ძირითადად აზერბაიჯანულ და რუსულ ენაზე შეადგინეს, თუმცა, გარკვეული ნაწილი ქართულ ენაზეც დაიბეჭდა.

N12 GROUP OF MUSLIMS FROM BORCHALO DISTRICT CANDIDATES LIST

Residents of the Borchalo district submitted a five-person candidate list to the Central Election Commission for the Elections of the Constituent Assembly of Georgia. The candidate list of political subjects and ballot papers were compiled primarily in Azerbaijani and Russian languages, although some sections were printed in Georgian as well.

ბორჩალოს მაზრის მუსლიმთა საკანდიდატო სია საქართველოს დამფუძნებელი კრების არჩევნებისათვის. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N84.

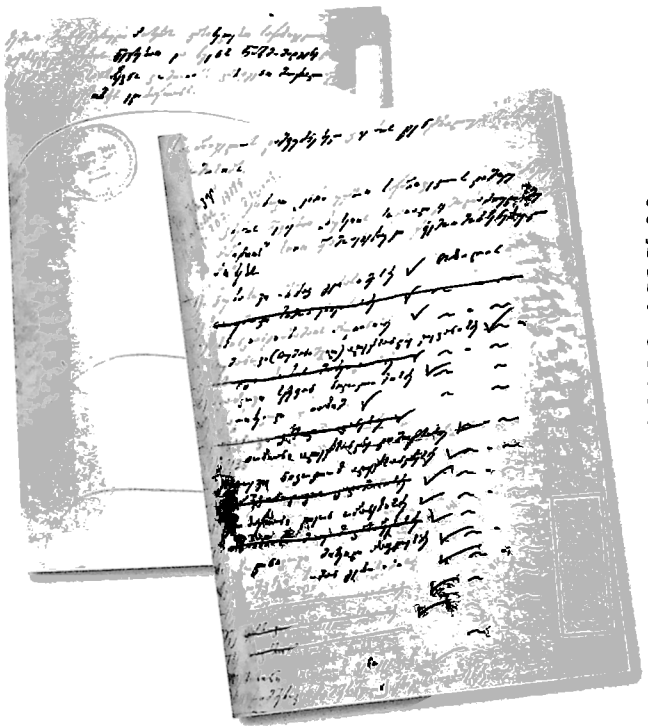
Candidate list of Group of Muslims from Borchalo District submitted for the elections of the Constituent Assembly of Georgia. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 2, Case N84.

N13 რუსეთის სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტია

დამფუძნებელი კრების არჩევნებში მონაწილეობას იღებდა პარტია, რომლის წამყვანი ძალაც 1918 წლის ნოემბრიდან უკვე დამოუკიდებლად არსებობდა საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტიის სახით. რუსული პარტიის ამიერკავკასიის საოლქო კომიტეტის წევრები არჩევნებში საკმაოდ სუსტად იყვნენ წარმოდგენილი და საარჩევნო სიაში მხოლოდ 12 კანდიდატი ჰყავდათ. სიის პირველი ნომერი რუსეთის დუმის ყოფილი დეპუტატი არშაკ ზურაბოვი გახლდათ.

N13 RUSSIAN SOCIAL DEMOCRATIC LABOUR PARTY

The party participated in the Elections of the Constituent Assembly of Georgia under the name "Russian Social Democratic Labour Party", though its leading force had already existed independently since November, 1918 under the name of Social Democratic Labour Party of Georgia. Russian Trans-Regional Committee party members had weak representation in these elections with just 12 candidates on the electoral list. A former MP of the Russian Duma, Arshak Zurabovi, occupied the first position on the list.

რუსეთის სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტიის მიერ დამფუძნებელი კრების არჩევნებისათვის წარდგენილი საკანდიდატო სია. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N72

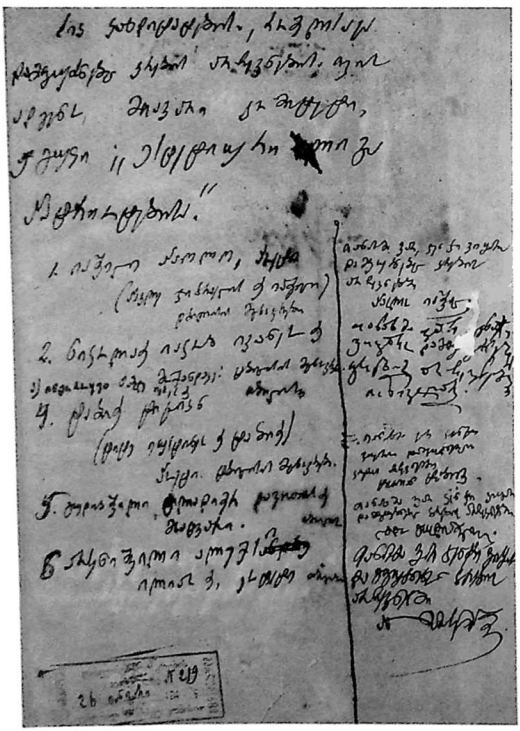
Candidates list of Russian Social Democratic Labor Party submitted for the Constituent Assembly Elections. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 2, Case N72.

N14 „ესტეტიური ლიგა პატრიოტებისა"

საინტერესოა, რომ საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის დამფუძნებელი კრების არჩევნებში მონაწილეობას იღებდა საარჩევნო სუბიექტი, რომელიც ხელოვანებს აერთიანებდა. ესტეტიური ლიგის საარჩევნო საკანდიდატო სია პოეტებს, პაოლო იაშვილს და ტიციან ტაბიძეს, მოქანდაკე იაკობ ნიკოლაძეს, ლიტერატურათმცოდნე და პუბლიცისტ პავლე ინგოროყვას, მხატვარ ლადო გუდიაშვილსა და ხელოვან ალექსი არსენიშვილს აერთიანებდა.

N14 "AESTHETIC LEAGUE OF PATRIOTS"

Interestingly, an electoral subject composed of artists participated in the Elections of the Constituent Assembly of the Democratic Republic of Georgia. Aesthetic league of patriots' candidate list included the poets Paolo Iashvili and Titsian Tabidze, sculptor Iakob Nikoladze, a specialist in literature and publicist, Pavle Ingorokva, painter Lado Gudiashvili and artist Aleksi Arsenishvili.

„ესტეტიური ლიგა პატრიოტებისა"-ს მიერ დამფუძნებელი კრების არჩევნებისათვის წარდგენილი საკანდიდატო სია. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N87.

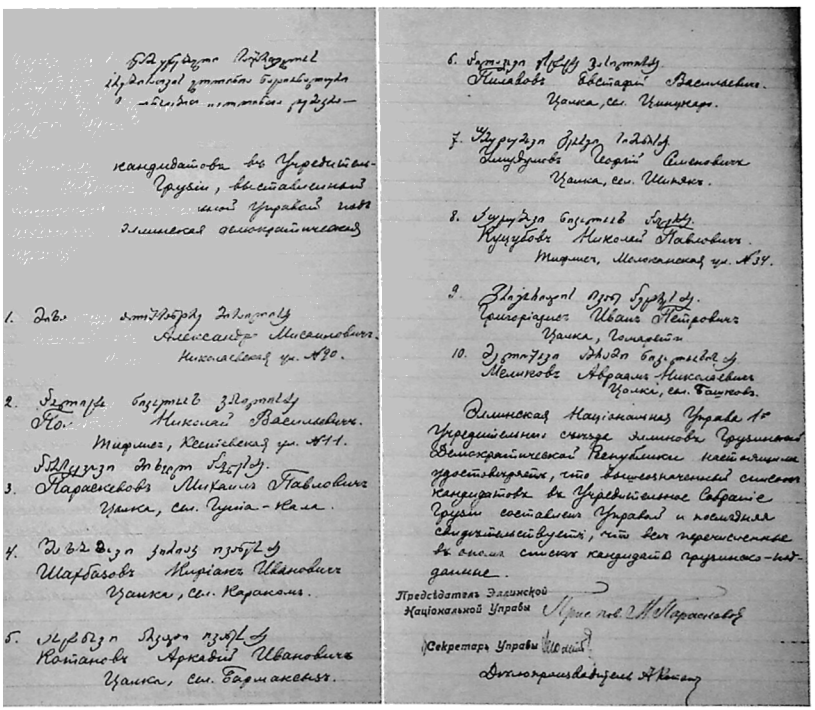
Candidates list of "Aesthetic League of Patriots" submitted for the Elections of the Constituent Assembly. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 2, Case N87.

N15 ელინთა დემოკრატიული ჯგუფი

არჩევნებში მონაწილეობას იღებდა ბერძენთა (ელინთა) დემოკრატიული პარტია. პოლიტიკურმა სუბიექტმა ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას 10 კაციანი საკანდიდატო სია წარუდგინა. სიაში პირველი ნომერი იყო საქართველოს ეროვნული საბჭოს წევრი, 13 სექტემბრის კანონის შედეგად ეროვნულ საბჭოში ეთნიკური უმცირესობის კვოტით შეყვანილი დეპუტატი, ექიმი ალექსანდრე მიხაილოვი.

N15 DEMOCRATIC GROUP OF GEORGIAN HELLENES

Democratic Group of Georgian Hellenes contested the elections. The political subject submitted a 10-person candidate list to the Central Election Commission. The first on the list was a doctor, Aleksander Mikhailov, who was a member of the National Council of Georgia. Mikhailov entered the council through the ethnic minority quota as a result of the law adopted on 13 September of the previous year.

ელინთა დემოკრატიული პარტიის მიერ დამფუძნებელი კრების არჩევნებისათვის წარდგენილი საკანდიდატო სია. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ სახელმწიფო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N76.

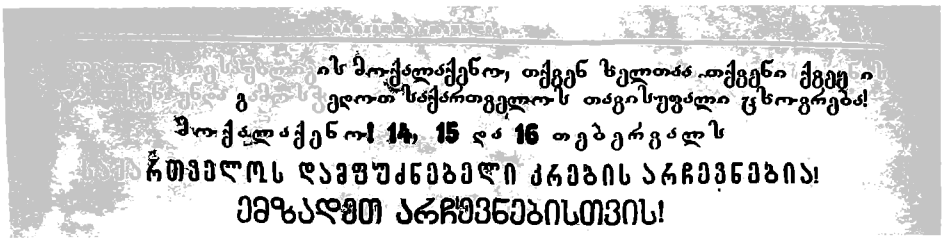
Candidates list of Democratic Group of Georgian Hellenes submitted for the elections. The document is preserved at the Central Historical Archive, the Foundation 1834, Description 2, Case N76.

საარჩევნო კამპანია

დამფუძნებელი კრების არჩევნებში მოქალაქეთა მონაწილეობის პოლიტიკური მნიშვნელობის შესახებ, მთავრობის მოწოდებები და მიმართვები აქტიურად იბეჭდებოდა საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის მთავრობის ოფიციალურ ორგანოში გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკაში".

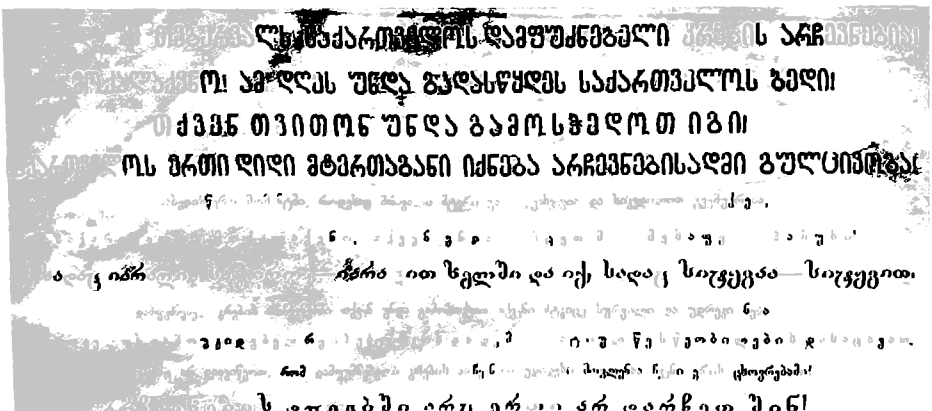
ELECTION CAMPAIGN

Politically significant government calls and appeals were directed to citizens in order to encourage their active participation in the Elections of the Constituent Assembly. These calls were regularly printed in the official body of the government of the Democratic Republic of Georgia, newspaper "Sakartvelos Respublika" (The Republic of Georgia).

გაზეთი საქართველოს რესპუბლიკა N29. 6 თებერვალი 1919 წელი. გაზეთი დაცულია თსუ-ს ბიბლიოთეკაში

The newspaper "Sakartvelos Respublika" (Republic of Georgia) N29. 6 February, 1919 year. The newspaper is preserved at TSU library.

გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა" N36. 14 თებერვალი 1919 წელი. გაზეთი დაცულია თსუ-ს ბიბლიოთეკაში.

The newspaper "Sakartvelos Respublika" (Republic of Georgia) N36. 14 February, 1919. The newspaper is preserved at TSU library.

საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტია, საარჩევნო კამპანიას აქტიურად აწარმოებდა. კამპანიის განხორციელების ძირითად საშუალებას პარტიული პრესა და საჯარო შეხვედრები წარმოადგენდა. პრესაში იბეჭდებოდა საარჩევნო პროგრამა, მოწოდებები, საკანდიდატო სია, საარჩევნო ბიულეტენი და პარტიული ორგანიზაციების განცხადებები. საინტერესოა, რომ საარჩევნო მასალები იბეჭდებოდა საქართველოში მცხოვრები ყველა ძირითადი ეთნიკური ჯგუფის მშობლიურ ენაზე.

Social-Democratic Labour Party of Georgia ran an active election campaign. Major campaign components included the party's press and public meetings. The Electoral Program, public calls, candidates list, ballot paper and party statements were published in the press. Notably, election materials were printed in all major native languages of ethnic minorities living in Georgia.

სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტიის ოთხენოვანი საარჩევნო მონოდება. გამეთი „ერთობა" N24, 31 იანვარი, 1919 წელი. გამეთი დაცულია თსუ-ს ბიბლიოთეკაში.

Social- Democratic Labour Party of Georgia's electoral call in four languages. The newspaper "Ertoba" N24, 31 January, 1919. Newspaper is preserved at TSU library.

ნოე ჟორდანია

მუშებო!

ოქტომბრის სანაძლო მუშებმა სანკტ-პეტერბურგი ბრძოლით მოიპოვეს. უფლებანი უფლებან დაუბრუნეს.

სოციალ-დემოკრატიამ საქართველოში მოიპოვა 8 საათის სამუშაო დღე და უსრულეს ჰქონ კაპიტალთა თავისუფლება და შრომის დაცვა.

ხმა მიეცით მუშათა პარტიის სიას

№. 1.

ნ. ს. ჩხეიძე

მოქალაქენო!

ომიანობის სანაძლო თითქმის ძალიან ქვეყანა დაიმშა. კერძოთ რუსეთში მიმშილმა დიდძალი ხალხი იმსხვერპლა.

სოციალ-დემოკრატიამ იხსნა საქართველოს მცხოვრებნი შიმშილისაგან.

ხმა მიეცით სოც.-დემოკრატ. სიას

№. 1.

ე. გეგეჭკორი

მოქალაქენო!

ნაციონალისტები ომის აღმგებას ელტვიან.

ძალხის ხასიათი არ ყანაია.

სოციალ-დემოკრატია მშვიდობიანობის მოტრფიალე.

სოციალ-დემოკრატიამ შესძლო იაპონიასთან დროზე ომის დაბოლოება.

ხმა მიეცით სოც.-დემოკრატ. სიას

№. 1.

ირაკლი წერეთელი

მოქალაქენო!

მოელი ამიერ-კავკასია ოსმალთა მიერ დარბეული-ა-ნგიობის მსხვერპლი შეიქმნა.

სოციალ-დემოკრატიამ იხსნა საქართველოს რესპუბლიკა ბარბაროსულ ბრბოთა შემოსევისაგან.

ხმა მიეცით სოც.-დემოკრ. სიას

№. 1.

ნოე რამიშვილი

მოქალაქენო!

მთელი რუსეთი სამოქალაქო ომის ასპარეზია.

სისხლის მორევში იღუპებიან დემოკრატიის საუკეთესო შვილები.

სოციალ-დემოკრატიამ დაამყარა საქართველოში რევოლუციონური წეს-რიგი.

ხმა მიეცით პირველ ნომერს

№ 1.

მოქალაქენო!

იაპონიის მთელ რუსეთში წას ისევ შსხვილი შემაშულები დაეპატრონენ.

სოციალ-დემო[illegible] საქართველოში მიწა[illegible] მემამულეებ[illegible] აცრობას გადასცა.

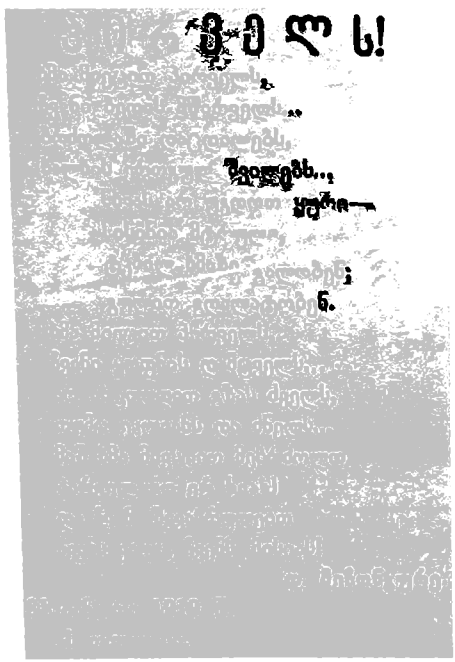
ხმ[illegible]

№ 1

Social Democratic Labour Party of Georgia's electoral poster printed in different languages. The document is preserved at the National Library of Parliament of Georgia.

საარჩევნო კამპანიის წარმოებისას პარტიები აქტიურად იყენებდნენ პოლიტიკური თამაშიკის ლექსებს, სადაც ხშირად ქილიკითა და მარგვით მოხსენიებდნენ ოპონენტებს. საარჩევნო ლექსებთან დაკავშირებით განსაკუთრებით აქტიური იყო სოციალ-დემოკრატთა გაზეთი „ერთობა".

During the campaign parties actively used various political slogans and frequently parodied their political opponents. The Social-Democrats were particularly active in this regard regularly publishing such material in their newspaper "Ertoba".

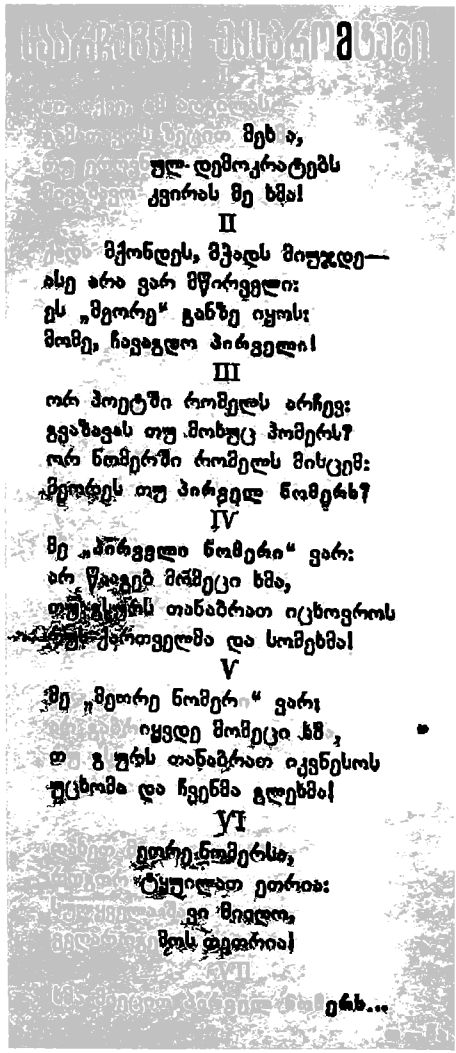

ვ ე ლ ს!

შველებს..

ყური—

ნ.

მეხა,

ულ-დემოკრატებს

კვირას მე ხმა!

II

მქონდეს, მჭადს მიუჯდე—

ასე ბრა ვარ მწირველი:

ეს „მეორე" განზე იყოს:

მომე, ჩავაგდო პირველი!

III

ორ პოეტში რომელს არჩევ:

გვაბავას თუ მოხუც პომერს?

ორ ნომერში რომელს მისცემ:

მეორეს თუ პირველ ნომერს?

IV

მე „პირველი ნომერი" ვარ:

არ წაგებ მრმეცი ხმა,

ქართველმა და სომეხმა!

V

მე „მეორე ნომერი" ვარ:

იყვდე მომეცი ხმა,

ცხრომა და ჩვენმა გლეხმა!

VI

ერთ ნომერსა,

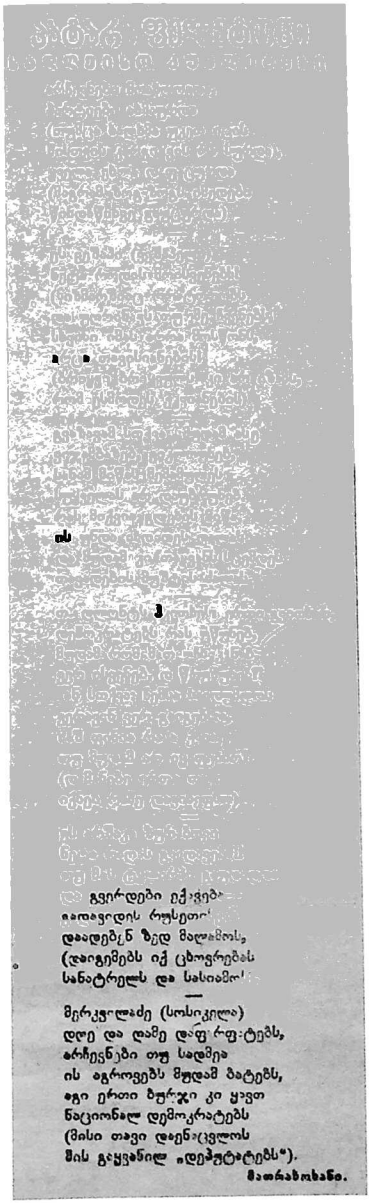
ეთრია:

მის ფეფრია!

ერხ...

გაზეთი „ერთობა" N26, 2 თებერვალი, 1919 წელი. გაზეთი დაცულია თსუ-ს ბიბლიოთეკაში

The newspaper "Ertoba" N26, 2 February, 1919. The newspaper is preserved at TSU library.

გვირდები ეძ[illegible]
ვიდის რუსეთი[illegible]
დაადებენ ზედ მალამოს,
(დიდგემებს იქ ცხოვრებას
სანატრელს და სასიამო[illegible]

—

მერკვ[illegible]ძე (სოსიკილა)
დღე და ღამე დ[illegible]ტებს,
გრჩევნები თუ სადმეა
ის აგროვებს მუდამ ბატებს,
ოგი ერთი ბურჯი კი ყავთ
ნაციონალ დემოკრატებს
(მისი თავი დაენ[illegible]ოს
მის გაყვანილ „დეპუტატებს").

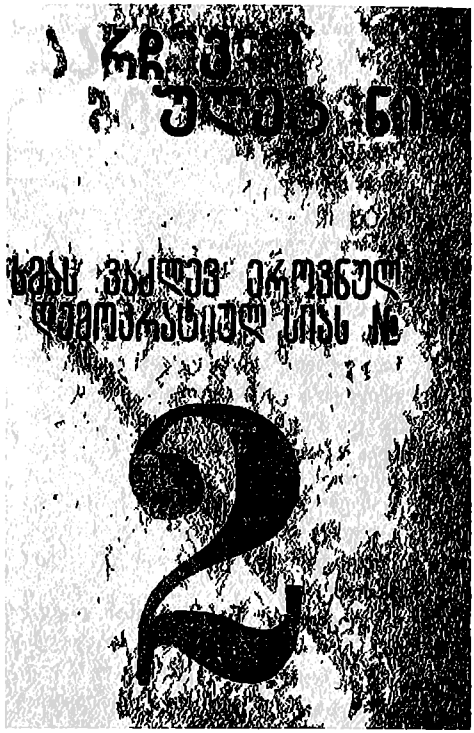
მაიაკოვსკი.

„სადღეისო კუპლეტები". გაზეთი „ერთობა" N37, 15 თებერვალი, 1919 წელი. გაზეთი დაცულია თსუ-ს ბიბლიოთეკაში.

"Sadgheiso Kupletebi" newspaper "Ertoba" N37, 15 February, 1919. The newspaper is preserved at TSU library.

ძირითადად პრესისა და საჯარო მიტინგების საშუალებით აწარმოებდა საარჩევნო აგიტაციას საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია. გაზეთ „საქართველოს“ თითქმის ყველა ნომერი 1919 წლის იანვარ-თებერვალში სრულად ეთმობოდა საარჩევნო სამზადისს, პროგრამებს, მოწოდებებსა და განცხადებებს. მასში იბეჭდებოდა პარტიის ლიდერთა ნერილებიც, რომლებშიც განხილული იყო თავად პარტიისა და საარჩევნო ოპონენტთა პროგრამები, პოლიტიკური ხედვები და იდეოლოგია.

The National Democratic Party of Georgia generally used both the press and public gatherings for electoral agitation (this includes speaking, writing, or publishing either for or against candidates/parties). Nearly, all editions of the newspaper "Sakartvelo" in January-February 1919, were dedicated to preparations for the elections, programs, public calls and statements. The letters of party leaders were also printed in the newspaper. Such letters discussed electoral programs/platforms of the party, as well as its opponents, political views and ideology.

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის საარჩევნო მოწოდება თბილისის საქალაქო საბჭოსა და დამფუძნებელი კრების არჩევნებისათვის, გაზეთი „საქართველო“ N25, 2 თებერვალი, 1919 წელი. გაზეთი დაცულია თსუ-ს ბიბლიოთეკაში.

National Democratic Party's call for the elections of Tbilisi City Council and the Elections of the Constituent Assembly, newspaper "Sakartvelo" N25, 2 February 1919. The newspaper is preserved at TSU library.

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის მოწოდება პარტიის წევრებისადმი. გაზეთი „საქართველო“ N34, 13 თებერვალი, 1919 წელი. გაზეთი დაცულია თსუ-ს ბიბლიოთეკაში.

National Democratic Party's call to party members. The newspaper "Sakartvelo" N34, 13 February, 1919. The newspaper is preserved at TSU library.

საგაზეთო მოწოდებებთან ერთად, ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია საქართველოს დედაქალაქში, მაზრებსა და სხვადასხვა ქალაქში აქტიურად ატარებდა საჯარო შეხვედრებსა თუ მიტინგებს. თბილისში პარტიის ლიდერები მართავდნენ ინტელექტუალურ განხილვებს.

In addition to the calls announced through the press, the National Democratic Party of Georgia actively conducted public meetings and rallies in the capital, and other districts and cities throughout Georgia. Party leaders held intellectual debates in Tbilisi.

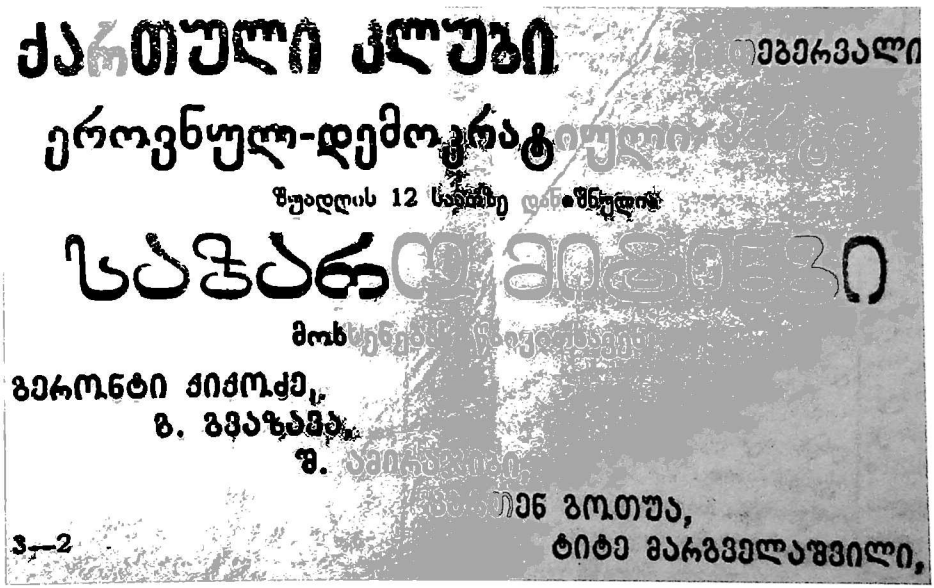

34 საქართველო 3

14, 15 ... 16 თებე ... უძნებებელ კრების არჩევნებში

ხმა მიეცით სიას №. 2.

ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის მონოდება ამომრჩევლებისადმი გამეთი „საქართველო" N34, 13 თებერვალი, 1919 წელი. გამეთი დაცულია თსუ-ს ბიბლიოთეკაში.

National Democratic Party call to the elector. The newspaper "Sakartvelo" N34, 13 February, 1919. The newspaper is preserved at TSU library.

ქართული კლუბი

ეროვნულ-დემოკრატ...

შაბათს 12 საათზე ...

საჯარო ...

მოხ...

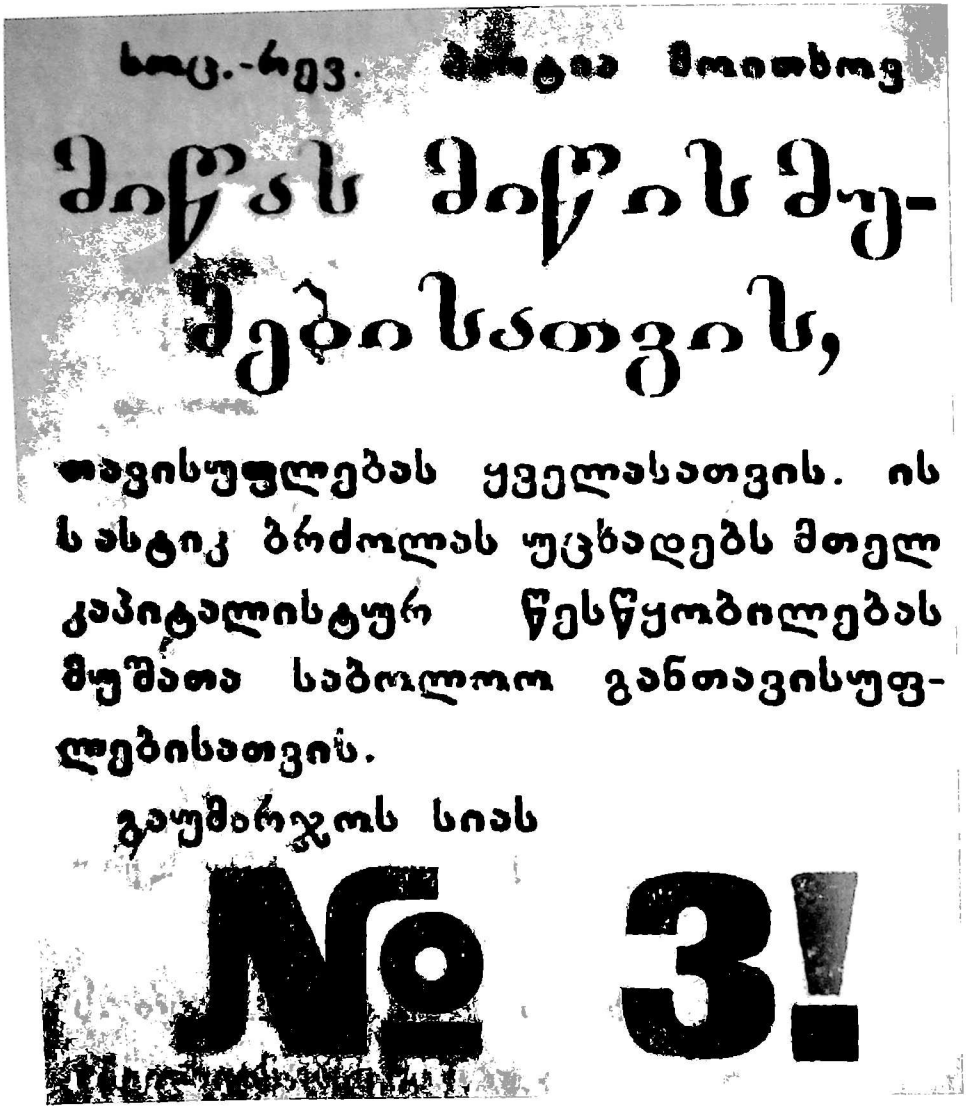
გეროლტი ქიქოძე,
გ. გვაზავა,
შ. ...

...ენ გოთუა,
ტიტე მარგველაშვილი,

3—2

ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის მიერ დაგეგმილი საჯარო მიტინგის აფიშა. გამეთი „საქართველო" N29, 7 თებერვალი, 1919 წელი. გამეთი დაცულია თსუ-ს ბიბლიოთეკაში.

National Democratic Party poster for public rally. The newspaper "Sakartvelo" N29, 7 February, 1919. The newspaper is preserved at TSU library.

სოციალისტ-რევოლუციონერთა პარტიის ხაარჩევნო მიმართვა მიწის მუშებისადმი. გაზეთი „შრომა" N20, 28 იანვარი, 1919 წელი. გაზეთი დაცულია თსუ-ს ბიბლიოთეკაში.

The Social-st-Revolutionary Party's call to land workers. The newspaper "Shroma" N20, 28 January, 1919. The newspaper is preserved at TSU library.

საქართველოს სოციალისტ-რევოლუციონერთა პარტიაც საარჩევნო აგიტაციას ძირითადად პარტიის ოფიციალური ორგანოს გაზეთი „შრომას" მეშვეობით ახორციელებდა. აგიტაციის ფორმებად პარტიას მოწოდებები, პროგრამები, ბიულეტენები და ლექსები ჰქონდა არჩეული. პარტია ძირითად აქცენტს სოფლად მცხოვრებ მოქალაქეებზე აკეთებდა და პრინციპში არჩევნებში მიღებული ხმების აბსოლუტური უმრავლესობაც სწორედ სასოფლო უბნებზე მიიღო.

Socialist-Revolutionary Party of Georgia conducted electoral agitation mainly through the party's official newspaper "Shroma". The party used calls, programs, ballot papers and lyrics as a form of agitation. The party focused on citizens living in rural areas and, in fact, received the absolute majority of votes from rural polling stations.

საქართველოს სოციალისტ-რევოლუციონერთა პარტიის საარჩევნო მიმართვა ქალაქისა და სოფლის მუშებისადმი. გაზეთი „შრომა" N29, 7თებერვალი, 1919 წელი. გაზეთი დაცულია თსუ-ს ბიბლიოთეკაში.

The Socialist-Revolutionary Party electoral call to workers in rural and urban areas. The newspaper "Shrama" N29, 7 February, 1919. The newspaper is preserved at TSU library.

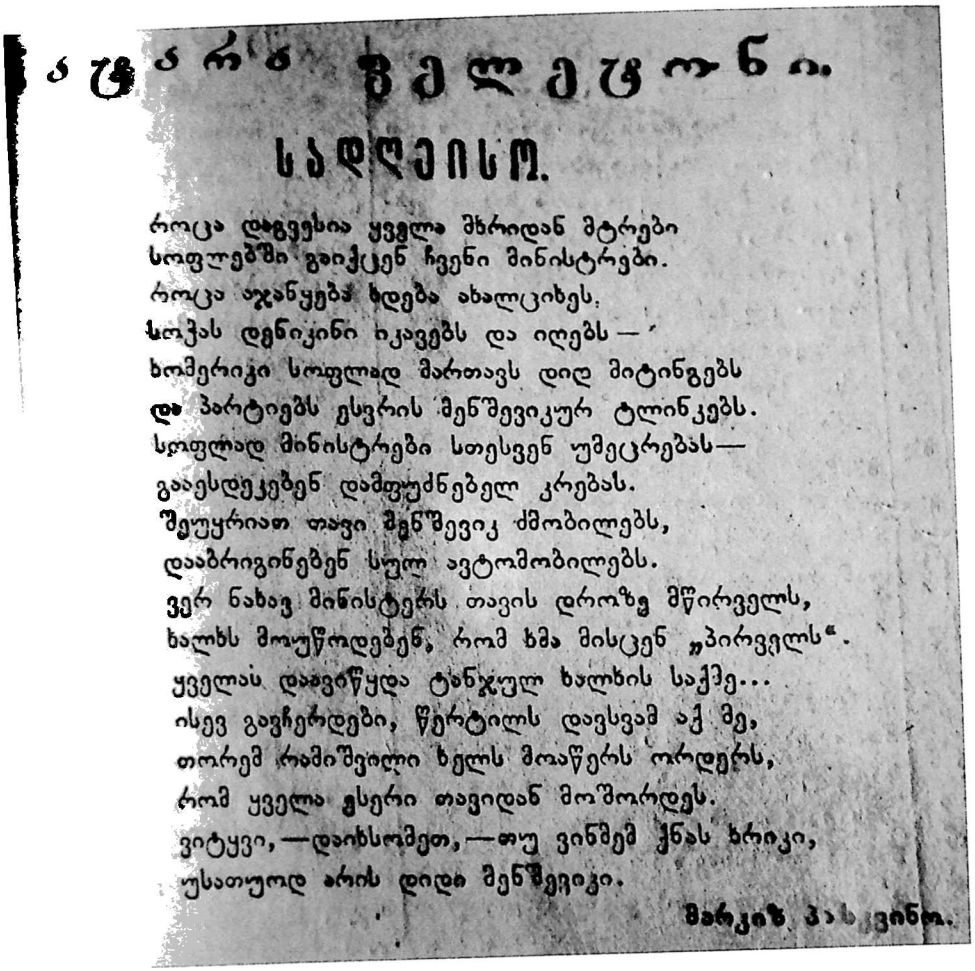
სოციალისტ-რევოლუციონერთა საარჩევნო კამპანიისას კრიტიკის ძირითადი ადრესატი მმართველი სოციალ-დემოკრატიული პარტია გახლდათ, თუმცა არც სხვა ოპონენტებს ტოვებდა კრიტიკის გარეშე.

During its electoral campaign, the Socialist-Revolutionary Party primarily criticized the ruling Social-Democratic Party; though it did not spare other opponents from criticism.

საქართველოს სოციალისტ-რევოლუციონერთა პარტიის საარჩევნო მიმართვა თანაპარტიელებისა და მოქალაქეებისადმი. გაზეთი „შრომა" N33, 12 თებერვალი, 1919 წელი. გაზეთი დაცულია თსუ-ს ბიბლიოთეკაში.

Socialist-Revolutionary Party of Georgia electoral call towards fellow party members and citizens. The newspaper "Shroma" N33, 12 February, 1919. The newspaper is preserved at TSU library.

ა ს ა რ ჩ ე ვ ნ ო

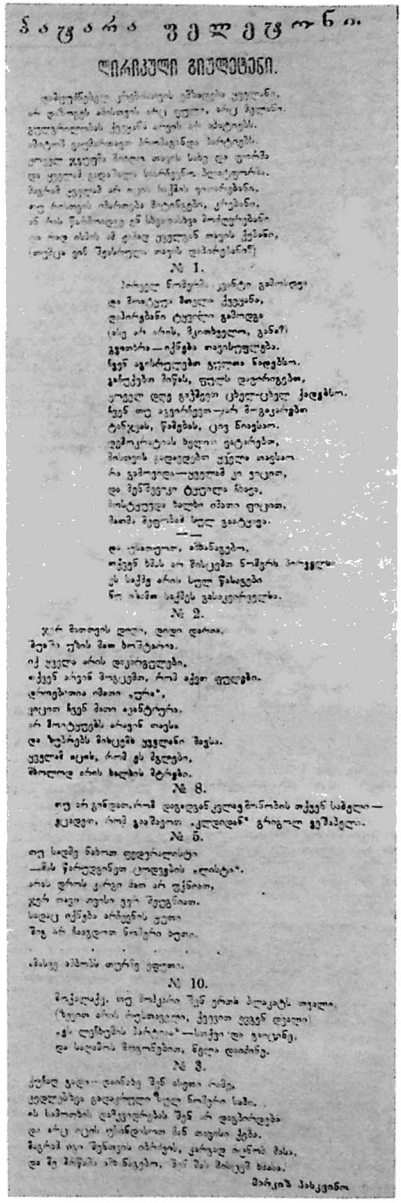
საღღეისო.

როცა დაგვესია ყველა მხრიდან მტრები
სოფლებში გაიქცენ ჩვენი მინისტრები.
როცა აჯანყება ხდება ახალციხეს,
სოჭას დენიკინი იკავებს და იღებს —
ხომერიკი სოფლად მართავს დიდ მიტინგებს
და პარტიებს ესვრის მენშევიკურ ტლინკებს.
სოფლად მინისტრები სთესვენ უმეცრებას—
გაესდეკებენ დამფუძნებელ კრებას.
შეუყრიათ თავი მენშევიკ ძმობილებს,
დააბრიგინებენ სულ ავტომობილებს.
ვერ ნახავ მინისტრს თავის დროზე მწირველს,
ხალხს მოუწოდებენ, რომ ხმა მისცენ „პირველს“.
ყველას დაავიწყდა ტანჯულ ხალხის საქმე...
ისევ გავჩერდები, წერტილს დავსვამ აქ მე,
თორემ რამიშვილი ხელს მოაწერს ორდერს,
რომ ყველა ჭკერი თავიდან მოშორდეს.
ვიტყვი,—დაიხსომეთ,—თუ ვინმემ ქნას ხრიკი,
უსათუოდ არის დიდი მენშევიკი.

მარკოზ პატვინო.

სოციალისტ-რევოლუციონერთა საარჩევნო ლექსი „სადღეისო“. გაზეთი „შრომა“ N34, 13 თებერვალი, 1919 წელი. გაზეთი დაცულია თსუ-ს ბიბლიოთეკაში.

Georgian Social-Revolutionary Party's lyrics for the election "Sadgheiso". The newspaper "Shroma" N34, 13 February, 1919. The newspaper is preserved at TSU library.

ᲐᲠᲪᲐᲠᲐ ᲕᲔᲚᲔᲪᲝᲜᲘᲐ

ლირიკული ბიულეტენი.

№ 1.

№ 2.

№ 8.

№ 9.

№ 10.

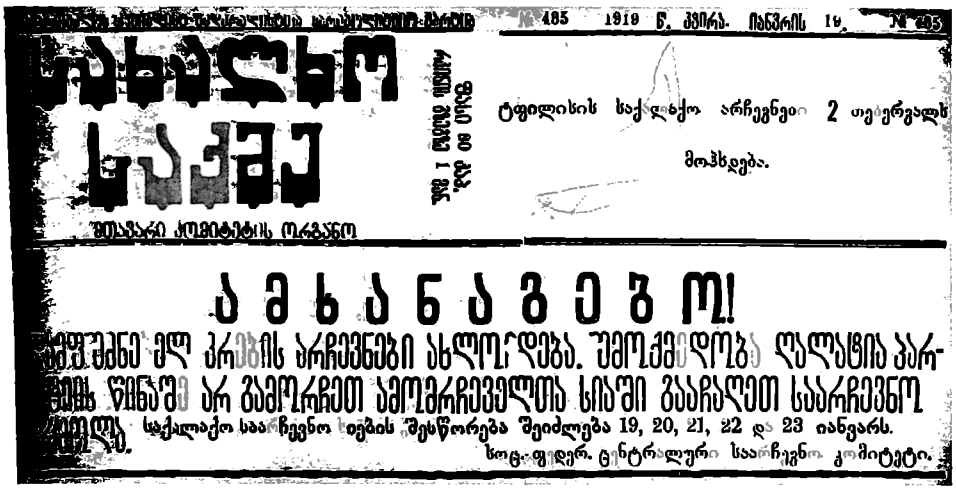
№ 3.

სოციალისტ-რევოლუციონერთა საარჩევნო ლექსი „ლირიკული ბიულეტენი". გამოვიდა „შრომა" N33, 12 თებერვალი, 1919 წელი. გამოვიდა დაცულია თსუ-ს ბიბლიოთეკაში.

Socialist-Revolutionary Party poetry "Lirikuli Biuleteni". The newspaper "Shroma" N33, 12 February, 1919. The newspaper is preserved at TSU library.

დამფუძნებელი კრების არჩევნებისათვის აქტიურ კამპანიას აწარმოებდა საქართველოში სიდიდით მეორე პოლიტიკური სუბიექტი სოციალისტ-ფედერალისტთა პარტია, რომელიც საარჩევნო პლატფორმის გავრცელებისა და ამომრჩევლებთან კომუნიკაციისათვის პარტიის მთავარ ბეჭდვით ორგანოს გაზეთ „სახალხო საქმეს“ და პარტიასთან იდეურად დაკავშირებულ სხვა გაზეთებს იყენებდა.

The Georgian Socialist-Federalist Revolutionary Party, the second largest political subject, ran an active electoral campaign during the run-up to the Elections of the Constituent Assembly. In order to share information and effectively engage with voters the party primarily used its main party publication, the newspaper "Sakhalkho Sakme" as well as other newspapers ideologically linked to the party.

№ 435 1919 წ. კვირა. იანვრის 19. № 435

სახალხო საქმე

ორგანო

ტფილისის საქალაქო არჩევნები 2 თებერვალს მოჰხდება.

ა მ ხ ა ნ ა გ ე გ ო!

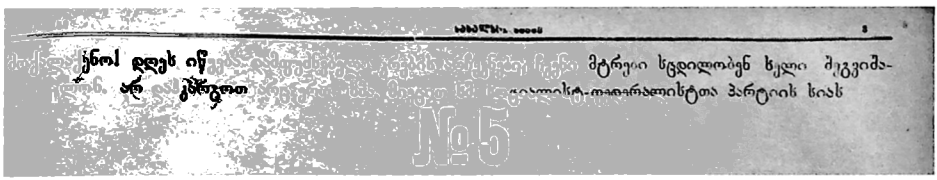
სოციალისტ-ფედერალისტური პარტიის საარჩევნო მონოდება პარტიის წევრებისადმი დამფუძნებელი კრებისა და თბილისის საქალაქო არჩევნების მოახლოების შესახებ. გაზეთი „სახალხო საქმე“ N435, 19 იანვარი, 1919 წელი. გაზეთი დაცულია თსუ-ს ბიბლიოთეკაში.

Georgian Socialist-Federalist Revolutionary Party's electoral call towards party members on the upcoming elections of the Constituent Assembly and Tbilisi City Council. The newspaper "Sakhalkho Sakme" N435, 19 January, 1919. The newspaper is preserved at TSU library.

სოციალისტ-ფედერალისტ მშრომელთა კავშირის საარჩევნო მოწოდება ამხანაგებისადმი არჩევნებში სოციალისტ-ფედერალისტური პარტიის მხარდაჭერის შესახებ. გაზეთი „სოციალისტ-ფედერალისტი" N21, 3 თებერვალი, 1919 წელი. გაზეთი დაცულია თსუ-ს ბიბლიოთეკაში.

Socialist Federalist Labour Union's call to comrades for support of Georgian Socialist Federalist Revolutionary Party. The newspaper "Socialist-Federalist" N21, 3 February, 1919. The newspaper is preserved at TSU library.

სოციალ-ფედერალისტთა პარტიის საარჩევნო მიმართვა. გაზეთი „სახალხო საქმე" N457, 24 თებერვალი, 1919 წელი. გაზეთი დაცულია თსუ-ს ბიბლიოთეკაში

Georgian Socialist-Federalist Revolutionary Party's electoral announcement. The newspaper "Sakhalkho Sakme" (People's Business) N457, 24 February, 1919. The newspaper is preserved at TSU library

[illegible] და სოფლის მუშებს, [illegible] ნი ნომერი!

ვინ იბრძვის მუშებისა და გლეხების [illegible] და სარგებლობისათვის?

მ ხ უ თ ე ნ ო მ ე რ ი.

ვინ მოითხოვს, რომ მუშებმა მონაწილეობა [illegible] მუშებს მიგცეთ ნაწილი მოგებისა?

მ ე ხ უ თ ე ნ ო მ ე რ ი.

ვინ მოითხოვს, რომ მიწა ქვონდეს მხოლოთ [illegible] წარმოების მართვა-გამგეობაში, რომ

მ ე ხ უ თ ე ნ ო მ ე რ ი.

ვინ მოითხოვდა, რომ ნ.-ცვლად ახლად გამოცხადებულ [illegible] ამჟამ[illegible]ის ჩამორა[illegible] თმცული მიწა გადაეცემოდა უფასოთ ღარიბ გლეხობას?

მ ე ხ უ თ ე [illegible] ნ ო მ ე რ ი.

ვინ მოითხოვდა, რომ ჩვენი სახელმწიფო იყოს ნამდვილი [illegible] სახლს გმოსახურებოდეს უწინარესად, რომ მისი კანონები [illegible] მუშების საჭიროს?

მ ე ხ უ თ ე ნ ო მ ე რ ი.

ვინ მოითხოვს, რომ მოსახლის უსაზრდოლობა, ძალადობა, წყვრთამყრობა, სიძვირე?

მ ე ხ უ თ ე ნ ო [illegible]

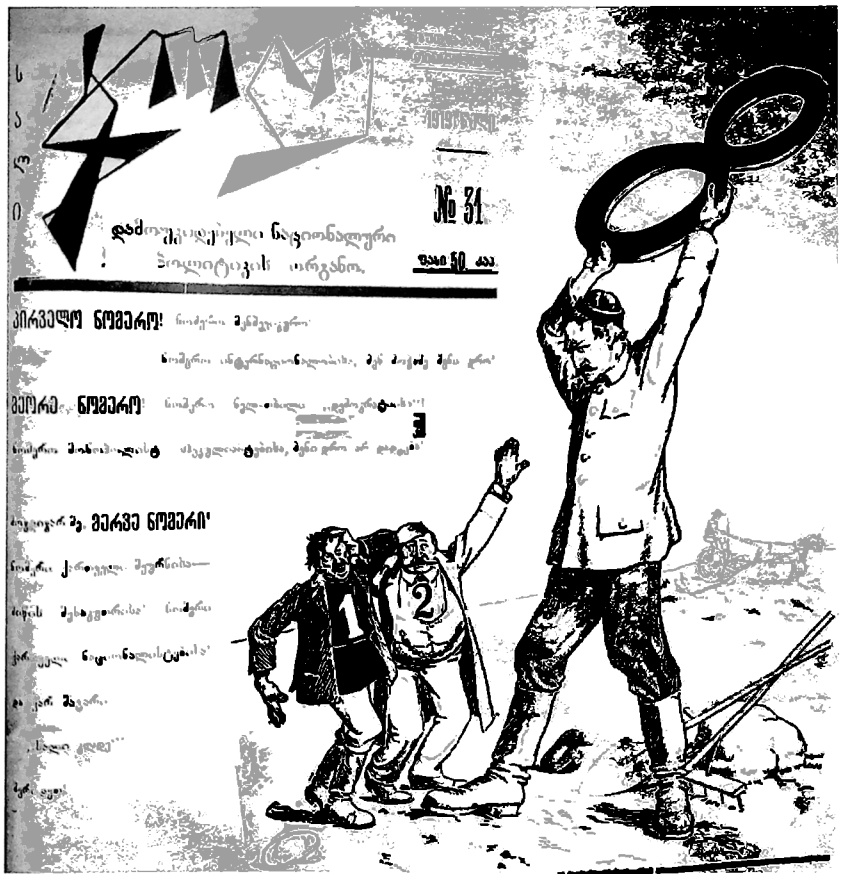
ხმა მიეცით მუშებო და გლეხებო მხოლოდ მხოლოდ მხოლოდ სოციალისტ-ფედერალისტების სიას.

სოციალისტ-ფედერალისტთა საარჩევნო პლაკატი. გამეთი „სოციალისტ-ფედერალისტი" N21. 3 თებერვალი. 1919 წელი. გამეთი დაცულია თსუ-ს ბიბლიოთეკაში.

Socialist-Federalist's electoral poster. The newspaper "Socialist-Federalist" N21, 3 February, 1919. The newspaper is preserved at TSU library.

აქტიურ საარჩევნო კამპანიას აწარმოებდა საქართველოს ნაციონალისტური (ეროვნული) პარტია, რომელიც საარჩევნო კამპანიაში განსაკუთრებით მწვავედ უპირისპირდებოდა მმართველ სოციალ-დემოკრატიულ პარტიას. საინტერესოა, რომ ასევე მწვავედ უპირისპირდებოდა ყოფილ თანაგუნდელებს და არც მათგან რჩებოდა უპასუხოდ. პარტია საარჩევნო კამპანიაში განსაკუთრებულ აქცენტს მესაკუთრეებზე და მიწის მფლობელ გლეხებზე აკეთებდა.

The Nationalists (National) Party of Georgia also ran an active campaign. While on the campaign trail, the party harshly confronted the ruling party, the Social Democrats. Interestingly, the party confronted its former members as well and was not left without a response. The party placed particular emphasis on owners and land-owning peasants in its campaign materials.

საქართველოს ნაციონალური (ეროვნული) პარტიის საარჩევნო პლაკატი. გაზეთი „სალი კლდე" N31, 13 თებერვალი, 1919 წელი. გაზეთი დაცულია თსუ-ს ბიბლიოთეკაში.

Nationalists (national) Party of Georgia electoral poster. The newspaper "Sali Klde" N31, 13 February, 1919. The newspaper is preserved at TSU library.

არჩევნების შედეგები

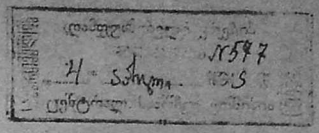
1919 წლის 14, 15 და 16 თებერვალს საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის ტერიტორიის უმეტეს ნაწილში გაიმართა დამფუძნებელი კრების არჩევნები, თუმცა რესპუბლიკის გარკვეულ ნაწილებში ბუნებრივი პირობებისა და სამხედრო-პოლიტიკური ვითარების გამო არჩევნები გადადებულ იქნა და შემდგომში გაიმართა 2 დამატებითი არჩევნები. საარჩევნო პროცესის მშვიდ ვითარებაში წარმართვისათვის საარჩევნო კომისიასა და შინაგან საქმეთა სამინისტროს მუდმივი მიწერ-მოწერა ჰქონდათ.

ELECTION RESULTS

On 14, 15 and 16 February, 1919 the elections of the Constituent Assembly were held in the majority of the territory of Democratic Republic of Georgia; however, in some areas, due to inclement weather conditions and the military-political situation, the elections were postponed. Later, two additional elections were held to make up for the postponed elections. The Election Commission and the Ministry of Internal Affairs were in regular correspondence in order to ensure the peaceful conduct of elections.

შინაგან საქმეთა მინისტრის ამხანაგის (მოადგილის) პარმენ ჭიჭინაძის წერილი დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარეს. დამფუძნებელი კრებისა და ადგილობრივი ერობების არჩევნების ერთდროულად დანიშვნასთან დაკავშირებით. 1919 წლის 1 აპრილი. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 1, საქმე N12

Letter of Parmen Chichinadze, a comrade (deputy) of the Ministry of Internal Affairs to the Chairperson of Constituent Assembly's Central Election Commission on appointing the elections of the Constituent Assembly and local bodies simultaneously. 1 April, 1919. The document is preserved at Central Historical Archive of Georgia, the Foundation 1834, Description 1, case N12.

საქართველოს რესპუბლიკა
შინაგან საქმეთა
მ ი ნ ი ს ტ რ ი
"/" აპრილი 1919 წ.
№ 5113.

ქ. თბილისი.

დამფუძნებელ კრების ცენტრალურ
საარჩევნო კომისიაში.

თიონეთის, ბორჩალოს, ახალციხის და ახალქალაქი
მაზრებში ჯერ არ მომხდარა საერთო არჩევნები. რა
გარეგან ამავე მაზრებში არ ყოფილა ჯერ არჩევნები
დამფუძნებელ კრებისათვისაც, მე ვთვლი მიზანშეწო-
ნილად, რომ ამ მაზრებში ორივე არჩევნები ერთი
დროს მოხდეს, რადგანაც არჩევნების ცალ-ცალკე ჩა-
ტარება გამოიწვევს ორ ნაირ ხარჯს და შესაძლებელი
ხელიც ნაკლებათ ეყოს არჩევნებს.

ამასთანავე აღვნიშნავ დიდი საჭიროებას ხსენე-
ბულ მაზრებში დაუყოვნებელივი ადმინისტრაციის რეორ
განიზაციისა, რაც შეეძლებელია ერთის შემოღებამდე

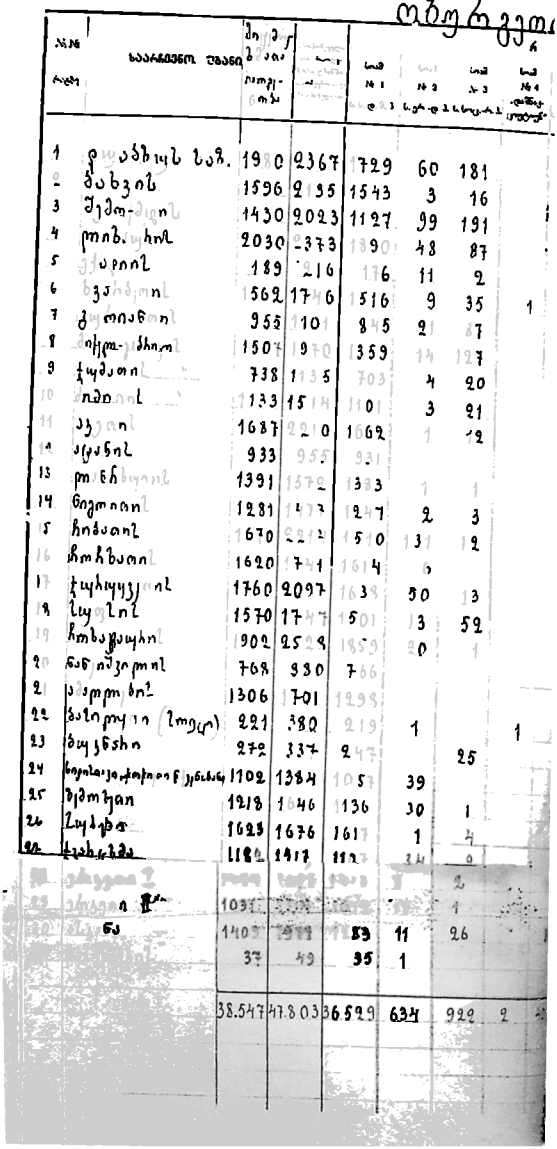
ვსთხოვ კომისიას მოკლე ხანში მაცნობოს თავისი
აზრი შესახებ ზემოხსენებულისა, რათა მეკისრეს საშუ
ალება თავის დროზე გავსცე საბოლოდ განკარგულება
შესახებ ერთის არჩევნებისა.

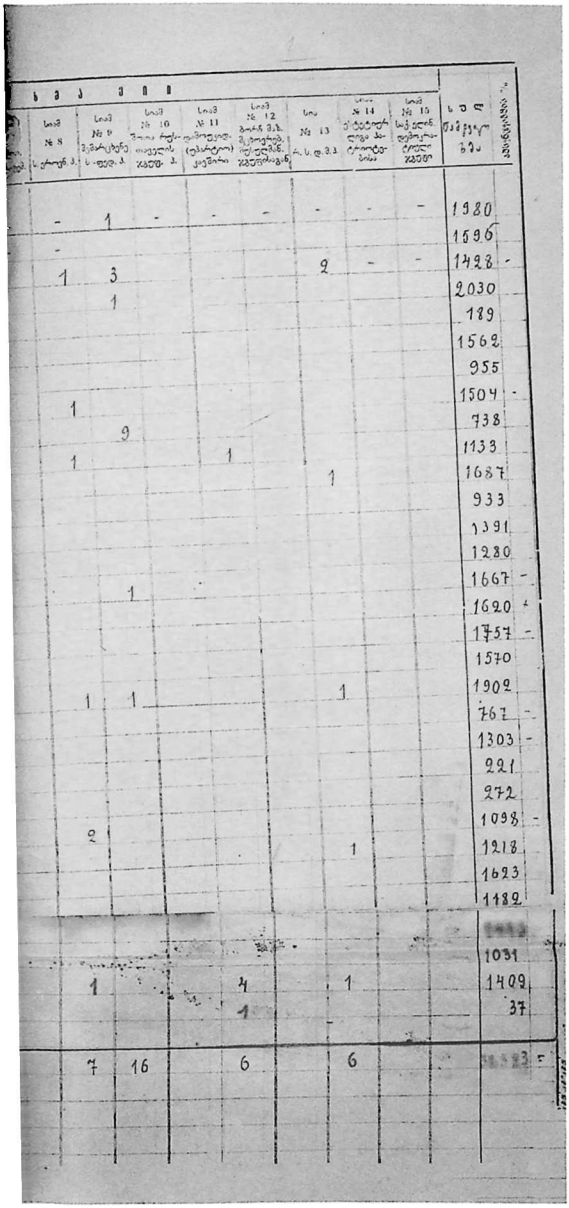
მ ი ნ ი ს ტ რ ი

დირექტორის მაგიერ
ვ ი ც ე - დ ი რ ე ქ ტ ო რ ი

საქართველოს დამფუძნებელი კრების არჩევნების ცალკეული მაზრებისა და ქალაქების შედეგების გამოქვეყნება არჩევნებიდან ერთი კვირის შემდეგ დაიწყო. თითქმის ყველა გაზეთი ყოველდღიურად აქვეყნებდა სხვადასხვა უბნისა თუ მაზრის ბედეგებს. შემაჯამებელი ოქმის შედგენამდე ნათელი გახდა, რომ საარჩევნო სიაში N1 საქართველოს სოციალ-დემოკრატიულმა პარტიამ, ამომრჩეველთა აბსოლუტური უმრავლესობის მხარდაჭერა მოიპოვა. პარტია ფაქტობრივად ლიდერობდა ყველა მაზრაში, განსაკუთრებით მაღალი მხარდაჭერა ჰქონდა დასავლეთ საქართველოში. კერძოდ კი ოზურგეთის მაზრაში, სადაც პარტიამ ამომრჩეველთა ხმების 95% მიიღო.

Publishing the results of certain districts and cities of the Constituent Assembly Elections began a week after Election Day. Nearly, every newspaper published the results of different polling stations and districts on a daily basis. Even before the summary protocol was compiled, it was clear that N1 on the election list, the Social-Democratic Party of Georgia, had received an absolute majority of votes. The party led in nearly every district, particularly in the west of the country, namely, in Ozurgeti district, where the party received 95% of the vote.

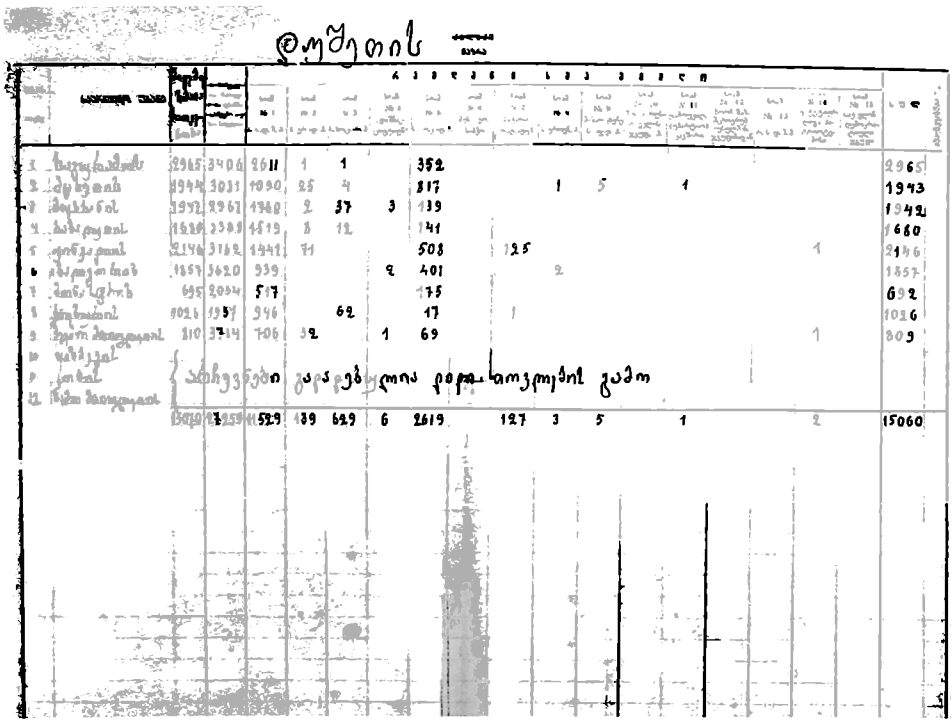

დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საპარლამენტო საარჩევნო კომისიის ოზურგეთის სამაზრო საარჩევნო კომისიის შემაჯამებელი ოქმი. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N52.

Summary protocol of Ozurgeti district election commission of the Central Parliamentary Election Commission of the Constituent Assembly. The document is preserved at Central Historical Archive of Georgia, the Foundation 1834, Description 2, Case N52.

დუშეთის მაზრის ტერიტორიაზე შექმნილ სასოფლო საარჩევნო უბნებზე ამომრჩევლების უმრავლესობის მხარდაჭერა სოციალ-დემოკრატიულ მუშათა პარტიამ მოიპოვა. დუშეთის მაზრის საარჩევნო უბნების შედეგების თანახმად, მაზრის ამომრჩეველთა 17,4%-ის მხარდაჭერა საარჩევნო სიამ N5 საქართველოს სოციალისტ-ფედერალისტურმა პარტიამ მოიპოვა. დუშეთის მაზრის მაღალმთიან დასახლებებში, დიდთოვლობის გამო, არჩევნები არ გამართულა.

The Social-Democratic Labour Party of Georgia received the majority of votes in precincts of the Dusheti district. According to the precinct results in Dusheti district, N5 Georgian Socialist-Federalist Revolutionary Party received 17.4% of the vote. Due to heavy snowfall around Election Day, elections were not conducted in mountainous areas of Dusheti district.

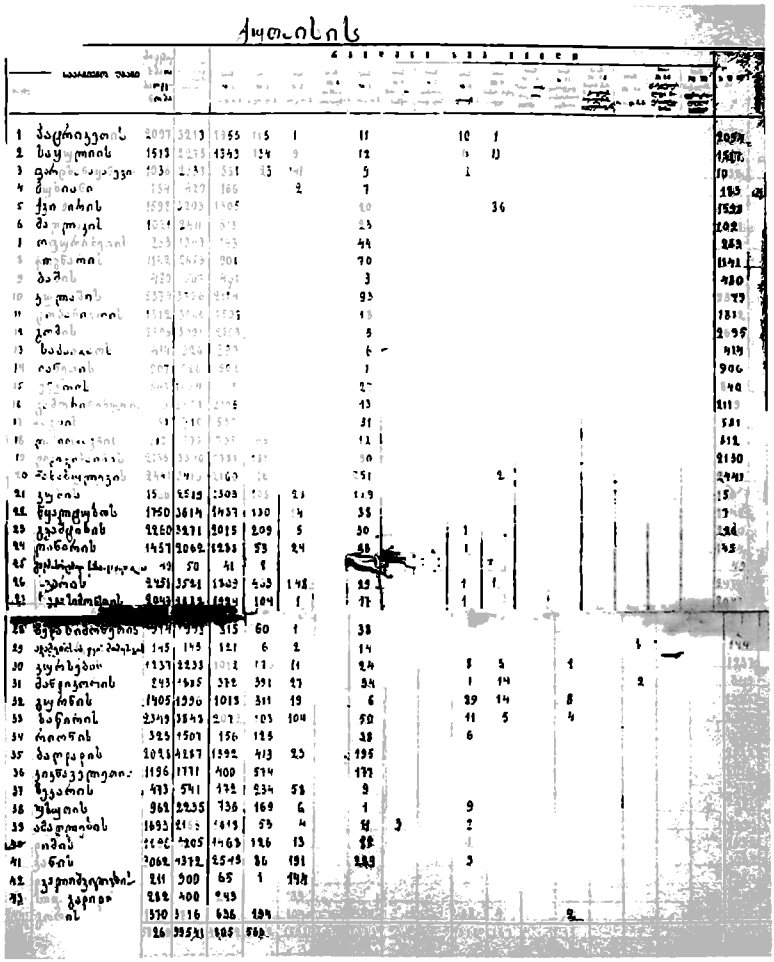

დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საპარლამენტო საარჩევნო კომისიის დუშეთის სამაზრო საარჩევნო კომისიის შემაჯამებელი ოქმი. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N2.

Summary protocol of Dusheti district election commission of the Central Parliamentary Election Commission of Constituent Assembly. The document is preserved at Central Historical Archive of Georgia, the Foundation 1834, Description 2, Case N2.

დამფუძნებელი კრების არჩევნებისას ქუთაისის მაზრის სასოფლო უბნებზე დიდი უპირატესობით გაიმარჯვა საქართველოს სოციალ-დემოკრატიულმა მუშათა პარტიამ და ხმების 82,5% მოაგროვა, ზოგიერთ უბანზე კი ხმების 99%-ზე მეტი მიიღო. ქუთაისის მაზრაში ამომრჩეველთა მხარდაჭერით მეორე ადგილზე გავიდა საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია, რომელმაც ხმების 9,7% მიიღო.

The Social-Democratic Labour Party of Georgia won by a large margin at electoral precincts in Kutaisi district, receiving 82.5% of the vote, and in certain precincts receiving more than 99%. The National Democratic Party of Georgia were on second place with 9.7% of the total.

დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საპარლამენტო საარჩევნო კომისიის ქუთაისის სამაზრო საარჩევნო კომისიის შემაჯამებელი ოქმი. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2. საქმე N18.

Summary protocol of Kutaisi district election commission of the Central Parliamentary Election Commission of Constituent Assembly. The document is preserved at Central Historical Archive of Georgia, the Foundation 1834, Description 2, case N18.

I მარგს [illegible] ძებნელ

კრებ[illegible] ე. ავა-

[illegible] კომისი-

შიკ-ს/ აბზუ[illegible] 4/ ეხა-

/ ასთრეთის[illegible] ო ა ს 8/სა-

მარგყვრის, [illegible] I2/პა-

მან[illegible] /ყარაიაშის

ის, I7 [illegible] ოის, 20/დი-

კის, 22/ [illegible]

კიცვ[illegible] გიორგი-

ს ა ე ო, [illegible] მარიამ-

ძ[illegible] ,

ა[illegible]

[illegible] ვდის

[illegible] დაამგკიცა

[illegible] იერთ კახო-

[illegible] ხუდ იქმხა

[illegible] ე

4 მარგს [illegible] საათზე [illegible] სია, რო-

მელსაც დაესწრეთ: დ. ოხიაშვილი, ღ. ბაბუღაშვილი, ე. ავაღი-

შვილი, ღ. ასათიანი, ა. ჯიაბრიშვილი, და ძ. იშხახოვი, შე-

უდგა გახნიდას საღამო რაიონებში გამოძიების შეღეგებისას

და, დაადგინა: ვინაიდან გამოძიებამ დაამტკიცა, რომ ყველა იმ

რაიონებში, საიდანაც საჩივრები იყო შემოსული არ ყოფილა არ-

ჩევნების დროს არსებითად კანონები დარღვეული, ხმის უმეტესო-

ბით სცნო წარმოდგენილი ოქმები მისაღებად და დაამტკიცა.

ამასთანავე კომისიამ დაადგინა აღნიშნოს შემდეგი

I/ მოქალაქე ესტიაშვილის გახცადების თანახმად საარჩევნო

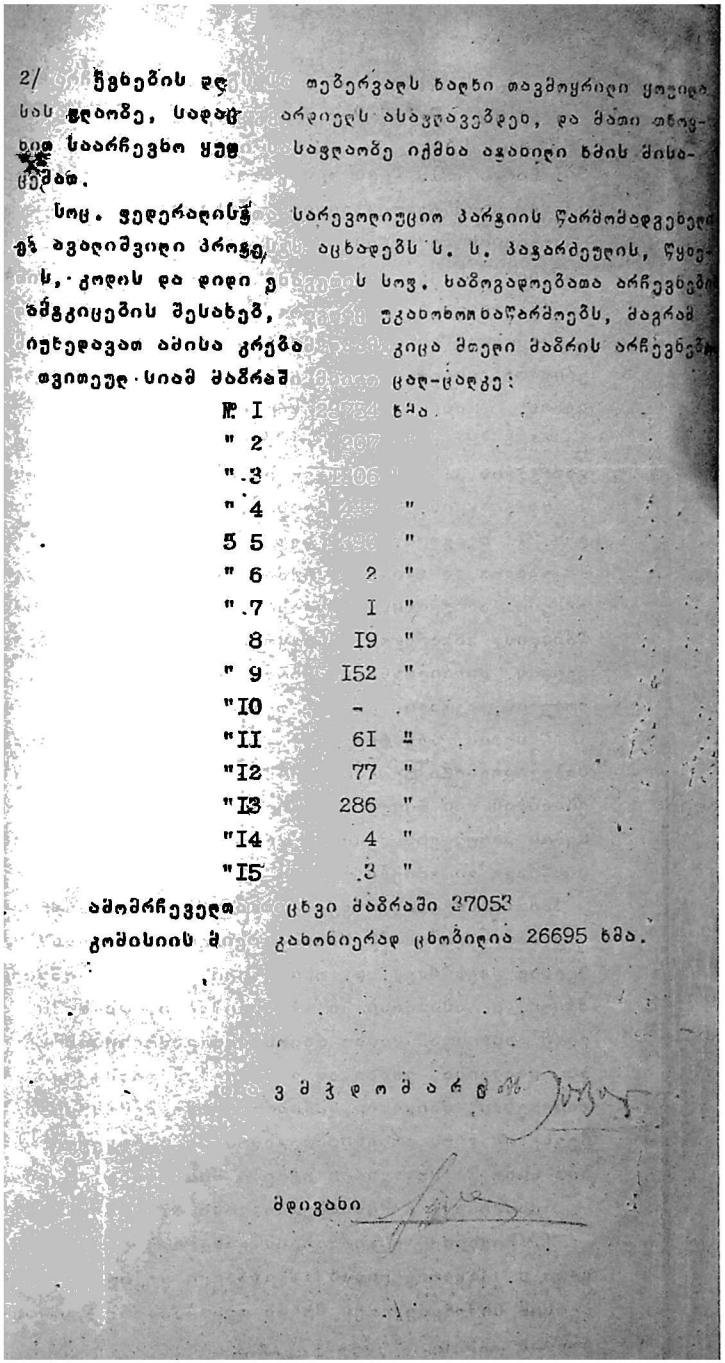
უთი ს. პაპარძეულიდან გადატანილი ყოფილა ს. ანბუღანში / სამი

ერსის სიმორეზე/. ეს მოხდა თვით პაპარძეულის სოფ. საბოგა-

ოების კომისიის ნებართვით.

საარქივო დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თბილისის სამაზრო საარჩევნო კომისიის შემაჯამებელი ოქმი დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834 აღწერა 2 საქმე N67

Summary protocol of Tbilisi district Election Commission of the Central Parliamentary Election Commission of Constituent Assembly. The document is preserved at Central Historical Archive of Georgia, the Foundation 1834, Description 2, Case N67.

2/ ჩვენების დღ
სას ყდაზე, საიდან
ხიდ საარჩევნო ყუთ
ცემათ.

სოც. ფედერალისტ
ებ ავიღიშვილი პროტე
ს, კოდის და დიდი ე
ბმგკიცების შესახებ,
იუნდავათ ამისა კრება
თვითეულ სიამ მაჟრაშ

თებერვალს ხაღხი თავმოყრილი ყოფილ
არკიელს ასაყრავებდეს, და მათი თვა
საყდაზე იქმნა აყაიღი ხმის მისა

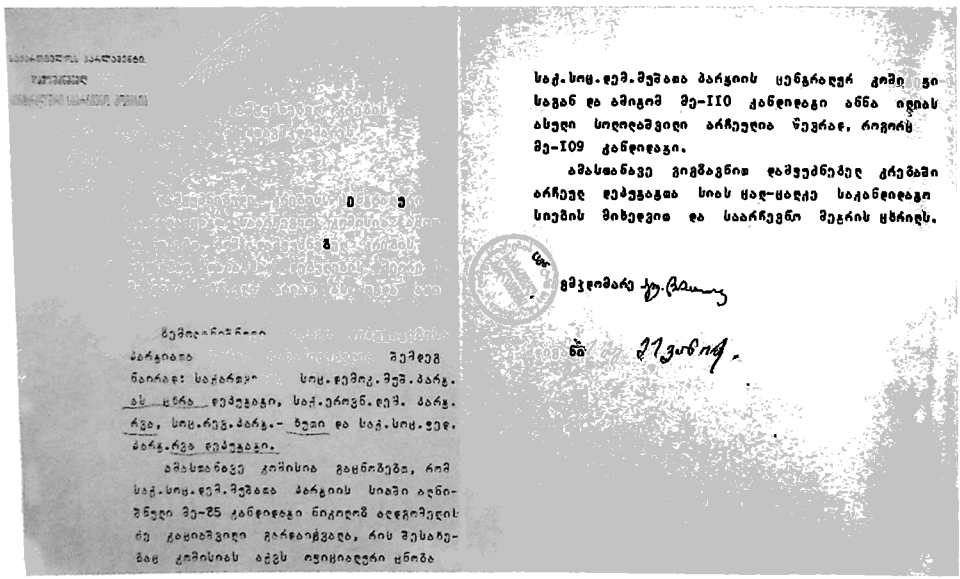
საარჩევნო ბიულეტენი საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტიის თბილისის მაჟორიტარული ოლქის მიხედვით

დამფუძნებელი კრების არჩევნებზე საქართველოს სოციალ-დემოკრატიულმა მუშათა პარტიამ თბილისის მაჟორის უბნებზეც მნიშვნელოვანი მხარდაჭერა მიიღო და საბოლოოდ ხმების 89 % მოიპოვა. თბილისის მაჟრაში მეორე ადგილი ხმების 5%-ზე ნაკლებით სოციალ-რევოლუციონერთა პარტიამ მოიპოვა

The Social-Democratic Labour Party of Georgia received significant support at election precincts in Tbilisi district, and eventually received 89% of the vote. The Socialist-Revolutionary Party place second in Tbilisi district with less than 5% of votes.

1919 წლის 9 მარტის სხდომაზე, საქართველოს საპარლამენტო დამფუძნებელი კრების ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ შეაჯამა არჩევნების შედეგები და დაადგინა იმ პირთა სია, რომლებიც არჩეულნი იქნენ საკანონმდებლო ორგანოში. დამფუძნებელი კრების არჩევნების შედეგად 130 მანდატი შემდეგნაირად გადანაწილდა პოლიტიკურ სუბიექტებს შორის: N1 – საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტია – 109 მანდატი; N2 საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია – 8 მანდატი; N3 საქართველოს სოციალისტ-რევოლუციონერთა პარტია – 5 მანდატი; N5 საქართველოს სოციალისტ-ფედერალისტთა პარტია – 8 მანდატი. აღსანიშნავია ის ფაქტი, რომ თავად საარჩევნო კამპანიის დროს გარდაიცვალა სოციალ-დემოკრატიული პარტიის კანდიდატი ნიკოლოზ კაციაშვილი, რომელიც ჩანაცვლდა საარჩევნო კომისიის მდივანთ ანნა (ოლღა) სოლოღაშვილით.

On 9 March, 1919, the Central Election Commission of Constituent Assembly of the Parliament of Georgia summarized the results of the elections and determined the list of persons elected to the legislative body. As a result of the elections of Constituent Assembly, 130 mandates were distributed among the following political subjects: N1 Social-Democratic Labour Party of Georgia with 109 mandates; N2 The National Democratic Party of Georgia with 8 mandates; N3 The Socialist-Revolutionary Party with 5 mandates; N5 Georgian Socialist-Federalist Party with 8 mandates. It should be noted, that during the election campaign Nikoloz Katsashvili, a candidate from Social- Democratic Party passed away, and was replaced by Anna (Olgha) Sologhashvili, the Secretary of the Election Commission.

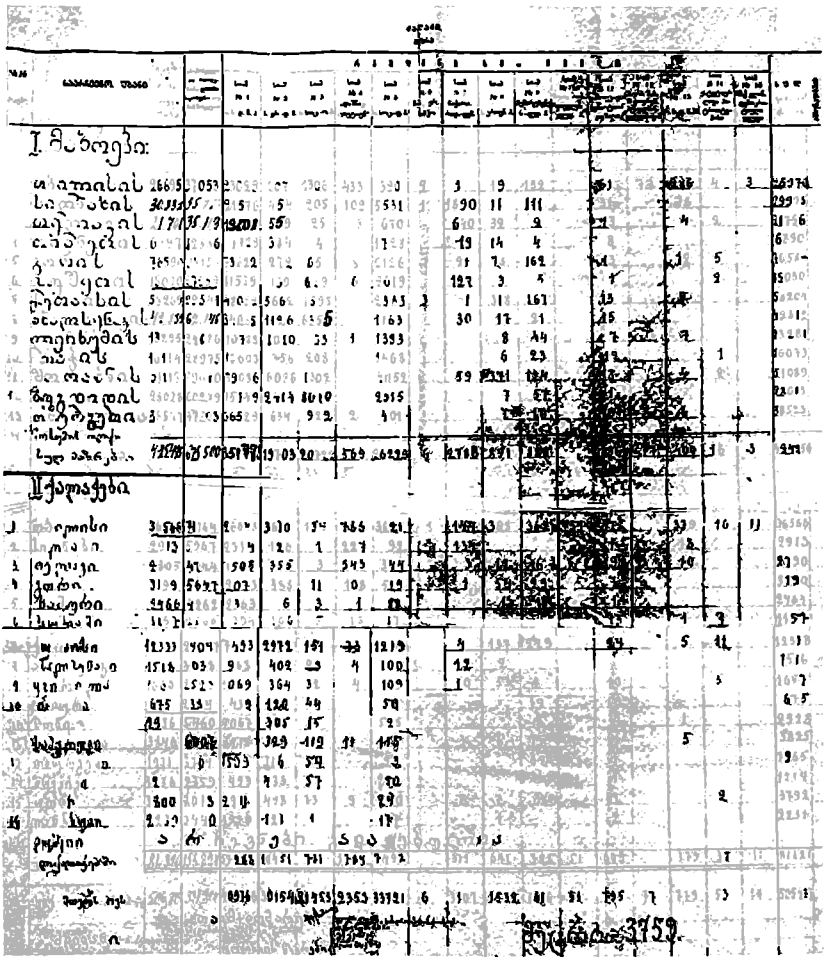

საქართველოს პარლამენტის დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის, ალექსანდრე ლომთათიძის წერილი დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარეს ნიკოლოზ (კარლო) ჩხეიძეს. არჩევნების შედეგად მანდატების გადანაწილებისა და სიებში ჩანაცვლების შესახებ. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ ისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N17.

Letter of Aleksandre Lomtatidze Chairperson of the Central Election Commission of Constituent Assembly of the Parliament to Nikoloz (Karlo) Chkheidze, a Chairperson of the Constituent Assembly. The letter referred to distribution of mandates and replacements in the lists. The document is preserved at Central Historical Archive of Georgia, the Foundation 1834, Description 2, Case N17.

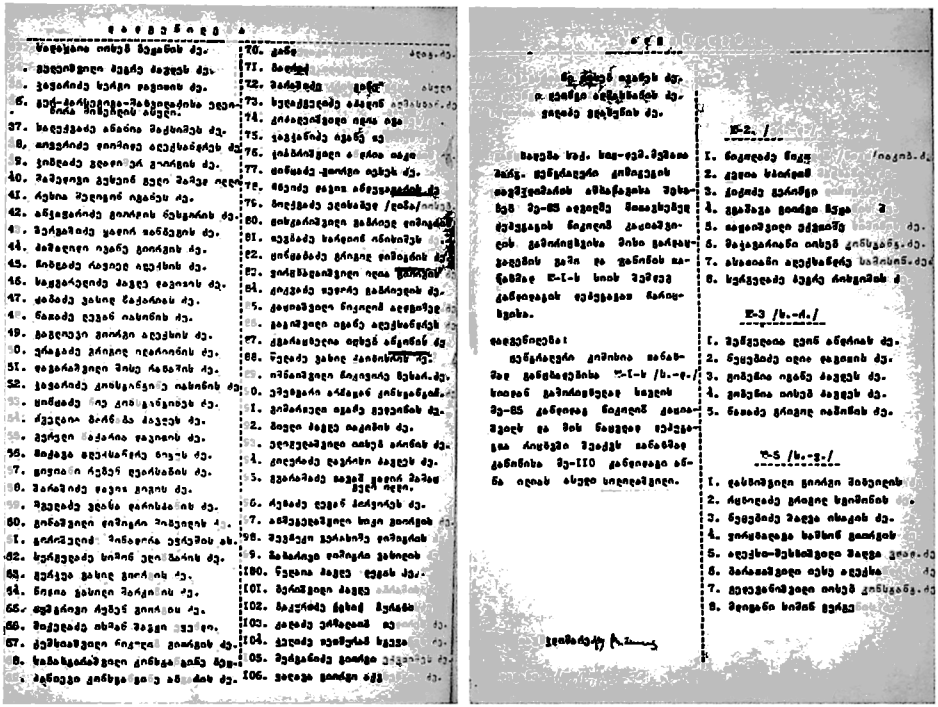
1919 წლის 9 მარტს საქართველოს პარლამენტის დამფუძნებელი კრების ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ საქართველოს მაზრებიდან და ქალაქების კომისიებიდან მიიღო არჩევნების საუბნო ოქმები და შეადგინა შემაჯამებელი ოქმი.

On 9 March 1919, the Central Election Commission of the Constituent Assembly of the Parliament received protocols from the district and city commissions of Georgia and drew up the summary protocol for the official election results.

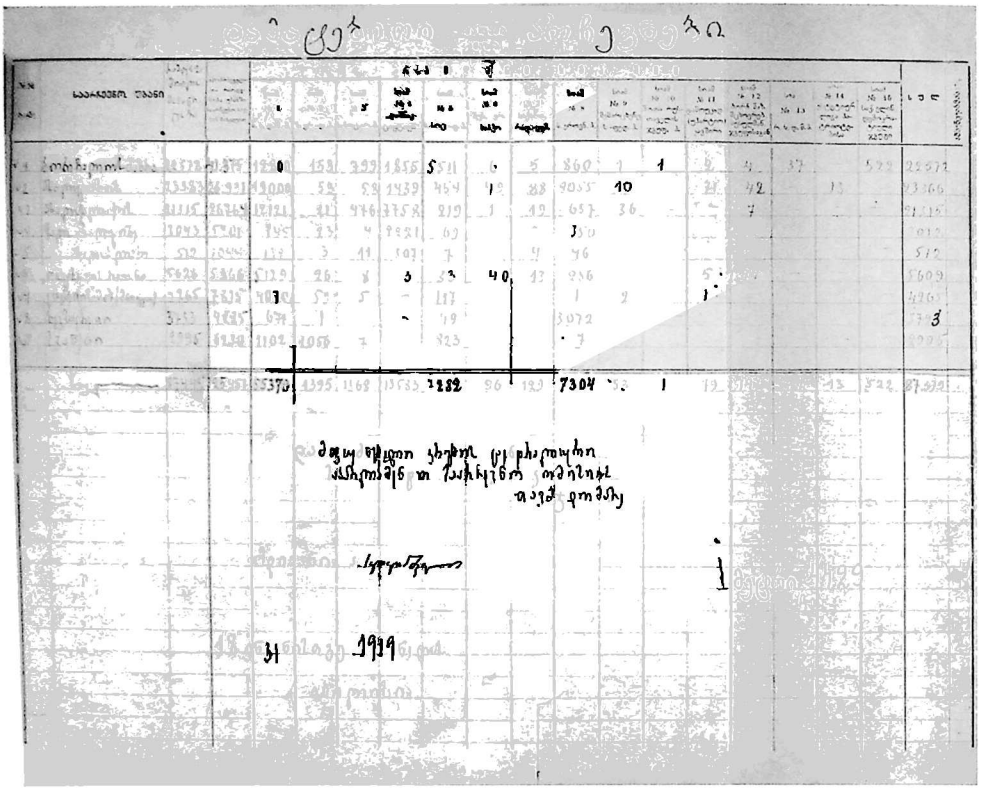
საპარლამენტო დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საარჩევნო კომისიის შემაჯამებელი ოქმი. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N67.

Summary protocol of Central Election Commission of Constituent Assembly of the Parliament. The document is preserved at Central Historical Archive of Georgia, the Foundation 1834, Description 2, case N67.

დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საპარლამენტო საარჩევნო კომისიის 1919 წლის 9 მარტის შემაჯამებელი ოქმი დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N17

Summary protocol of the Central Parliamentary Election Commission of Constituent Assembly date on 9 March, 1919. The document is preserved at Central Historical Archive of Georgia, the Foundation 1834, Description 2, case N17.

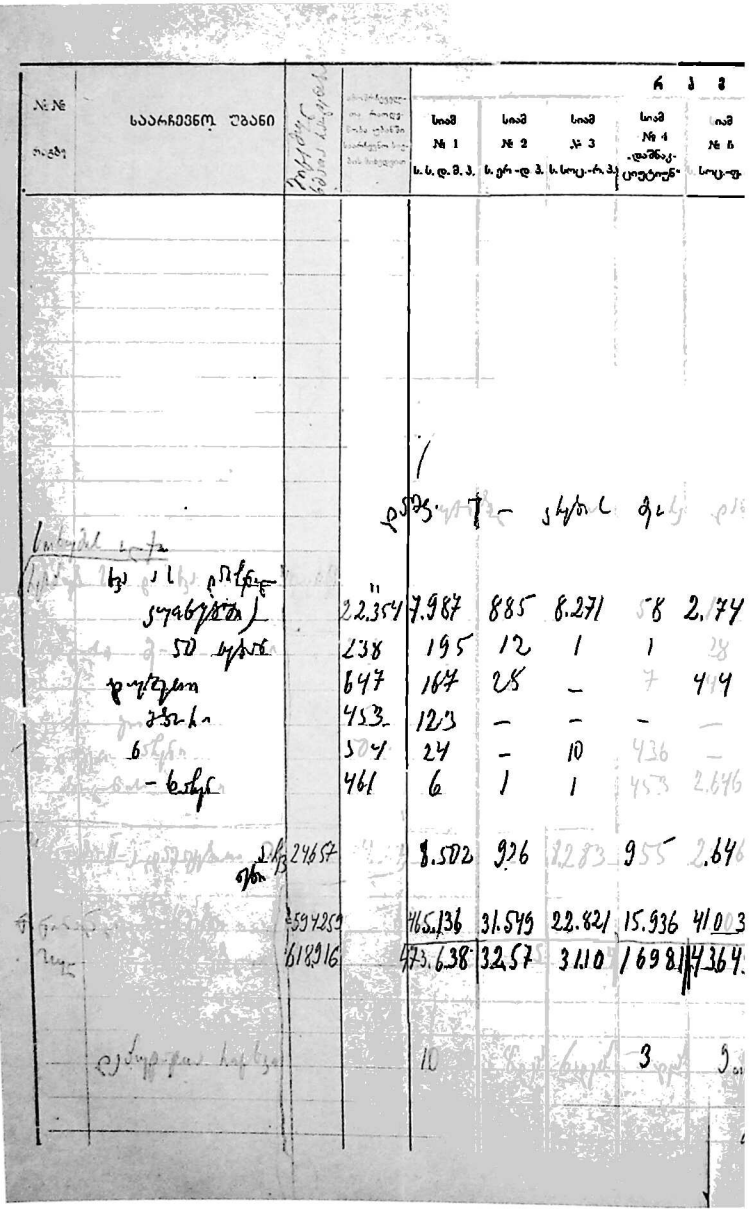

საქართველოს დამფუძნებელი კრების პირველი დამატებითი არჩევნების შედეგები. საქართველოს დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ოქმი. 18 სექტემბერი, 1919 წელი. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში, ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N17.

The results of the additional elections of the Constituent Assembly of Georgia. Protocol of the Central Election Commission of Constituent Assembly of Georgia. 18 September, 1919. The document is preserved at Central Historical Archive of Georgia, the Foundation 1834, Description 2, case N17.

1919 წლის თებერვალში დამფუძნებელი კრების არჩევნები სხვადასხვა მიზეზთა გამო არ გამართულა აფხაზეთში, ბორჩალოს, ახალციხის, ახალქალაქის, სვანეთის მაზრებში და აღმოსავლეთ საქართველოს მაზრების მაღალმთიან დასახლებებში. 1919 წლის აგვისტოს ბოლოს გაიმართა პირველი დამატებითი არჩევნები, რომელმაც გამოტოვებული მაზრების მნიშვნელოვანი ნაწილი მოიცვა. არჩევნების შედეგად დამფუძნებელ კრებაში უკვე წარმოდგენილ 4 პოლიტიკურ სუბიექტს დაემატა სომეხთა სარევოლუციო პარტია „დაშნაკცუთუინი" და საქართველოს ეროვნული პარტია. დამფუძნებელ კრებაში კი მანდატები შემდეგნაირად გადანაწილდა: N1 – საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტია – 105; N2 საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია – 7; N3 საქართველოს სოციალისტ-რევოლუციონერთა პარტია – 5; N4 სომეხთა სარევოლუციო პარტია „დაშნაკცუთუინი" – 3, N5 საქართველოს სოციალისტ-ფედერალისტთა პარტია – 9; N8 საქართველოს ეროვნული პარტია – 1.

The elections of the Constituent Assembly were not conducted in Abkhazia, Borchalo, Akhaltsikhe, Akhalkalaki, Svaneti districts and districts in the Eastern Georgia's mountainous areas due to various reasons. At the end of August 1919, the first additional elections were held which covered the majority of districts where the elections had not taken place earlier in the year. As a result of these elections, two parties were added to current four political subjects, Armenian Party in Georgia – "Dashnaktsutyun" and the National Party of Georgia. Mandates at the Constituent Assembly were distributed as follows: N1 Social-Democratic Labour Party of Georgia with 105 mandates; N2 National-Democratic Party of Georgia with 7 mandates; N3 Socialist-Revolutionary Party with 5 mandates; N4 Armenian Party in Georgia – "Dashnaktsutyun" with 3 mandates; N5 Georgian Socialist-Federalist Party with 9 mandates; N8 National Party of Georgia with 1 mandate.

№№ ოლქ.

საარჩევნო უბანი

სიმ № 1 ს. ს. დ. მ. პ.

სიმ № 2 ს. ერ.-დ. პ.

სიმ № 3 ს. სოც.-რ. პ.

სიმ № 4 „დამოუკ. სოციალ.“

სიმ № 5 სოც.-დ

7.987 885 8.271 2.174

22.354

238 195 12 1

647 167 28 — 7 4

453 123 — — —

24 — 10 436 —

461 6 1 1 453 2.646

24657 8.502 926 2.283 955 2.64

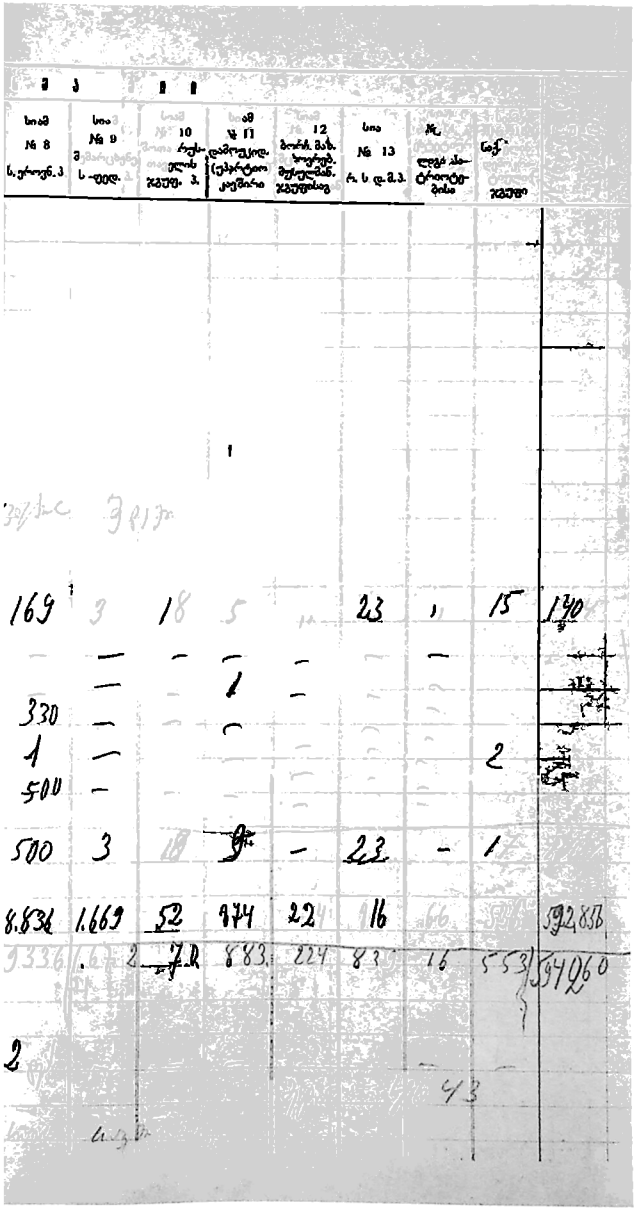
594259 465.136 31.549 22.821 15.936 4103

619916 473.638 32.57 31.10 16981 4364

10 3

საქართველოს დამფუძნებელი კრების მრავალმანდატებითი არჩევნების ოქმები საქართველოს დამფუძნებელი კრების ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ოქმი ელექტრონული ვერსია საქართველოს ცენტრალური სახელმწიფო არქივი ფონდი 1834 აღწერა 2. საქმე N17

The results of the second additional elections of the Constituent Assembly of Georgia. The Constituent Assembly of Georgia's Central Election Commission protocol. The document is preserved at Central Historical Archive of Georgia, the Foundation 1834, Description 2, Case N17.

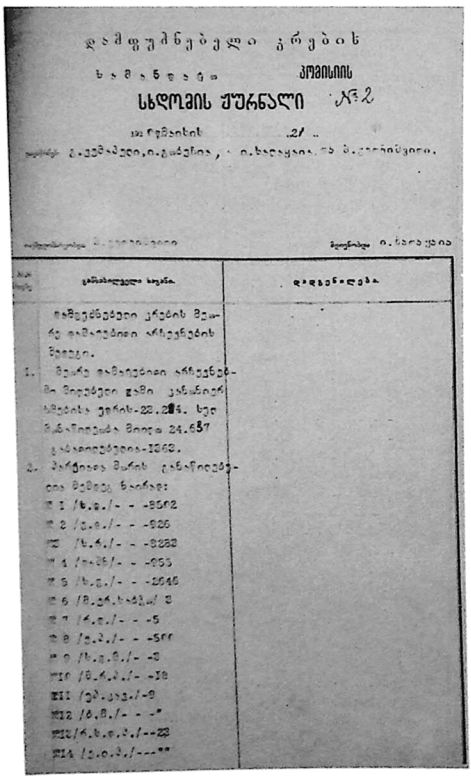

პირველი დამატებითი არჩევნების ჩატარების შემდეგაც, საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის კონტროლირებად ტერიტორიაზე კვლავ არსებობდა უბნები, სადაც არჩევნები არ იყო გამართული. საქართველოს დამფუძნებელმა კრებამ და მისმა საარჩევნო კომისიამ მეორე დამატებითი არჩევნების გამართვის გადაწყვეტილება მიიღო. მეორე დამატებითი არჩევნები ძირითადად სოხუმის ოლქში იყო დაგეგმილი. თუმცა, სხვადასხვა მიზეზთა გამო, ფაქტობრივად სოხუმის ოლქში არჩევნები არ შედგა. მეორე დამატებით არჩევნებში ეროვნულ-დემოკრატები, ნაციონალისტები და დამოუკიდებელთა (უპარტიოთა) კავშირი ერთიანი ბლოკის სახით მონაწილეობდნენ და N16 მიენიჭათ.

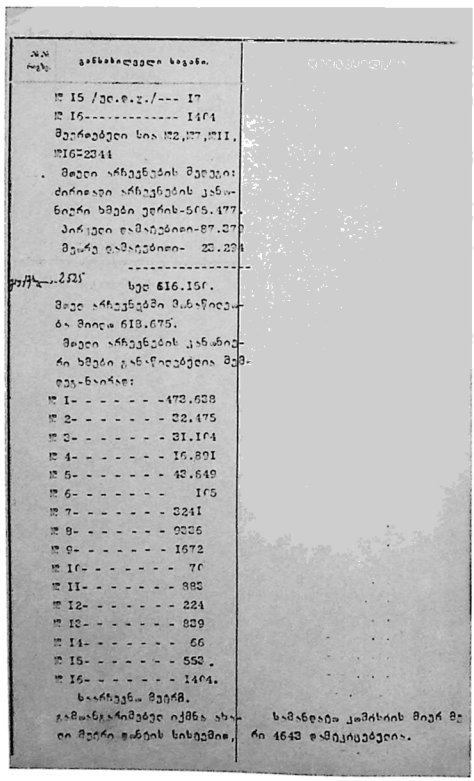
After holding the first additional elections in the controlled territory of the Democratic Republic of Georgia some remaining precincts where elections had not been conducted were identified. The Constituent Assembly of Georgia and its election commission made a decision to hold a second round of additional elections in those precincts. The second additional election was planned to be held generally in Sokhumi district. However, due to several reasons the election was not in fact held in the Sokhumi district. National-Democrats, Nationalists and Independent (non-party) Union contested the second additional election as a unified block under the number N16.

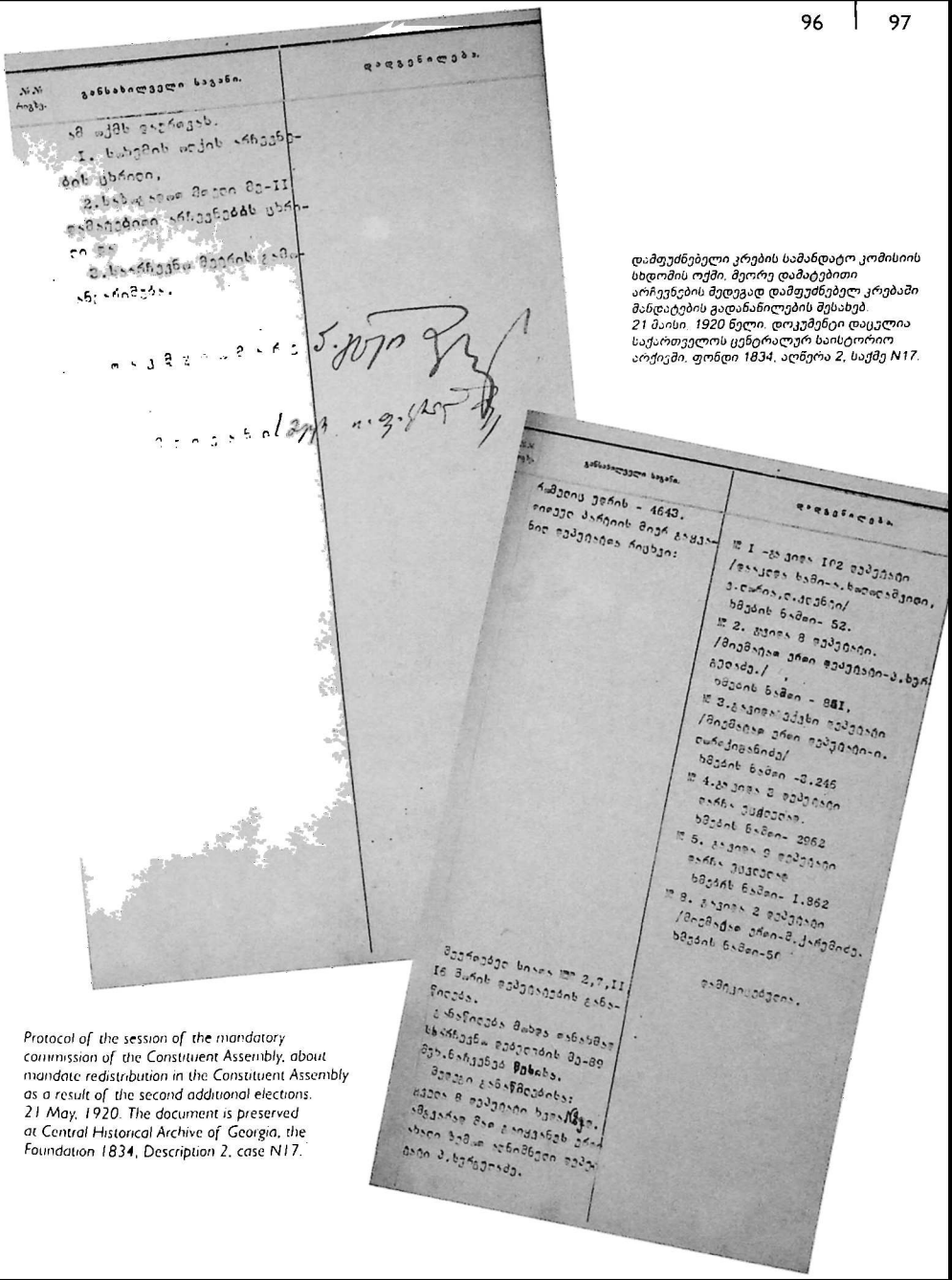
1920 წლის 21 მაისს გამოქვეყნდა მეორე დამატებითი არჩევნების საბოლოო შედეგები და პარლამენტში ადგილების გადანაწილების ცხრილები. მეოთე დამატებითი არჩევნების შედეგად დამფუძნებელ კრებაში ადგილები შემდეგნაირად გადანაწილდა: N1 – საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტია – 102 წევრი; N2 საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია – 8 წევრი; N3 საქართველოს სოციალისტ-რევოლუციონერთა პარტია – 6 წევრი; N4 სომეხთა სარევოლუციო პარტია „დაშნაკცუთუინი“ – 3 წევრი, N5 საქართველოს სოციალისტ-ფედერალისტთა პარტია -9 წევრი; N8 საქართველოს ეროვნული პარტია – 2 წევრი.

On 21, May 1920, the final results of the second additional elections as well as the tables of parliamentary mandate distribution were published and released to the public. As a result of the second additional elections, the mandates were distributed as follows: N1 Social-Democratic Labour Party of Georgia with 102 members; N2 National Democratic Party of Georgia with 8 members; N3 "Socialist-Revolutionary Party" with 6 members; N4 Armenian Party in Georgia – "Dashnaktsutyun" with 3 members; N5 Georgian Socialist-Federalist Party with 9 members; N8 National Party of Georgia with 2 members.

დამფუძნებელი კრების
ხელმწიფო კომისიის
სხდომის ჟურნალი №2

დამფუძნებელი კრების სამანდატო კომისიის სხდომის ოქმი. მეორე დამატებითი არჩევნების შედეგად დამფუძნებელ კრებაში მანდატების გადანაწილების შესახებ. 21 მაისი. 1920 წელი. დოკუმენტი დაცულია საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში. ფონდი 1834, აღწერა 2, საქმე N17.

Protocol of the session of the mandatory commission of the Constituent Assembly, about mandate redistribution in the Constituent Assembly as a result of the second additional elections. 21 May, 1920. The document is preserved at Central Historical Archive of Georgia, the Foundation 1834, Description 2, case N17.

რედაქტორი:
ზურაბ გაიპარაშვილი

ავტორ-შემდგენლები:
ირაკლი ირემაძე
სალომე ჭანტურიძე

მთარგმნელი:
ქრისტინა თოლორდავა

ინგლისური თარგმანის რედაქტორები:
აუგუსტა ფედერსტონი
დავით ღონღაძე

დიზაინერი:
ლევან ნოზაძე

გამოცემის შედგენაში გამოყენებულია საქართველოს ეროვნულ არქივში, საქართველოს პარლამენტის ეროვნულ ბიბლიოთეკასა და ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში დაცული მასალები.

© საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია
© ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
© საარჩევნო სისტემათა საერთაშორისო ფონდი (IFES)

ყველა უფლება დაცულია
მეორე გამოცემა, 2018

Editor in chief:
Zurab Gaiparashvili

Author-Compilers:
Irakli Iremadze
Salome Chanturidze

Translator:
Kristina Tolordava

English Translation Editors:
Augusta Featherston
David Ghonghadze

Designer:
Levan Nozadze

Materials maintained in the National Archives, the National Library and the Ivane Javakhishvili Tbilisi State University Library were referred during the research and drafting of this publication.

© Central Election Commission of Georgia
© Ivane Javakhishvili Tbilisi State University
© International Foundation for Electoral Systems

All rights reserved
Second edition, 2018